

**ZAKŁADY TŁUSZCZOWE KRUSZWICA S.A.
KRUSZWICA, UL. NIEPODLEGŁOŚCI 42**

**SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK OBROTOWY 2010**

**WRAZ
Z OPINIĄ BIEGŁEGO REWIDENTA
I
RAPORTEM Z BADANIA**

SPIS TREŚCI

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA.....	3
RAPORT Z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPÓŁKI ZAKŁADY TŁUSZCZOWE „KRUSZWICA” S.A. ZA ROK OBROTOWY 2010	5
I. INFORMACJE OGÓLNE	5
1. Dane identyfikujące badaną Spółkę.....	5
2. Informacje o sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy.....	7
3. Dane identyfikujące podmiot uprawniony oraz kluczowego biegłego rewidenta przeprowadzającego w jego imieniu badanie	7
4. Dostępność danych i oświadczenia kierownictwa Spółki	8
II. SYTUACJA MAJĄTKOWA I FINANSOWA SPÓŁKI	9
III. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE	10
1. Ocena systemu rachunkowości.....	10
2. Informacje na temat badanego sprawozdania finansowego	10
3. Informacje o wybranych istotnych pozycjach sprawozdania finansowego	11
4. Kompletność i poprawność sporządzenia dodatkowych informacji i objaśnień oraz sprawozdania z działalności Spółki.....	12
IV. UWAGI KOŃCOWE	13

**SPRAWOZDANIE FINANSOWE SPÓŁKI ZAKŁADY TŁUSZCZOWE
„KRUSZWICA” S.A. ZA ROK OBROTOWY 2010**

1. Sprawozdanie z sytuacji finansowej
2. Sprawozdanie z całkowitych dochodów
3. Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym
4. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych
5. Informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości oraz inne informacje objaśniające

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI ZAKŁADY TŁUSZCZOWE
„KRUSZWICA” S.A. ZA ROK OBROTOWY 2010**

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Do Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Zakładów Tłuszczowych „Kruszwica” S.A.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania finansowego Spółki Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. z siedzibą w Kruszwicy przy ulicy Niepodległości 42, na które składa się sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2010 roku, sprawozdanie z całkowitych dochodów, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku oraz informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności odpowiedzialny jest Zarząd Spółki.

Zarząd Spółki oraz członkowie jej Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości”.

Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności sprawozdania finansowego z przyjętymi przez Spółkę zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy przedstawia ono rzetelnie i jasno, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy Spółki oraz o prawidłowości ksiąg rachunkowych stanowiących podstawę jego sporządzenia.

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

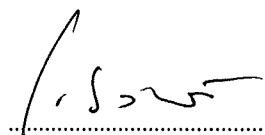
- rozdziału 7 ustawy o rachunkowości,
- krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce.

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność pozwalającą na wyrażenie opinii o sprawozdaniu. W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie poprawności zastosowanych przez Spółkę zasad (polityki) rachunkowości i znaczących szacunków, sprawdzenie – w przeważającej mierze w sposób wyrywkowy – dowodów i zapisów księgowych, z których wynikają liczby i informacje zawarte w sprawozdaniu finansowym, jak i całościową ocenę sprawozdania finansowego. Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia opinii.

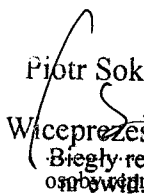
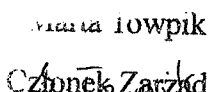
Naszym zdaniem zbadane sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

- przedstawia rzetelnie i jasno informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej Spółki na dzień 31 grudnia 2010 roku, jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku,
- zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, a w zakresie nieuregulowanym w tych standardach – stosownie do wymogów ustawy o rachunkowości i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych,
- jest zgodne z wpływającymi na treść sprawozdania finansowego przepisami prawa i postanowieniami statutu Spółki.

Sprawozdanie z działalności Spółki za rok obrotowy 2010 jest kompletne w rozumieniu art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, a zawarte w nim informacje, pochodzące ze zbadanego sprawozdania finansowego, są z nim zgodne.

Piotr Sokołowski
Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie
nr ewid. 9752

Piotr Sokołowski	Andrzej Łowpik
Wiceprezes Zarządu	Członek Zarządu
Biegły rewident	Biegły rewident
nr ewid. 9752	nr ewid. 90113

DELOITTE AUDYT Sp. z o.o.

Al. Jana Pawła II 19, 00-854 Warszawa
tel. (022) 511-08-11, fax (022) 511-08-13
NIF 527-020-07-86; REGON 010076870

.....
podmiot uprawniony do badania
sprawozdań finansowych wpisany
na listę podmiotów uprawnionych
pod nr. ewidencyjnym 73
prowadzoną przez KRBR

Warszawa, 7 marca 2011 roku

**RAPORT Z BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO SPÓŁKI
ZAKŁADY TŁUSZCZOWE „KRUSZWICA” S.A.
ZA ROK OBROTOWY 2010**

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Dane identyfikujące badaną Spółkę

Spółka działa pod firmą Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. Siedzibą Spółki jest miasto Kruszwica, ul. Niepodległości 42.

Spółka prowadzi działalność w formie akcyjnej, zawiązanej aktem notarialnym w dniu 15 grudnia 1995 roku przed notariuszem Pawłem Błaszczakiem w Kancelarii w Warszawie przy ul. Długiej 31 (Repertorium A Nr 20308/95). Spółka została zarejestrowana w rejestrze handlowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy VIII Wydział Gospodarczy Sekcja Rejestrowa w Bydgoszczy, w dziale B pod numerem 3698. Aktualnie Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy, XIII Wydział Gospodarczy Rejestrowy w Bydgoszczy pod numerem KRS 0000019414.

Spółka posiada numer identyfikacji podatkowej NIP: 556-08-00-678 nadany przez Urząd Skarbowy w Inowrocławiu w dniu 30 grudnia 1995 roku.

Urząd Statystyczny nadał Spółce w dniu 8 stycznia 2001 roku REGON o numerze: 091279630.

Spółka działa na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych.

Według statutu Spółki przedmiotem jej działalności jest:

- produkcja olejów i pozostałych tłuszczów płynnych (PKD 10.41.Z),
- produkcja margaryny i podobnych tłuszczów jadalnych (PKD 10.42.Z),
- produkcja komponentów paszowych - śruty rzepakowej, sojowej, szlamu pohydratacyjnego i innych substancji powstających w procesie przerobu surowców roślinnych (PKD 10.41.Z),
- produkcja lecytyny (PKD 10.41.Z),
- produkcja kwasów tłuszczowych i destylatów podezdoryzacyjnych (PKD 10.41.Z),
- produkcja biokomponentów do paliw (PKD 20.59.Z),
- produkcja surowej gliceryny (PKD 20.41.Z),
- produkcja przypraw (PKD 10.84.Z),
- sprzedaż hurtowa zboża, nieprzetworzonego tytoniu, nasion i pasz dla zwierząt (PKD 46.21.Z),
- sprzedaż hurtowa olejów i tłuszczów jadalnych (PKD 46.33.Z),
- sprzedaż detaliczna pozostałej żywności prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach (PKD 47.29.Z),
- sprzedaż hurtowa biokomponentów do paliw (PKD 46.90.Z),
- sprzedaż hurtowa gliceryny (PKD 46.90.Z),
- sprzedaż detaliczna kwiatów, roślin, nasion, nawozów, żywych zwierząt domowych, karmy dla zwierząt domowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach (PKD 47.76.Z),
- sprzedaż hurtowa śruty rzepakowej, sojowej i słonecznikowej (PKD 46.90.Z),
- sprzedaż detaliczna śruty rzepakowej, sojowej i słonecznikowej (PKD 47.99.Z),
- transport drogowy towarów (PKD 49.41.Z),
- wynajem i dzierżawa pozostałych pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli (PKD 77.12.Z),
- przeładunek towarów (PKD 52.24.C),

- magazynowanie i przechowywanie pozostałych towarów (PKD 52.10.B),
- obiekty noclegowe turystyczne i miejsca krótkotrwałego zakwaterowania (PKD 55.20.Z),
- ochrona przeciwpożarowa (PKD 84.25.Z),
- pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania (PKD 70.22.Z),
- działalność rachunkowo - księgową (PKD 69.20.Z),
- wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi (PKD 68.20.Z),
- pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych (PKD 66.19.Z),
- badania i analizy związane z jakością żywności (PKD 71.20.A),
- pozostałe badania i analizy techniczne (PKD 71.20.B),
- produkcja pozostałych artykułów spożywczych, gdzie indziej niesklasyfikowana (PKD 10.89.Z),
- produkcja opakowań z tworzyw sztucznych (PKD 22.22.Z),
- wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (PKD 35.30.Z),
- konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli (PKD 45.20.Z),
- badanie rynku i opinii publicznej (PKD 73.20.Z),
- działalność pozostałych agencji transportowych (PKD 52.29.C),
- działalność usługowa wspomagająca transport lądowy (PKD 52.21.Z),
- przeładunek towarów w portach morskich (PKD 52.24.A),
- wynajem i dzierżawa pozostałych maszyn, urządzeń oraz dóbr materialnych, gdzie indziej niesklasyfikowane (PKD 77.39.Z).

W badanym okresie Spółka prowadziła działalność w zakresie:

- skupu i przetwórstwa nasion roślin oleistych,
- produkcji rafinowanych olejów i tłuszczów oraz margaryn i podobnych tłuszczów jadalnych,
- działalności handlowej (eksport i import) w zakresie przedmiotu przedsiębiorstwa Spółki
- oraz w zakresie produktów ubocznych przetwarzanych nasion i pozostałych surowców, artykułów spożywczych.

Kapitał zakładowy Spółki według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosił 171.942 tys. zł i dzielił się na 22.986.949 akcji o wartości nominalnej 7,48 zł każda.

Według stanu na dzień 29 czerwca 2010 roku (data ostatniego Zgromadzenia Akcjonariuszy) wśród akcjonariuszy Spółki znajdowali się:

– Koninklijke Bunge B.V. z siedzibą w Rotterdamie, Holandia	– 64,23% akcji,
– Windstorm Trading & Investments Limited	– 25,26% akcji,
– pozostali akcjonariusze	– 10,51% akcji.

W porównaniu z poprzednim okresem ilość akcji posiadanych przez Windstorm Trading & Investments Limited zmniejszyła się o 228.254 akcji, stanowiących 0,99% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do wykonywania 0,99% głosów.

W roku obrotowym do dnia wydania opinii nie wystąpiły zmiany w kapitale zakładowym Spółki.

Rokiem obrotowym Spółki jest rok kalendarzowy.

Jako podmioty powiązane Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. traktuje spółki należące do Grupy Kapitałowej Bunge. Ponadto Akpol Spedycja Międzynarodowa Sp. z o.o. jest osobowo powiązana ze Spółką, poprzez żonę jednego z Członków Zarządu Spółki, która jest większościowym wspólnikiem Akpol Sp. z o.o.

W skład Zarządu Spółki na dzień wydania opinii wchodził:

– Tommy Jensen	– Prezes Zarządu,
– Roman Rybacki	– Wiceprezes Zarządu,
– Mariusz Szeliga	– Członek Zarządu,
– Tomasz Wika	– Członek Zarządu,
– Wojciech Jachimczyk	– Członek Zarządu,
– Piotr Piotrowski	– Członek Zarządu,
– Marcin Brodowski	– Członek Zarządu,
– Wojciech Bauman	– Członek Zarządu.

W badanym okresie nie wystąpiły zmiany w składzie Zarządu Spółki.

2. Informacje o sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy

Działalność Spółki w 2009 roku zamknęła się zyskiem netto w wysokości 142.754 tys. zł. Sprawozdanie finansowe Spółki za rok obrotowy 2009 podlegało badaniu przez biegłego rewidenta. Badanie zostało przeprowadzone przez podmiot uprawniony Deloitte Audyt Sp. z o.o. Biegły rewident w dniu 5 marca 2010 roku wydał o tym sprawozdaniu opinię bez zastrzeżeń.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy zatwierdzające sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2009 odbyło się w dniu 29 czerwca 2010 roku. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy postanowiło o następującym podziale zysku netto za rok 2009:

– dywidendy dla akcjonariuszy	– 71.489 tys. zł,
– przekazanie na kapitał rezerwowy	– 69.623 tys. zł.

Sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2009 zostało zgodnie z przepisami prawa złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 13 lipca 2010 roku i złożone do opublikowania w Monitorze Polskim B w dniu 13 lipca 2010 roku. Sprawozdanie to zostało opublikowane w Monitorze Polskim B nr 249 w dniu 9 lutego 2011 roku.

3. Dane identyfikujące podmiot uprawniony oraz kluczowego biegłego rewidenta przeprowadzającego w jego imieniu badanie

Badanie sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone na podstawie umowy z dnia 8 października 2010 roku, zawartej pomiędzy Spółką Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. a firmą Deloitte Audyt Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, al. Jana Pawła II 19, wpisaną na prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 73. W imieniu podmiotu uprawnionego badanie sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone pod nadzorem kluczowego biegłego rewidenta Piotra Sokołowskiego (nr ewidencyjny 9752) w siedzibie Spółki w dniach od 10 do 28 stycznia 2011 roku oraz od 21 lutego do 7 marca 2011 roku poza siedzibą Spółki.

Wyboru podmiotu uprawnionego dokonała Rada Nadzorcza uchwałą nr 22/2010 z dnia 29 czerwca 2010 roku na podstawie upoważnienia zawartego w par. 16 pkt. 2 pkt. 14 statutu Spółki.

Deloitte Audyt Sp. z o.o. oraz kluczowy biegły rewident Piotr Sokołowski potwierdzają, iż są uprawnieni do badania sprawozdań finansowych oraz iż spełniają warunki określone w art. 56 ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2009 r. Nr 77, poz. 649) do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o sprawozdaniu finansowym Spółki Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A.

4. Dostępność danych i oświadczenia kierownictwa Spółki

Nie wystąpiły ograniczenia zakresu naszego badania.

Podmiotowi uprawnionemu i kluczowemu biegłemu rewidentowi w trakcie badania udostępniono wszystkie żądane dokumenty i dane, jak również udzielono wyczerpujących informacji i wyjaśnień, co między innymi zostało potwierdzone pisemnym oświadczeniem Zarządu Spółki z dnia 7 marca 2011 roku.

II. SYTUACJA MAJĄTKOWA I FINANSOWA SPÓŁKI

Poniżej zaprezentowane są podstawowe wielkości z rachunku zysków i strat oraz wskaźniki finansowe opisujące wynik finansowy Spółki, jej sytuację finansową i majątkową w porównaniu do analogicznych wielkości za lata ubiegłe.

<u>Podstawowe wielkości z rachunku zysków i strat (w tys. zł)</u>	<u>2010</u>	<u>2009</u>
Przychody ze sprzedaży	1.905.461	2.029.989
Koszty działalności operacyjnej	1.825.950	1.873.352
Pozostałe przychody operacyjne	14.084	13.118
Pozostałe koszty operacyjne	8.070	3.729
Przychody finansowe	999	327
Koszty finansowe	13.151	23.119
Podatek dochodowy	11.358	32.999
Zysk (strata) netto	40.078	142.754
Całkowity dochód ogółem	39.399	170.857

<u>Wskaźniki rentowności</u>	<u>2010</u>	<u>2009</u>
– rentowność sprzedaży	3%	10%
– rentowność sprzedaży netto	2%	7%
– rentowność netto kapitału własnego	7%	27%

<u>Wskaźniki efektywności</u>		
– wskaźnik rotacji majątku	1,62	1,80
– wskaźnik rotacji należności w dniach	24	25
– wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach	28	25
– wskaźnik rotacji zapasów w dniach	100	99

<u>Płynność/Kapitał obrotowy netto</u>		
– stopa zadłużenia	46%	41%
– stopień pokrycia majątku kapitałem własnym	45%	59%
– kapitał obrotowy netto (w tys. zł)	207.613	206.114
– wskaźnik płynności	1,41	1,48
– wskaźnik podwyższonej płynności	0,37	0,37

Analiza powyższych wielkości i wskaźników wskazuje na wystąpienie w roku 2010 następujących tendencji:

- znaczny spadek wskaźników rentowności sprzedaży,
- znaczny spadek rentowności netto kapitału własnego,
- spadek wartości wskaźników rotacji majątku, należności w dniach,
- nieznaczny wzrost wartości wskaźników rotacji zobowiązań w dniach, zapasów w dniach,
- nieznaczny spadek wartości wskaźnika płynności.

III. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

1. Ocena systemu rachunkowości

Spółka posiada dokumentację wymaganą przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości”, w szczególności dotyczącą: określenia roku obrotowego i wchodzących w jego skład okresów sprawozdawczych, metod wyceny aktywów i pasywów oraz ustalania wyniku finansowego, sposobu prowadzenia ksiąg rachunkowych, systemu ochrony danych i ich zbiorów. Dokumentacja polityki rachunkowości została opracowana zgodnie z ustawą o rachunkowości, a w zakresie wyceny aktywów i pasywów oraz prezentacji sprawozdania finansowego zgodnie z wymogami MSSF, i przyjęta do stosowania od dnia 1 stycznia 2005 roku. Podstawowe zasady wyceny aktywów i pasywów oraz pomiaru wyniku finansowego zostały przedstawione w dodatkowych informacjach objaśniających.

Zasady rachunkowości, w stosunku, do których Spółka ma możliwość wyboru na podstawie MSSF, zostały wybrane w sposób pozwalający na poprawne odzwierciedlenie specyfiki działalności Spółki, jej sytuacji finansowej oraz uzyskiwanych wyników finansowych. Zasady te były stosowane w sposób ciągły i nie uległy one zmianie w stosunku do zasad stosowanych do prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzenia sprawozdania finansowego w roku poprzednim.

W Spółce stosowany jest komputerowy system ewidencji księgowej MOVEX – wersja 12.5, w którym dokonywane są księgowania wszystkich zdarzeń gospodarczych, wyliczenia płac i obciążeń z tym związanych, które prowadzone jest w systemie Kapła, a także w części zostało zlecone zewnętrznej firmie Calan & Associates Sp. z o.o. System MOVEX posiada zabezpieczenia hasłowe przed dostępem osób nieuprawnionych oraz funkcyjne ograniczenia dostępu. Opis systemu informatycznego spełnia wymogi art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c) ustawy o rachunkowości.

Bilans otwarcia wynika z zatwierdzonego sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy i został on prawidłowo wprowadzony do ksiąg rachunkowych badanego okresu.

W części przez nas zbadanej udokumentowanie operacji gospodarczych, księgi rachunkowe oraz powiązanie zapisów księgowych z dokumentami i sprawozdaniem finansowym spełniają wymogi rozdziału 2 ustawy o rachunkowości.

Księgi rachunkowe, dowody księgowe, dokumentacja przyjętego sposobu prowadzenia rachunkowości oraz zatwierdzone sprawozdania finansowe Spółki są przechowywane zgodnie z rozdziałem 8 ustawy o rachunkowości.

Spółka przeprowadziła inwentaryzację aktywów i pasywów w zakresie oraz w terminach i z częstotliwością wymaganą przez ustawę o rachunkowości. Różnice inwentaryzacyjne ujęto i rozliczono w księgach badanego okresu.

2. Informacje na temat badanego sprawozdania finansowego

Badane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2010 roku i obejmuje:

- sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2010 roku, które po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 1.173.610 tys. zł,
- sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku wykazujące zysk netto w kwocie 40.078 tys. zł oraz całkowity dochód ogółem w kwocie 39.399 tys. zł,

- sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku wykazujące zmniejszenie kapitału własnego o kwotę 32.090 tys. zł,
- sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010 roku wykazujące zmniejszenie stanu środków pieniężnych o kwotę 9.361 tys. zł,
- informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Struktura aktywów i pasywów oraz pozycji kształtujących wynik finansowy została przedstawiona w sprawozdaniu finansowym.

3. Informacje o wybranych istotnych pozycjach sprawozdania finansowego

Rzeczowe aktywa trwałe

Na pozycję rzeczowych aktywów trwałych w Spółce składają się:

- środki trwałe w kwocie 316.724 tys. zł,
- środki trwałe w budowie w kwocie 18.640 tys. zł,
- zaliczki na środki trwałe w budowie w kwocie 7.134 tys. zł.

Informacje dodatkowe prawidłowo opisują zmiany stanu środków trwałych oraz środków trwałych w budowie, łącznie z ujawnieniem ewentualnych odpisów aktualizujących powyższe składniki majątkowe.

Aktywa finansowe

Do pozycji aktywów finansowych w podziale na część krótko- i długoterminową zaliczono:

- część długoterminowa w kwocie 343 tys. zł,
- część krótkoterminowa w kwocie 37.110 tys. zł.

Informacje dodatkowe prawidłowo opisują zmiany inwestycji w trakcie roku obrotowego.

Struktura zapasów

Struktura zapasów została prawidłowo przedstawiona w informacji objaśniającej tę pozycję sprawozdania z sytuacji finansowej.

Struktura należności

Struktura wiekowa należności handlowych została prawidłowo przedstawiona w informacji objaśniającej tę pozycję sprawozdania z sytuacji finansowej. W zbadanej przez nas próbie należności przedawnione lub umorzone nie wystąpiły.

Zobowiązania

Struktura czasowa i rodzajowa zobowiązań według okresu spłaty została prawidłowo przedstawiona w informacji objaśniającej tę pozycję sprawozdania z sytuacji finansowej.

Największe wartości wśród zobowiązań Spółki stanowią:

- krótkoterminowe kredyty i pożyczki w kwocie 313.869 tys. zł,
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług w kwocie 125.887 tys. zł,
- zobowiązania finansowe w kwocie 54.183 tys. zł,
- pozostałe zobowiązania w kwocie 481 tys. zł.

Specyfikację zaciągniętych kredytów wraz z opisem ich zabezpieczeń ujawniono w informacjach dodatkowych. Zobowiązania przedawnione lub umorzone w zbadanej przez nas próbie nie wystąpiły.

Rozliczenia międzyokresowe i rezerwy na zobowiązania

Informacje objaśniające czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe oraz rezerwy na zobowiązania w sposób prawidłowy opisują ich strukturę. Koszty i przychody rozliczane w czasie zakwalifikowano prawidłowo w stosunku do badanego okresu obrotowego. Rezerwy na zobowiązania ustalono w wiarygodnie oszacowanych kwotach. Pozycje ujęto kompletnie i prawidłowo w istotnych aspektach w odniesieniu do całości sprawozdania finansowego.

Kapitały

W dniu 30 czerwca 2005 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło, na mocy art. 45 ustawy o rachunkowości, uchwałę o sporządzaniu od okresów sprawozdawczych roku 2006 sprawozdań Spółki zgodnie z MSSF.

4. Kompletność i poprawność sporządzenia dodatkowych informacji i objaśnień oraz sprawozdania z działalności Spółki

Spółka potwierdziła zasadność zastosowania zasady kontynuacji działalności przy sporządzaniu sprawozdania finansowego. Zasady wyceny aktywów i pasywów, pomiaru wyniku finansowego oraz sposobu sporządzenia sprawozdania finansowego zostały prawidłowo i kompletnie opisane w informacjach objaśniających.

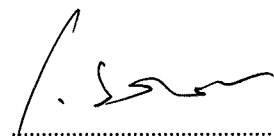
Dla poszczególnych aktywów wykazanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej przedstawiono możliwość dysponowania nimi z uwagi na zabezpieczenia poczynione na rzecz wierzycieli. Informacje objaśniające w sposób kompletny opisują pozycje sprawozdawcze oraz jasno prezentują pozostałe informacje wymagane przez MSSF.

Zarząd sporządził i załączył do sprawozdania finansowego sprawozdanie z działalności Spółki w roku obrotowym 2010. Sprawozdanie z działalności zawiera informacje wymagane przez art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim. Dokonaliśmy sprawdzenia tego sprawozdania w zakresie ujawnionych w nim informacji, których bezpośrednim źródłem jest zbadane sprawozdanie finansowe.

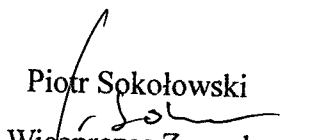
IV. UWAGI KOŃCOWE

Oświadczenia Zarządu

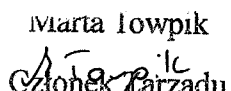
Deloitte Audyt Sp. z o.o. oraz kluczowy biegły rewident otrzymali od Zarządu Spółki pisemne oświadczenie, w którym Zarząd stwierdził, iż Spółka przestrzegała przepisów prawa.

.....
Piotr Sokołowski
Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie
nr ewid. 9752

Piotr Sokołowski
Wiceprezes Zarządu
osoba uprawniona do reprezentacji podmiot
nr ewid. 9752

Marta Iowpik
Członek Zarządu
Biegły rewident
nr ewid. 90113

DELOITTE AUDYT Sp. z o.o.
Al. Jana Pawła II 19, 00-854 Warszawa
tel. (022) 511-08-11, fax (022) 511-08-13
NIF 527-020-07-86; REGON 010076870

.....
podmiot uprawniony do badania
sprawozdań finansowych wpisany
na listę podmiotów uprawnionych
pod nr. ewidencyjnym 73
prowadzoną przez KRBR

Warszawa, 7 marca 2011 roku

LIST PREZESA ZARZĄDU

Szanowni Akcjonariusze,

Niniejszym przedkładam Państwa lekturze sprawozdanie finansowe wraz z komentarzem Zarządu z działalności Zakładów Tłuszczowych "Kruszwica" S.A. za okres 12 miesięcy, zakończony w dniu 31 grudnia 2010 roku.

Miniony rok był dla naszej Spółki rokiem wyzwań, u podstaw których stał rekordowy w skali ostatnich lat deficyt nasion rzepaku na rynku krajowym i zagranicznym. Bardzo niska podaż surowca ze zbiorów 2010, spowodowana niekorzystnymi warunkami pogodowymi w okresie wegetacji i zniw (deszcze i towarzyszące im powodzie), wywarła kluczowy wpływ na otoczenie w jakim branża tłuszczowa funkcjonowała na przestrzeni całego roku.

Deficyt krajowej produkcji rzepaku, przy porównywalnie niskiej produkcji w Europie, spowodował dynamiczny wzrost cen tego surowca, wywołując presję na marże na przerobie nasion.

Dodatkowo w ciągu 2010 roku, a szczególnie w jego drugiej połowie, drastycznie wzrosły ceny olejów tropikalnych, w tym oleju palmowego – głównego surowca do produkcji margaryn konsumenckich i produktów profesjonalnych.

Znaczący wzrost cen podstawowych surowców nie był w pełni możliwy do skompensowania wzrostem cen naszych produktów finalnych (min. olejów i margaryn konsumenckich), co w konsekwencji niekorzystnie wpłynęło na nasze marże. Ponadto, niższy wolumen w sprzedaży spowodował, że przychody ze sprzedaży produktów i towarów w Spółce były niższe o ok. 6 procent w porównaniu z rokiem 2009.

W olejach konfekcjonowanych działania nasze koncentrowały się przede wszystkim na budowaniu silnej pozycji w segmentach Premium i Mainstream. W uzupełnieniu dla strategicznych działań w segmencie Premium, tzn. wsparcia dla marki Kujawskiego 3 Ziarna i zmiany wizerunku oleju Floriol, w grudniu 2010 roku wprowadziliśmy na rynek absolutną nowość w kategorii, markę Solucci – olej słonecznikowy z Toskanii z dodatkiem prażonych pestek słonecznika. W segmencie Mainstream, poza wsparciem dla naszej wiodącej marki - Oleju Kujawskiego z Pierwszego Tłoczenia, koncentrowaliśmy się na stworzeniu silnej alternatywy dla naszego lidera. W rezultacie, pod koniec 2010 roku wprowadziliśmy na rynek zrewitalizowaną markę oleju Oliwier, który dzięki nowej recepturze o zwiększonej zawartości oliwy z oliwek, udoskonalonej etykiecie i nowoczesnemu kształtowi butelki jest alternatywą dla klienta o najwyższym oczekiwaniu co do jakości produktu.

W segmencie margaryn konsumenckich, podobnie jak rok wcześniej, w 2010 roku nasze działania podporządkowane były strategii mającej na celu budowę wartości portfela marek Spółki. Największym sukcesem w tym zakresie było wprowadzenie na rynek nowego wariantu wiodącej marki „Kruszwicy” - Smakowitej De Luxe o zapachu świeżego chleba. Ze względu na swoje właściwości, produkt ten jest innowacją na polu aromatyzowania tłuszczów. Przeprowadziliśmy również program rewitalizacji marki Manuel.

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na wyniki Spółki w 2010 roku była integracja działalności handlowej, marketingowej i dystrybucyjnej w sprzedaży produktów konsumenckich pomiędzy Bunge Polska Sp. o.o. i ZT „Kruszwica” S.A. Na mocy zawartej we wrześniu 2010r. umowy, Spółka stała się wyłącznym dystrybutorem marek margarynowych Bunge Polska, przejmując jednocześnie jej część pracowników z dotychczasowych struktur sprzedaży i marketingu. W tym kontekście pracowaliśmy również nad konsolidacją portfela produktowego i strategią dla marek Masmix, Benecol i Pyszny Duet. Wierzę, że podejście takie pozwoli Spółce, w długofalowej perspektywie, osiągnąć pozycję lidera na tym rynku.

Pomimo, że w 2010 roku rynek produktów konsumenckich znajdował się pod bardzo dużą presją, a sprzedaż Spółki w obu segmentach była niższa od oczekiwanej, jestem pewien, że poczynione w tym czasie inwestycje w innowacje przyniosą nam wymierny efekt już w 2011 roku. Potwierdziliśmy, że w trudnym ekonomicznie czasie, jako lider i współ-lider kategorii olejów i margaryn, jesteśmy z stanie zapewnić konsumentowi produkty o najwyższej jakości.

W produktach profesjonalnych rok 2010 stał pod znakiem bardzo dużej konkurencji firm krajowych, oferujących produkty głównie w segmencie ekonomicznym. W trosce o dalszą budowę wartości całej kategorii, działania nasze koncentrowaliśmy na rozwoju marek w segmencie Premium. Stworzona seria margaryn o niskiej zawartości izomerów-trans pod marką Prima, wprowadzona zostanie na rynek w pierwszym kwartale 2011 roku. W minionym roku poszerzyliśmy eksport, wchodząc na perspektywiczne dla nas rynki Bułgarii i Rumunii. Podobnie jak w latach poprzednich, w 2010 roku kluczem do budowy wartości całej kategorii produktów przemysłowych był koncept Akademii Mistrza. Program ten, adresowany dla branży cukierniczej, z roku na rok cieszy się rosnącym uznaniem całego sektora.

W segmencie agrobiznesu, w minionym roku utrzymaliśmy pozycję wiodącego dostawcy surowego oleju rzepakowego dla producentów bio-komponentów i oleju rafinowanego dla branży spożywczej. Ponadto,

Spółka zwiększyła udział w krajowym rynku śruty rzepakowej, zachowując silną pozycję na kluczowych dla siebie rynkach krajów europejskich. Dzięki właściwemu zarządzaniu ryzykiem, którego celem było ograniczenie naszej ekspozycji na wahania cen surowca oraz kursu walut, w 2010 roku udało nam się przejść bezpiecznie przez kolejny niestabilny okres na międzynarodowych rynkach surowcowych. To argument, którego wagi nie sposób przecenić, mając na względzie problemy niektórych konkurentów w branży.

W 2010 roku Spółka kontynuowała proces integracji i restrukturyzacji po połączeniu z ZPT w Warszawie. W celu optymalizacji kosztów produkcji przeniesiono działalności w zakresie rafinacji i konfekcjonowania olejów z zakładu w Warszawie do zakładów w Brzegu i w Kruszwicy. W konsekwencji Spółka poniosła w 2010 roku ponad 19 mln PLN jednorazowych kosztów restrukturyzacji.

Podsumowując, w 2010 roku Spółka koncentrowała się przede wszystkim na zabezpieczeniu surowca dla potrzeb całorocznej produkcji, rozwoju marek produktów konsumenckich oraz integracji handlowo-marketingowej z Bunge Polska. W tle powyższych działań pozostawała bieżąca, bardzo dynamiczna, rywalizacja o udział w rynku. Pomimo osiągnięcia niższego niż zaplanowany na rok 2010 wyniku finansowego, tenże miniony rok był dla nas ważnym etapem w długoterminowej strategii rozwoju Spółki. Wierzę, że poczynione w tym czasie inwestycje w marki produktowe, organizację dystrybucji produktów i konsolidację infrastruktury produkcyjnej przyniosą wymierne owoce w nadchodzących latach.

Spoglądając w przyszłość, mimo że prognozowany dla Polski ponad 4 procentowy wzrost PKB w 2011r. wskazuje na poprawę ogólnej sytuacji makroekonomicznej uważam, że wiele z dotychczasowych zagrożeń występujących w powiązaniu z globalną gospodarką w dalszym ciągu będzie się utrzymywało. Oznacza to, że bieżąca kontrola kosztów, ze szczególnym skupieniem się na kosztach ogólnych i administracji, oraz doskonałe zarządzanie ryzykiem po stronie cen surowca i kursów walut, pozostaną w 2011 roku gwarantami powodzenia naszej strategii na ten czas.

Mając na względzie fakt, że w ostatnich latach nastąpił znaczący wzrost zdolności przetwórczych nasion rzepaku w Polsce i w krajach sąsiadujących, w nadchodzących latach należy spodziewać się dalszej konsolidacji mocy przetwórczych branży olejarskiej w tej części Europy. To proces, w którym Spółka planuje aktywnie partycypować.

Rok 2011 będzie dla „Kruszwicy” kolejnym rokiem wdrażania założeń długofalowej strategii rozwoju opartej na konsolidacji i budowie wartości rynków na których funkcjonujemy. O ile ostatnie lata poświęcone były przede wszystkim wewnętrznej integracji, optymalizacji procesów i restrukturyzacji, w nadchodzącym roku zamierzamy skupić się głównie na rynkach na których prowadzimy działalność.

Mimo wyzwań rynkowych, które stoją przed nami, jestem przekonany że jesteśmy gotowi by stawić im czoła i że rok 2011 Spółka zakończy satysfakcjonującym wynikiem finansowym.

z poważaniem,

Tommy Jensen

Prezes Zarządu ZT „Kruszwica” S.A.

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

**Zakładów Tłuszczowych
„Kruszwica” Spółka Akcyjna**

za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010 roku

ZAWARTOŚĆ:

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU ZAKŁADÓW TŁUSZCZOWYCH „KRUSZWICA” SPÓŁKA AKCYJNA.....	3
WYBRANE DANE FINANSOWE.....	4
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....	5
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	6
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁE WŁASNYM.....	7
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	8
INFORMACJA DODATKOWA DO ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO.....	9
1. INFORMACJE OGÓLNE.....	9
2. PLATFORMA ZASTOSOWANYCH MSSF ORAZ STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI.....	9
3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW I TOWARÓW.....	23
4. SEGMENTY OPERACYJNE.....	24
5. KOSZTY WEDŁUG RODZAJU.....	29
6. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE.....	29
7. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE.....	30
8. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE.....	30
9. ZYSKI/(STRATY) Z TYTUŁU WYCENY NIEZREALIZOWANYCH INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I RÓŻNICE KURSOWE.....	30
10. WYNIK NA SPRZEDAŻY ŚRODKÓW TRWAŁYCH I INNE KOSZTY ZWIĄZANE ZE ŚRODKAMI TRWAŁYMI ORAZ WARTOŚCIAMI NIEMATERIALNYMI I PRAWNYMI.....	31
11. PODATEK DOCHODOWY.....	31
12. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ.....	34
13. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE.....	35
14. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE.....	36
15. WARTOŚĆ FIRMY.....	37
16. POZOSTAŁE WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE.....	38
17. POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE.....	38
18. ZAPASY.....	39
19. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI.....	40
20. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY.....	41
21. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE CZYNNE.....	41
22. KAPITAŁ PODSTAWOWY.....	41
23. KAPITAŁY REZERWOWE.....	42
24. POZOSTAŁE KAPITAŁY.....	42
25. DYWIDENDY.....	43
26. KREDYTY I POŻYCZKI.....	43
27. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA.....	44
28. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE.....	45
29. REZERWY.....	46
30. LEASING OPERACYJNY.....	46
31. PLANOWANE TRANSAKCJE.....	48
32. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI.....	48
33. WALUTOWE INSTRUMENTY POCHODNE.....	54
34. TOWAROWE INSTRUMENTY POCHODNE.....	60
35. CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ SPÓŁKI.....	62
36. ZMIANA ZOBOWIĄZAŃ WARUNKOWYCH LUB AKTYWÓW WARUNKOWYCH.....	70
37. WYNAGRODZENIA, NAGRODY I INNE KORZYŚCI OTRZYMANE PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE SPÓŁKĘ.....	70
38. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU.....	70

OŚWIADCZENIE ZARZĄDU ZAKŁADÓW TŁUSZCZOWYCH „KRUSZWICA” SPÓŁKA AKCYJNA

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009r. (Dz. U. 2009.33.259) par. 91 ust.1 pkt 5 i 6, Zarząd Zakładów Tłuszczowych „Kruszwica” Spółka Akcyjna (dalej „Spółka”) w składzie:

Tommy Jensen	– Prezes Zarządu
Roman Rybacki	– Wiceprezes Zarządu
Wojciech Bauman	– Członek Zarządu
Marcin Brodowski	– Członek Zarządu
Wojciech Jachimczyk	– Członek Zarządu
Piotr Piotrowski	– Członek Zarządu
Mariusz Szeliga	– Członek Zarządu
Tomasz Wika	– Członek Zarządu

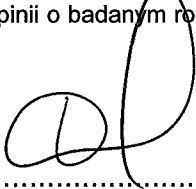
oświadczają że:

wedle ich najlepszej wiedzy, roczne sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Spółki oraz jej wynik finansowy, oraz że roczne sprawozdanie z działalności Spółki zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Spółki, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka; oraz

podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania rocznego sprawozdania finansowego, został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten oraz biegli rewidenci, dokonujący tego badania, spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Podpisy Członków Zarządu:

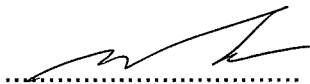
Tommy Jensen – Prezes Zarządu

Roman Rybacki – Wiceprezes Zarządu

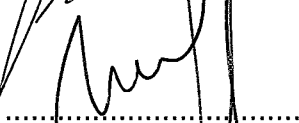
Wojciech Bauman – Członek Zarządu

Marcin Brodowski – Członek Zarządu

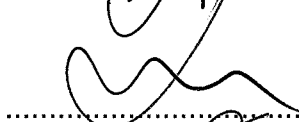
Wojciech Jachimczyk – Członek Zarządu

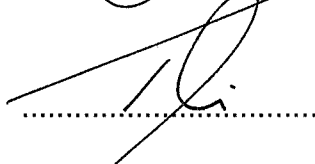
Piotr Piotrowski – Członek Zarządu

Mariusz Szeliga – Członek Zarządu

Tomasz Wika – Członek Zarządu

WYBRANE DANE FINANSOWE

(dane prezentowane są w tysiącach, z wyjątkiem danych dotyczących liczby akcji oraz zysku na jedną akcję)

	<u>Za okres</u> <u>12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2010</u>	<u>Za okres</u> <u>12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2009</u>	<u>Za okres</u> <u>12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2010</u>	<u>Za okres</u> <u>12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2009</u>
	PLN'000		EUR'000	
I. Przychody ze sprzedaży produktów i towarów	1.905.461	2.029.989	475.842	467.675
II. Zysk / (strata) operacyjny	63.588	198.545	15.880	45.741
III. Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	51.436	175.753	12.845	40.490
IV. Zysk / (strata) netto	40.078	142.754	10.008	32.888
V. Ilość akcji	22.986.949	22.986.949	22.986.949	22.986.949
VI. Zysk / (strata) na jedną akcję zwykłą (w PLN/EUR)	1,74	6,21	0,44	1,43
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	5.012	344.176	1.252	79.292
VIII. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(16.312)	(15.709)	(4.074)	(3.619)
IX. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	1.939	(320.750)	484	(73.895)
X. Przepływy pieniężne netto, razem	(9.361)	7.717	(2.338)	1.778

	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2010</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2009</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2010</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2009</u>
	PLN'000		EUR'000	
I. Aktywa trwałe	455.193	497.279	114.939	121.045
II. Aktywa obrotowe	718.417	633.524	181.405	154.210
III. Aktywa razem	1.173.610	1.130.803	296.344	275.255
IV. Zobowiązania długoterminowe	23.954	32.451	6.049	7.899
V. Zobowiązania krótkoterminowe	510.804	427.410	128.981	104.038
VI. Kapitał własny	638.852	670.942	161.314	163.318
VII. Kapitał podstawowy	185.076	185.076	46.733	45.050

Kursy EURO przyjęte do przeliczania "wybranych danych finansowych":

Poszczególne pozycje aktywów i pasywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej Spółki na dzień 31 grudnia 2010 oraz na dzień 31 grudnia 2009 zostały przeliczone według średniego kursu NBP, obowiązującego dla Euro w tych dniach.

Poszczególne pozycje ze sprawozdań z całkowitych dochodów, ze zmian w kapitale własnym oraz z przepływów pieniężnych przeliczono według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną ze średnich kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca, objętego prezentowanym okresem.

Wyszczególnienie kursów walutowych użytych do przeliczenia „wybranych danych finansowych” zawierają poniższe tabele:

	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2010</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2009</u>
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	3,9603	4,1082
	<u>Za okres</u> <u>12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2010</u>	<u>Za okres</u> <u>12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2009</u>
Sprawozdanie z całkowitych dochodów		
Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	4,0044	4,3406
Sprawozdanie z przepływów pieniężnych		

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

(dane prezentowane są w tysiącach złotych, z wyjątkiem danych dotyczących liczby akcji oraz zysku na jedną akcję)

	<u>Noty</u>	<u>Za okres</u> <u>12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2010</u>	<u>Za okres</u> <u>12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2009</u>
		PLN'000	PLN'000
Przychody			
Przychody ze sprzedaży produktów	3	1.887.832	2.008.291
Przychody ze sprzedaży towarów	3	17.629	21.698
Pozostałe przychody operacyjne	6	14.084	13.118
Przychody ogółem		1.919.545	2.043.107
Koszty			
Koszty sprzedanych produktów	5	1.628.059	1.662.941
Koszty sprzedanych towarów	5	16.131	24.785
Koszty sprzedaży	5	73.632	73.729
Koszty ogólnego zarządu	5	108.128	111.897
Zyski/straty z tytułu wyceny niezrealizowanych instrumentów pochodnych i niezrealizowane różnice kursowe	9	7.757	(33.176)
Wynik na sprzedaży środków trwałych i inne koszty związane ze środkami trwałymi	10	14.180	657
Pozostałe koszty operacyjne	7	8.070	3.729
Koszty ogółem		1.855.957	1.844.562
Zysk operacyjny		63.588	198.545
Koszty finansowe	8	13.151	23.119
Przychody finansowe	8	999	327
Zysk z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem		51.436	175.753
Podatek dochodowy	11	11.358	32.999
część bieżąca		12.935	20.657
część odroczone		(1.577)	12.342
Zysk netto		40.078	142.754
Inne składniki całkowitego dochodu			
Rachunkowość zabezpieczeń		(909)	34.774
Podatek dochodowy dotyczący innych składników całkowitych dochodów		230	(6.671)
Inne całkowite dochody netto		(679)	28.103
Całkowite dochody ogółem		39.399	170.857
Zysk na jedną akcję (w złotych)	12	1,74	6,21
Średnia ważona liczba akcji (w sztukach)		22.986.949	22.986.949

Dane porównawcze za 2009 rok przedstawione w niniejszym sprawozdaniu zostały przekształcone w związku ze zmianą prezentacji przez Spółkę zysków/strat z tyt. niezrealizowanych różnic kursowych i wyceny niezrealizowanych instrumentów pochodnych (szczegóły tej zmiany zostały opisane w nocie 2 w punkcie „zmiana w prezentacji sprawozdań finansowych”).

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	<u>Noty</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2010</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2009</u>
		PLN'000	PLN'000
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	13	342.498	380.207
Nieruchomości inwestycyjne	14	1.682	1.794
Wartość firmy	15	83.793	83.793
Wartości niematerialne	16	26.877	31.369
Inne długoterminowe aktywa finansowe	17	343	116
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	11	-	-
		455.193	497.279
Aktywa obrotowe			
Zapasy	18	531.424	473.750
Należności z tytułu dostaw i usług	19	132.385	119.936
Należności z tytułu podatku dochodowego		5.697	-
Należności pozostałe	19	6.877	12.316
Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	17	37.110	13.033
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	20	902	10.263
Rozliczenia międzyokresowe czynne	21	4.022	4.226
		718.417	633.524
Aktywa razem		1.173.610	1.130.803
		<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2010</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2009</u>
		PLN'000	PLN'000
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy	22	185.076	185.076
Nadwyżka ze sprzedaży akcji	24	245.400	245.400
Kapitał rezerwowy	23	142.346	73.401
Zyski zatrzymane	24	66.030	167.065
Razem kapitały własne		638.852	670.942
Zobowiązania długoterminowe			
Rezerwa z tytułu podatku dochodowego	11	16.611	18.419
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	28	3.421	9.192
Pozostałe rezerwy	29	3.922	4.840
		23.954	32.451
Zobowiązania krótkoterminowe			
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	26	313.869	228.844
Zobowiązania finansowe	27	54.183	16.177
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	28	16.384	15.487
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	27	125.887	154.157
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	27	-	11.507
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	27	481	1.238
		510.804	427.410
Pasywa razem		1.173.610	1.130.803

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji	Kapitał rezerwowy	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Zyski zatrzymane	Razem kapitały własne
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Kapitał własny na 1 stycznia 2009 roku	180.229	206.160	19.536	(26.996)	190.220	569.149
Całkowite dochody netto za okres				28.103	142.754	170.857
Wypłacona dywidenda			52.758		(121.719)	(68.961)
Emisja akcji	4.847	39.240			(44.190)	44.087
Nabycie spółek zależnych						(44.190)
Kapitał własny na 31 grudnia 2009 roku	185.076	245.400	72.294	1.107	167.065	670.942
Kapitał własny na 1 stycznia 2010 roku	185.076	245.400	72.294	1.107	167.065	670.942
Całkowite dochody netto za okres				(679)	40.078	39.399
Wypłacona dywidenda			69.624		(71.489)	(71.489)
Przeznaczenie zysku na pozostały kapitał rezerwowy					(69.624)	-
Kapitał własny na 31 grudnia 2010 roku	185.076	245.400	141.918	428	66.030	638.852

W prezentowanym sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym na dzień 31 grudnia 2009 roku, wartość zysków zatrzymanych uległa zmniejszeniu o kwotę 44.190 tys. PLN, w wyniku połączenia ze spółką zależną ZPT w Warszawie S.A., które miało miejsce 27 lutego 2009 roku.

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	<u>Za okres</u> <u>12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2010</u> PLN'000	<u>Za okres</u> <u>12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2009</u> PLN'000
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk (strata) netto	40.078	142.754
Korekty razem	(35.066)	201.422
Amortyzacja	46.296	49.052
Zmiana stanu na instrumentach pochodnych	13.009	(25.075)
Odsetki	11.607	28.520
(Zysk) strata na sprzedaży lub likwidacji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	14.180	657
Zmiana stanu rezerw	(6.689)	117
Zmiana stanu zapasów	(57.673)	73.311
Zmiana stanu należności	(7.509)	43.851
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	(29.709)	42.842
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	203	(3.282)
Podatek dochodowy naliczony	11.358	32.999
Podatek dochodowy zapłacony	(30.139)	(41.435)
Pozostałe korekty	-	(135)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	5.012	344.176
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	2.632	1.064
Inne wpływy z aktywów finansowych	-	-
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	(11.583)	(11.599)
Udzielone pożyczki długoterminowe	(227)	26
Inne wydatki inwestycyjne	(7.134)	(5.200)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(16.312)	(15.709)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów / pożyczek	313.859	450.018
Dywidendy wypłacone	(71.489)	(68.961)
Spląty kredytów / pożyczek	(228.824)	(673.287)
Odsetki zapłacone	(11.607)	(28.520)
Inne wpływy i wydatki inwestycyjne	-	-
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	1.939	(320.750)
Przepływy pieniężne netto, razem	(9.361)	7.717
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(9.361)	7.717
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	10.263	2.546
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	902	10.263

Dane porównawcze za okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2009 roku, przedstawione w niniejszym sprawozdaniu zostały przekształcone w zakresie prezentacji zaliczek na poczet środków trwałych (szczegóły tej zmiany zostały opisane w notce 2.

INFORMACJA DODATKOWA DO ROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. INFORMACJE OGÓLNE

Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” Spółka Akcyjna (zwane dalej Spółką lub ZT „Kruszwica” S.A.) prowadzą działalność na terenie Polski na podstawie wpisu do Rejestru Handlowego, w Dziale B, pod numerem 3698, na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy - VIII Wydział Gospodarczy z dnia 21 grudnia 1995 roku. W dniu 12 czerwca 2001 roku Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy, XIII Wydział KRS, pod numerem KRS 0000019414.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest przetwórstwo nasion oleistych, produkcja olejów butelkowanych, produkcja margaryn i tłuszczów jadalnych. Spółka jest częścią Grupy Bunge, światowego lidera w przetwórstwie nasion oleistych i produkcji butelkowanych olejów roślinnych.

Akcje Spółki w ilości 22.986.949 szt. znajdują się w publicznym obrocie i notowane są na rynku podstawowym na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego skład organów zarządczych i nadzorujących Spółki jest następujący:

Zarząd Spółki:

1. Tommy Jensen	– Prezes Zarządu
2. Roman Rybacki	– Wiceprezes Zarządu
3. Wojciech Bauman	– Członek Zarządu
4. Marcin Brodowski	– Członek Zarządu
5. Wojciech Jachimczyk	– Członek Zarządu
6. Piotr Piotrowski	– Członek Zarządu
7. Tomasz Wika	– Członek Zarządu
8. Mariusz Szeliga	– Członek Zarządu

Rada Nadzorcza:

1. Jean-Louis Gourbin	- Przewodniczący Rady Nadzorczej
2. Vesselina Shaleva	- Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
3. Laurent Bogaert	- Członek Rady Nadzorczej
4. Luc Dekkers	- Członek Rady Nadzorczej
5. Jacek Glinka	- Członek Rady Nadzorczej
6. Roman Gómy	- Członek Rady Nadzorczej
7. Dirk Hellings	- Członek Rady Nadzorczej
8. Stefan Łatawiec	- Członek Rady Nadzorczej
9. Sławomir Ludwikowski	- Członek Rady Nadzorczej
10. Jerzy Rajski	- Członek Rady Nadzorczej

2. PLATFORMA ZASTOSOWANYCH MSSF ORAZ STOSOWANE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Oświadczenie o zgodności

Prezentowane Roczne Sprawozdanie Finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości (MSR) 1 – Prezentacja sprawozdań finansowych oraz zgodnie z odpowiednimi Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), mającymi zastosowanie do rocznej sprawozdawczości finansowej, zaakceptowanymi przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB) i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (IFRIC), w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską i obowiązującym na dzień 31 grudnia 2010 roku.

Pod pojęciem MSSF mieszczą się przyjęte przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB):

- Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej
- Międzynarodowe Standardy Rachunkowości
- Interpretacje opracowane przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (IFRIC) lub przez istniejący wcześniej Stały Komitet ds. Interpretacji (SKI), które zostały przyjęte przez IASB

Roczne sprawozdanie finansowe zawiera dane za następujące okresy:

- sprawozdanie z sytuacji finansowej na koniec bieżącego roku obrotowego oraz sprawozdanie porównawcze na koniec poprzedniego roku obrotowego,
- sprawozdanie z całkowitych dochodów za bieżący rok obrotowy wraz z porównawczym sprawozdaniem z całkowitych dochodów za poprzedni rok obrotowy,

- sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym przedstawiające zmiany w kapitale własnym za bieżący rok obrotowy, wraz z porównawczym sprawozdaniem za poprzedni rok obrotowy,
- sprawozdanie z przepływów pieniężnych za bieżący rok obrotowy wraz z porównawczym sprawozdaniem za poprzedni rok obrotowy.

W związku z połączeniem Spółki w dniu 27 lutego 2009 roku ze swoją jedyną spółką zależną - Zakładami Przemysłu Tłuszczowego w Warszawie, dane porównawcze z dnia 01 stycznia 2009r. pochodzą ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego Spółki, a pozostałe dane porównawcze pochodzą ze sprawozdań jednostkowych Spółki.

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2010

Następujące zmiany do istniejących standardów opublikowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone przez UE wchodzą w życie w roku 2010:

- **MSSF 1 (znowelizowany) „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** zatwierdzony w UE w dniu 25 listopada 2009 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”**- dodatkowe zwolnienia dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy, zatwierdzone w UE w dniu 23 czerwca 2010 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 2 „Płatności w formie akcji”**- Transakcje płatności w formie akcji rozliczane w środkach pieniężnych w grupie kapitałowej zatwierdzone w UE w dniu 23 marca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych począwszy od 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** - Spełniające kryteria pozycje zabezpieczone, zatwierdzone w UE w dniu 15 września 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów i interpretacji „Poprawki do MSSF (2009)”**- dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF opublikowane w dniu 16 kwietnia 2009 roku (MSSF 2, MSSF 5, MSSF 8, MSR 1, MSR 7, MSR 17, MSR 18, MSR 36, MSR 38, MSR 39, KIMSF 9 oraz KIMSF 16) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa, zatwierdzone w UE w dniu 23 marca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 12 „Umowy na usługi koncesjonowane”** zatwierdzona w UE w dniu 25 marca 2009 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 30 marca 2009 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 15 „Umowy dotyczące budowy nieruchomości”** zatwierdzona w UE w dniu 22 lipca 2009 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2010 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 16 „Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto jednostki działającej za granicą”**- zatwierdzona w UE w dniu 4 czerwca 2009 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 17 „Przekazanie aktywów niegotówkowych właścicielom”** zatwierdzona w UE w dniu 26 listopada 2009 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 listopada 2009 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 18 „Przekazanie aktywów przez klientów”** zatwierdzona w UE w dniu 27 listopada 2009 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 listopada 2009 roku lub po tej dacie).

W/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości jednostki.

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Spółka nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- **Zmiany do MSR 24 „Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych”** – Uproszczenie wymogów dotyczących ujawnień przez jednostki powiązane z państwem oraz doprecyzowanie definicji jednostek powiązanych, zatwierdzone w UE w dniu 19 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych poczynawszy od 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”** – Klasyfikacja emisji praw poboru, zatwierdzone w UE w dniu 23 grudnia 2009 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2010 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** - ograniczone zwolnienie jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy z ujawniania informacji porównawczych zgodnie z MSSF 7, zatwierdzone w UE w dniu 30 czerwca 2010 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do KIMSF 14 „MSR 19 – Limit wyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania oraz ich wzajemne zależności”** - przedpłaty w ramach minimalnych wymogów finansowania, zatwierdzone w UE w dniu 19 lipca 2010 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie),
- **Interpretacja KIMSF 19 „Regulowanie zobowiązań finansowych przy pomocy instrumentów kapitałowych”** zatwierdzona w UE w dniu 23 lipca 2010 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub po tej dacie).

Jednostka postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych standardów, zmian do standardów i interpretacji. Według szacunków jednostki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** – Ciężka Hiperinflacja i usunięcie sztywnych terminów dla stosujących MSSF po raz pierwszy (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”** – transfery aktywów finansowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** - Podatek odroczony: realizacja aktywów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do różnych standardów i interpretacji „Poprawki do MSSF (2010)”**- dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF opublikowane w dniu 6 maja 2010 roku (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 7, MSR 1, MSR 27, MSR 34 oraz KIMSF 13) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub po tej dacie).

Według szacunków jednostki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków Spółki, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe jest sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, za wyjątkiem wyceny instrumentów pochodnych oraz pozycji zabezpieczanych, ujętych w ramach rachunkowości zabezpieczeń, które są wyceniane według wartości godziwej.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w okresie najbliższych 12 miesięcy po dniu bilansowym. Zarząd Spółki uważa, iż nie istnieje zagrożenie kontynuowania działalności w tym okresie.

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych. Polski złoty jest walutą funkcjonalną Spółki, w której denominowane są operacje gospodarcze. Dane liczbowe podane są w tysiącach złotych, stosując zasadę, iż kwoty wynoszące mniej niż 500 PLN pomija się, a kwoty wynoszące 500 PLN i więcej podwyższa się do pełnego tysiąca złotych. W przypadku prezentowania danych w innych jednostkach, stosowna informacja jest podana.

Podstawowe osądy rachunkowe oraz podstawy szacowania niepewności

W procesie stosowania zasad rachunkowości obowiązujących w Spółce, zarząd musi dokonywać osądów, szacunków i przyjmować założenia dotyczące wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, której nie da się określić wykorzystując dostępne źródła. Szacunki i związane z nimi założenia opierają się o doświadczenia historyczne i inne czynniki uznawane za istotne. Rzeczywiste wyniki mogą odbiegać od przyjętych wartości szacunkowych. Szacunki, jak i przyjęte założenia, podlegają bieżącej weryfikacji. Zmianę wartości szacunkowych ujmuje się w okresie, w którym nastąpiła weryfikacja, jeśli dotyczy ona wyłącznie tego okresu lub w okresie bieżącym i okresach przyszłych, jeśli zmiana dotyczy również okresów przyszłych.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym okresie sprawozdawczym, jak również przedstawiono zagadnienia, dla których największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Utrata wartości aktywów (z wyłączeniem wartości firmy)

Corocznie Spółka analizuje, czy nie wystąpiły przesłanki utraty wartości aktywów trwałych, będące podstawą do przeprowadzenia testu na utratę ich wartości. Na koniec 2010r. Spółka nie stwierdziła istnienia przesłanek wskazujących na konieczność przeprowadzenia testu na utratę wartości. Zidentyfikowane w 2010 roku utraty wartości poszczególnych aktywów zostały ujęte w księgach Spółki.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego i niematerialnego majątku trwałego. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków kierownictwa.

Wycena rezerw

Rezerwy z tytułu odpraw emerytalno – rentowych oraz nagród jubileuszowych zostały oszacowane przez aktuarium metodami aktuarialnymi. Przyjęte do wyceny założenia zostały przedstawione w nocie „Świadczenia pracownicze”.

Wycena rezerwy na rekultywację terenu opiera się na najlepszych szacunkach kierownictwa opartych na obecnym poziomie kosztów, koniecznych do poniesienia w celu przywrócenia wartości użytkowych i przyrodniczych zdewastowanych terenów. Zarząd nie przewiduje znacznego zwiększenia poziomu tych kosztów w przyszłości, które mogłyby w sposób znaczący wpłynąć na zmianę wartości tej rezerwy.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość firmy

Wartość firmy prezentowana w bilansie wyceniona jest według kosztu nabycia pomniejszonego o skumulowany odpis z tytułu utraty wartości. Spółka corocznie testuje wartość firmy. Opis przyjętych zasad przeprowadzonego testu w 2010r. znajduje się w nodzie nr 15. Przeprowadzone dotychczasowe testy wartości firmy nie wykazały konieczności dokonywania odpisu aktualizującego.

Zasady rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Spółkę przedstawione zostały poniżej.

Połączenia jednostek gospodarczych

Przejęcie będących poza kontrolą spółki jednostek i wyodrębnionych części działalności rozlicza się metodą nabycia. Koszt połączenia wycenia się w zagregowanej wartości godziwej (na dzień dokonania zapłaty) przekazanych aktywów, poniesionych lub przejętych zobowiązań oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez jednostkę dominującą w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną. Dające się zidentyfikować aktywa, zobowiązania i zobowiązania warunkowe jednostki przejmowanej spełniające warunki ujęcia zgodnie z MSSF 3 „Połączenie jednostek gospodarczych” ujmują się w wartości godziwej na dzień przejęcia, z wyjątkiem aktywów trwałych (lub grup do zbycia) sklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

Udziały mniejszościowe w jednostce przejmowanej są początkowo wyceniane jako proporcja (udział) udziałów mniejszościowych w wartości godziwej netto ujętych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych.

Udziały własne w przejmowanych jednostkach wyceniane są według kosztu ustalonego jako wartość godziwa na dzień nabycia.

Wartość firmy

Wartość firmy powstająca przy przejęciu wynika z wystąpienia na dzień przejęcia nadwyżki sumy przekazanej płatności, wartości udziałów niesprawujących kontroli i wartości godziwej uprzednio posiadanych udziałów w jednostce nabywanej nad udziałem Spółki w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki ujmowanych na dzień przejęcia.

W przypadku wystąpienia wartości ujemnej, Spółka dokonuje ponownego przeglądu ustalenia wartości godziwych poszczególnych składników nabywanych aktywów netto. Jeżeli w wyniku przeglądu nadal wartość jest ujemna ujemne się ją niezwłocznie w wyniku finansowym.

Wartość firmy ujemne się początkowo jako składnik aktywów po koszcie, a następnie wycenia według kosztu pomniejszonego o skumulowaną stratę z tytułu utraty wartości.

Dla celów testowania utraty wartości wartość firmy, przejęta w wyniku połączenia jednostek gospodarczych, zostaje przypisana do poszczególnych ośrodków lub zespołów ośrodków wypracowujących środki pieniężne jednostki przejmującej, które zgodnie z oczekiwaniami powinny odnieść korzyści z synergii będących efektem połączenia, bez względu na to, czy zostały do nich przypisane także inne składniki aktywów lub zobowiązań jednostki przejmowanej.

Każdy ośrodek lub zespół ośrodków, do którego została przypisana wartość firmy, powinien:

- 1) odpowiadać najniższemu poziomowi, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze, oraz
- 2) nie być większy niż segment operacyjny.

W chwili zbycia jednostki zależnej lub podlegającej wspólnej kontroli przypadającą na nią część wartości firmy uwzględnia się przy obliczaniu zysku/straty z tytułu zbycia.

W pewnych okolicznościach wartości godziwe ujmowanych aktywów i zobowiązań można na dzień połączenia ująć jedynie tymczasowo (prowizorycznie). W takim przypadku Spółka rozlicza nabycie stosując ustalone tymczasowe wartości. Wszelkie ewentualne korekty tych wartości są ustalane w ciągu 12 miesięcy od dnia nabycia i ujmowane z mocą wsteczną na dzień nabycia.

Spółka testuje wartość firmy pod względem utraty wartości raz w roku lub częściej, jeśli można wiarygodnie przypuszczać, że utrata wartości wystąpiła. Jeśli w wyniku testu okaże się, że wartość odzyskiwalna jednostki generującej przepływy pieniężne jest mniejsza od jej wartości bilansowej, odpis z tytułu utraty wartości firmy alokuje się najpierw do kwoty bilansowej wartości firmy, a następnie do pozostałych aktywów, proporcjonalnie do ich wartości bilansowej. Strata z tytułu utraty wartości ujęta dla wartości firmy nie podlega odwróceniu w następnym okresie.

Aktywa trwale przeznaczone do zbycia

Aktywa trwale (i grupy aktywów netto przeznaczonych do zbycia) zaklasyfikowane jako przeznaczone do zbycia wyceniane są po niższej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonych o koszty związane ze sprzedażą.

Aktywa trwale i grupy aktywów netto klasyfikowane są jako przeznaczone do zbycia, jeżeli ich wartość bilansowa będzie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego ciągłego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa aktywów netto przeznaczonych do zbycia) jest dostępny w swoim obecnym stanie do natychmiastowej sprzedaży. Zaklasyfikowanie składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa spółki do zakończenia transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Przychody z działalności

Spółka nie wyodrębnia segmentów geograficznych w swojej działalności. Działalność produkcyjna zlokalizowana jest w czterech zakładach: w Kruszwicy, Brzegu i Gdańsku i Warszawie. Zdecydowana większość sprzedaży kierowana jest na rynek krajowy (struktura terytorialna sprzedaży produktów i struktura produktowa – patrz: nota „Przychody ze sprzedaży”).

Ujmowanie przychodów

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności netto (bez podatku VAT) za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty wypłacone lub odroczone w zapłacie. Zdecydowana większość rabatów jest udzielana w stosunku do wartości lub ilości sprzedaży.

Przychody z tytułu umów o świadczenie usług ujmuje się poprzez odniesienie do stopnia zaawansowania realizacji danej umowy. Przychody z umów rozliczanych na podstawie faktycznego nakładu czasu i pracy ujmuje się według stawek umownych, w oparciu o przepracowane roboczogodziny i poniesione koszty bezpośrednie.

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu.

Leasing

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z bycia właścicielem na leasingobiorcę. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

Na dzień bilansowy Spółka nie jest stroną żadnych istotnych umów spełniających kryteria leasingu finansowego.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego są odnoszone w rachunek zysków i strat przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy. Płatności warunkowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmuje się w kosztach w okresie ich poniesienia.

W przypadku wystąpienia specjalnych zachęt motywujących do zawarcia umowy leasingu operacyjnego, ujmuje się je jako zobowiązania. Zagregowane korzyści z tytułu takich zachęt ujmuje się jako pomniejszenie kosztów wynajmu metodą liniową.

Waluty obce

Transakcje przeprowadzane w walucie innej niż polski złoty (PLN) są księgowane po średnim kursie NBP, ogłaszanym w dniu poprzedzającym realizację transakcji. Na dzień bilansowy, aktywa i pasywa pieniężne denominowane w walutach obcych są przeliczane według średniego kursu Europejskiego Banku Centralnego, obowiązującego na ten dzień. Aktywa i pasywa niepieniężne wyceniane w wartości godziwej i denominowane w walutach obcych wycenia się według kursu obowiązującego w dniu ustalenia wartości godziwej.

Zyski i straty wynikłe z przeliczenia walut są odnoszone bezpośrednio w koszty lub przychody, za wyjątkiem wyceny instrumentów finansowych wyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń, w przypadku których zmiany wartości godziwej, po spełnieniu kryteriów efektywności zabezpieczenia, odnosi się bezpośrednio na kapitał własny lub na zamianę wartości godziwej pozycji zabezpieczanej (zob. poniżej zasady rachunkowości stosowane w odniesieniu do pochodnych instrumentów finansowych)

Koszty finansowania zewnętrznego

Spółka kapitalizuje istotne koszty finansowania zewnętrznego, przyporządkowane dostosowywanym składnikom aktywów.

Koszt odsetek liczony jest na bazie średniorocznego kosztu finansowania działalności Spółki i wartości zaangażowanych środków pieniężnych na zakup dostosowywanych aktywów.

Spółka nie kapitalizuje kosztów finansowania zewnętrznego zapasów nasion rzepaku, przyjmując, że aktywa te służą do produkcji wyrobów gotowych w dużych ilościach w sposób powtarzalny.

W 2010 roku nie występowały koszty finansowania zewnętrznego podlegające aktywowaniu.

Zysk na działalności gospodarczej

Zysk na działalności operacyjnej kalkulowany jest przed uwzględnieniem kosztów i przychodów finansowych.

Podatki

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek dochodowy bieżący (CIT) oraz podatek dochodowy odroczony.

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i poprzedni wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie obowiązywały na dzień bilansowy.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (dochód) danego roku obrotowego. Dochód (strata podatkowa) różni się od księgowego zysku (straty) brutto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach

następnych lub poprzednich oraz pozycji przychodów/kosztów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu/ nie będą kosztem podatkowym. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości. Podstawą naliczenia podatku odroczonego jest wartość różnic przejściowych pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy podatku bieżącego.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast aktywa z tytułu podatku odroczonego są rozpoznawane do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe dochody (zyski podatkowe) o rozpoznane ujemne różnice przejściowe.

Pozycja aktywów lub zobowiązanie podatkowe nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy. W przypadku gdy spodziewane przyszłe dochody nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje odpis aktywa podatkowego.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne, zgodnie ze stanem prawnym, istniejącym na dzień bilansowy.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego, wykazując je per saldo w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa lub jako zobowiązania.

Spółka nie dokonuje kompensaty należności z zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku dochodowego, jeżeli nie ma tytułu prawnego do przeprowadzenia takiej kompensaty oraz nie ma możliwości zapłaty podatku w kwocie netto lub uzyskania zwrotu w kwocie netto.

Podatek odroczony jest ujmowany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, poza przypadkiem gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim przypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitale własnym.

W przypadku połączenia jednostek gospodarczych, konsekwencje podatkowe uwzględnia się przy obliczaniu wartości firmy lub określaniu wartości udziału jednostki przejmującej w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki przejmowanej przewyższającej koszt przejęcia.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości kosztu historycznego pomniejszonego o dokonane skumulowane umorzenie oraz odpisy z tytułu utraty wartości. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria ich ujmowania.

Wartość operacyjnego oprogramowania komputerów zwiększa ich wartość i wykazywana jest łącznie w środkach trwałych w grupie pozostałe środki trwałe.

Środki trwałe w budowie, prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wg kosztu wytworzenia, powiększonego o opłaty i pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości. Wartość środków trwałych w budowie zawiera również kwoty udzielonych zaliczek na poczet budowy środków trwałych.

Prawa wieczystego użytkowania gruntów wykazane są pozabilansowo jako zobowiązanie z tytułu leasingu operacyjnego, z wyjątkiem nabytych praw wieczystego użytkowania, które stanowią pozycję bilansową oraz podlegają umorzeniu przez przewidywany okres ich użytkowania, nie dłuższy niż okres przysługiwania tych praw.

Środki trwałe, z pominięciem gruntów oraz środków trwałych w budowie, amortyzuje się metodą liniową przez przewidywany okres ich użytkowania. Amortyzację rozpoczyna się w momencie rozpoczęcia użytkowania środka trwałego.

Dana pozycja aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z użytkowania lub sprzedaży takiego składnika aktywów. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określone jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w kosztach lub przychodach w okresie, w którym dokonano takiego wyksięgowania.

Wartość końcowa i okres użytkowania składników aktywów trwałych podlega weryfikacji, i ewentualnej korekcie, na koniec każdego roku obrotowego.

Zyski lub straty ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji rzeczowego majątku trwałego określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujmuje się je w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne Spółka uznaje nieruchomości, które traktowane są jako źródło przychodów z tytułu ich wynajmu. Nieruchomości inwestycyjne wyceniane są na dzień bilansowy w cenie nabycia pomniejszonej o skumulowaną na dzień bilansowy amortyzację oraz odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne podlegają amortyzacji przez okres ekonomicznej użyteczności przy zastosowaniu metody liniowej.

Spółka wybrała dla wyceny nieruchomości inwestycyjnych model wyceny oparty na cenie nabycia. Na koniec każdego roku Spółka dokonuje oceny przesłanek utraty wartości i weryfikacji okresu użytkowania i w razie konieczności dokonuje koniecznych korekt.

Nieruchomości inwestycyjne usuwane są z bilansu w przypadku ich zbycia lub likwidacji, lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z likwidacji lub sprzedaży nieruchomości inwestycyjnej są ujmowane w przychodach lub kosztach w okresie, w którym nastąpiła likwidacja lub sprzedaż.

Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne nabyte w oddzielnej transakcji wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia.

Wartości niematerialne i prawne przejęte przy połączeniu jednostek gospodarczych identyfikuje się i ujmuje odrębnie od wartości firmy, jeśli spełniają one definicję wartości niematerialnych i prawnych. Cena nabycia takich aktywów jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia.

Po początkowym ujęciu wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne są amortyzowane przez okres użytkowania metodą liniową oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy zaistnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres amortyzacji jest weryfikowany na koniec każdego roku obrotowego.

Znaki towarowe i prawa autorskie ujmowane są w bilansie w cenie nabycia pomniejszonej o dokonane umorzenie przy użyciu metody liniowej przez okres ich użytkowania.

Oprogramowanie komputerowe prezentowane jest łącznie z wartością komputerów w rzeczowych aktywach trwałych.

Utrata wartości rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych i prawnych oprócz wartości firmy

Na koniec rocznego okresu sprawozdawczego, za który Spółka sporządza pełne sprawozdanie finansowe Spółka dokonuje przeglądu wartości rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych i prawnych w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako kwota wyższa z dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Ta ostatnia wartość odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego aktywa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów (lub grupy aktywów), wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwalnej. Strata z tytułu utraty wartości jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym wystąpiła.

W momencie gdy utrata wartości ulega odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub grupy aktywów) zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich latach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest w pozostałych przychodach.

Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika aktywów jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

Zapasy

Spółka wycenia materiały i towary według cen nabycia. Cenę nabycia stanowi cena zakupu bez podlegającemu odliczeniu podatku od towarów i usług, obniżona o rabaty, opusty i inne zmniejszenia, a powiększona o cło oraz koszty związane bezpośrednio z zakupem i przystosowaniem materiału do stanu zdatnego do używania, tj. koszty transportu do miejsca docelowego, koszty załadunku i wyładunku, koszty ubezpieczenia materiału podczas transportu.

Wartość zapasów obejmuje również korektę z tytułu wyceny zapasu, jako pozycji zabezpieczanej, do wartości godziwej, w ramach stosowania rachunkowości zabezpieczeń.

Wyroby gotowe wyceniane są według kosztu wytworzenia, natomiast produkty uboczne w cenie sprzedaży netto.

Na koszty wytworzenia składają się koszty materiałów, tj. surowców, opakowań, koszty pozostałych materiałów bezpośrednio wykorzystywanych do produkcji (tj. energia, chemikalia, materiały pomocnicze) oraz część kosztów stałych o charakterze bezpośrednio i ogólnie produkcyjnym, odpowiadających poziomowi tych kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Aktywa finansowe

Spółka kwalifikuje aktywa finansowe do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności
- pożyczki i należności.
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Klasyfikacja do określonej kategorii zależy od charakteru i przeznaczenia aktywów finansowych, a określa się ją w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Do tej kategorii Spółka zalicza instrumenty pochodne (kontrakty forward, futures lub swap) niewyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń, za wyjątkiem instrumentów stanowiących efektywne zabezpieczenie w ramach rachunkowości zabezpieczeń. Wartość godziwą instrumentów pochodnych znajdujących się w portfelu Spółki ustala się w oparciu o kursy walutowe aktualne na dzień bilansowy lub moment rozliczenia instrument,

Pożyczki i należności

Należności z tytułu dostaw i usług, pożyczki i pozostałe należności o stałych lub nienegocjowalnych warunkach płatności niebędące przedmiotem obrotu na aktywnym rynku klasyfikuje się jako „pożyczki i należności”.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są instrumentem generującym odsetki i wyceniane są w księgach w wartości nominalnej (wymagającej zapłaty) skorygowanej o odpowiednie odpisy aktualizujące wartość należności wątpliwych.

Udzielone pożyczki ujmowane są według zamortyzowanego kosztu ustalonego z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, z wyjątkiem przypadków kiedy wartość nominalna jest zbliżona do wartości zamortyzowanego kosztu, wówczas aktywa te prezentuje się w bilansie w kwocie wymagającej zapłaty na dzień bilansowy.

Dochód odsetkowy ujmuje się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z wyjątkiem należności krótkoterminowych, gdzie ujęcie odsetek byłoby nieistotne.

W latach 2009-2010 Spółka nie posiadała instrumentów finansowych kwalifikowanych do inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności oraz do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa finansowe, oprócz tych wycenianych w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat, ocenia się pod względem utraty wartości na każdy dzień bilansowy. Aktywa finansowe tracą wartość, gdy istnieją obiektywne przesłanki, że zdarzenia, które wystąpiły po początkowym ujęciu danego składnika aktywów wpłynęły niekorzystnie na związane z nim szacunkowe przyszłe przepływy pieniężne.

Wartość bilansową składnika aktywów finansowych pomniejsza się bezpośrednio o odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości.

Spółka tworzy odpisy aktualizujące na należności przeterminowane według następującej reguły:

Należności przeterminowane (w dniach)	Wysokość odpisu (w %)
60-89	50
90+	100

Spółka tworzy również odpisy aktualizujące na:

- niepokryte gwarancjami lub ubezpieczeniem:
  - należności skierowane na drogę postępowania sądowego,
  - należności od dłużników w stosunku, do których zostało wszczęte postępowanie układowe lub ugody bankowej,
  - należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości,
  - należności od dłużnika skreślonego z ewidencji działalności gospodarczej,
  - należności w przypadku śmierci dłużnika,
- należności od dłużników w przypadku oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości, jeżeli majątek dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania upadłościowego – w pełnej wysokości należności,
- należności stanowiące równowartość kwot podwyższających należność w stosunku do których uprzednio dokonano odpisu aktualizującego – w wysokości całości tych kwot do czasu ich otrzymania lub odpisania jako nieściągalne,
- odsetki za zwłokę w zapłacie należności – w wysokości 100 % naliczonych.

Zmiany wartości bilansowej konta odpisów ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Jeśli w kolejnym okresie kwota odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości ulega zmniejszeniu, a zmniejszenie to można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które wystąpiło po dacie ujęcia utraty wartości, strata z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w zakresie odpowiadającym odwróceniu wartości bilansowej inwestycji na dzień utraty wartości

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Do składników środków pieniężnych i ich ekwiwalentów zaliczane są wyłącznie środki pieniężne na rachunkach bankowych.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe Spółka klasyfikuje do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat,
- pozostałe zobowiązania (w tym kredyty)

Zobowiązania finansowe i instrumenty kapitałowe są klasyfikowane w zależności od ich treści ekonomicznej wynikającej z zawartych umów.

Spółka wyksięguje zobowiązania finansowe wyłącznie wówczas, gdy zostaną wykonane, unieważnione lub gdy wygasną.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat

Do tej kategorii Spółka kwalifikuje instrumenty pochodne (kontrakty forward, futures lub swap) niewyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń, za wyjątkiem instrumentów stanowiących efektywne zabezpieczenie w ramach rachunkowości zabezpieczeń. Wartość godziwą instrumentów pochodnych znajdujących się w portfelu Spółki ustala się w oparciu o kursy walutowe aktualne na dzień bilansowy lub moment rozliczenia instrumentu pochodnego.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Kredyty i pożyczki ujmowane są w wartości uzyskanych wpływów pomniejszonych o koszty bezpośrednie pozyskania środków. Koszty finansowe, łącznie z prowizjami płatnymi w momencie spłaty lub umorzenia oraz kosztami bezpośrednimi zaciągnięcia kredytów, ujmowane są w rachunku zysków i strat przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i zwiększają wartość księgową instrumentu z uwzględnieniem spłat dokonanych w bieżącym okresie, za wyjątkiem przypadków kiedy wartość nominalna zobowiązania jest zbliżona do wartości zamortyzowanego kosztu, wówczas takie zobowiązania prezentuje się w bilansie w kwocie wymagającej zapłaty na dzień bilansowy.

Kredyty w rachunku bieżącym oraz kredyty o nieokreślonym okresie spłaty wyceniane są według wartości wymagającej zapłaty na dzień bilansowy tj. wraz z odsetkami należnymi na dzień bilansowy

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są instrumentem odsetkowym i wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości nominalnej.

Instrumenty pochodne

Spółka wykorzystuje instrumenty pochodne dla zabezpieczenia dwóch istotnych rodzajów ryzyka występujących w toku prowadzonej działalności – ryzyka kursowego oraz ryzyka zmian cen towarów. Dla zabezpieczenia przed ryzykiem kursowym przyszłych przepływów pieniężnych związanych z zakupami i sprzedażą, wyrażonych lub denominowanych w walutach obcych, jak również sald należności i zobowiązań, wykorzystywane są walutowe kontrakty terminowe typu forward. Dla ograniczenia wpływu zmienności cen towarów na wynik finansowy Spółka stosuje kontrakty towarowe typu futures.

Spółka nie wykorzystuje instrumentów pochodnych dla celów spekulacyjnych.

Wykorzystywane przez spółkę instrumenty pochodne zaliczane są do grupy aktywów lub zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy, za wyjątkiem tych, które spełniają kryteria efektywności zabezpieczenia w ramach stosowanej rachunkowości zabezpieczeń. Spółka ujmuje instrumenty pochodne na dzień zawarcia w wartości godziwej, która jest równa zero, a następnie wycenia je na dzień rozliczenia, nie później jednak niż na dzień bilansowy, w wartości godziwej, bez pomniejszania o ewentualne koszty transakcji.

Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest ustalana poprzez odniesienie do aktualnych kursów terminowych, natomiast wartość godziwa kontraktów towarowych ustala się poprzez odniesienie do bieżących cen towarów. W wyniku wyceny kontraktu terminowego do wartości godziwej mogą powstać aktywa lub zobowiązania finansowe. Aktywa finansowe stanowią dodatnią wycenę do wartości godziwej instrumentu, natomiast ujemna wartość godziwa instrumentu stanowi zobowiązanie finansowe. Oszacowane w ten sposób wartości aktywów lub zobowiązań finansowych stanowią wartości możliwe do uzyskania lub konieczne do zapłaty na dzień bilansowy.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych, za wyjątkiem tych, które stanowią pozycje zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, są bezpośrednio odnoszone do rachunku zysków i strat okresu, w którym powstały.

Aktywa finansowe są wyłączone z bilansu, gdy wygasły prawa do przepływów pieniężnych z określonego składnika aktywów, natomiast zobowiązanie finansowe jest usuwane z bilansu, gdy wygasa, tj. kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty finansowe lub umowy nie będące instrumentami finansowymi traktowane są jako oddzielne instrumenty pochodne, jeżeli charakter wbudowanego instrumentu oraz ryzyka z nim związane nie są ściśle powiązane z charakterem umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi i jeżeli umowy zasadnicze nie są wyceniane według wartości godziwej, której zmiany są ujmowane w rachunku wyników.

Rachunkowość zabezpieczeń

Spółka stosuje dwa rodzaje rachunkowości zabezpieczeń – zabezpieczenia przepływów pieniężnych oraz zabezpieczenia wartości godziwej.

Przy rozpoczęciu powiązania zabezpieczającego Spółka dokumentuje relację między instrumentem zabezpieczającym a pozycją zabezpieczaną oraz cele zarządzania ryzykiem, a także strategię realizacji różnych transakcji zabezpieczających. Spółka dokumentuje również efektywność, z jaką zastosowany instrument zabezpieczający kompensuje zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej, zarówno w chwili zaistnienia powiązania, jak i na bieżąco w późniejszych okresach.

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych

Przedmiotem zabezpieczenia są przepływy pieniężne wyrażone w walutach obcych wynikające z planowanych transakcji lub uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań. Celem zabezpieczeń jest ograniczenie ryzyka zmian wartości godziwej przepływów pieniężnych w wyniku zmian kursów walutowych. Pozycję zabezpieczaną stanowią głównie transakcje, zakupu surowców lub sprzedaży nasion rzepaku, oleju lub śruty. Przyszła transakcja jest zabezpieczana od momentu zawarcia kontraktu (tj. ustalenia ilości, ceny, terminów dostawy) do daty sprzedaży lub daty zakupu. Instrumentami zabezpieczającymi są instrumenty pochodne typu forward.

Wycena pozycji zabezpieczanych i zabezpieczających oraz pomiar efektywności zabezpieczenia następuje na każdy dzień bilansowy, tj. na koniec każdego miesiąca. Część efektywna zabezpieczenia ujęta jest w kapitale z aktualizacji wyceny wraz z efektem w podatku odroczonym, natomiast część nieefektywna zabezpieczenia odnoszona jest bezpośrednio do wyniku finansowego.

W momencie realizacji pozycji zabezpieczanej, tj. wykonania transakcji sprzedaży lub zakupu, efektywna część zabezpieczenia przenoszona jest z kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny:

- do wyniku finansowego i koryguje wartość przychodów ze sprzedaży (w przypadku transakcji sprzedaży) lub
- do bilansu i koryguje w pierwszym ujęciu wartość aktywa powstałego w wyniku realizacji pozycji zabezpieczanej, tj. wartość zapasów (w przypadku transakcji zakupu), a następnie koszt wytworzenia produktów.

Zabezpieczenia wartości godziwej

Zabezpieczenie ryzyka cen towarów związanych zarówno z istniejącymi w bilansie stanami zapasów nasion rzepaku, jak i z uprawdopodobnionymi przyszłymi zobowiązaniami wynikającymi z zawartych kontraktów na zakup nasion, kwalifikowane jest jako zabezpieczenie wartości godziwej.

Spółka zawiera kontrakty zabezpieczające typu futures w celu ograniczenia ryzyka zmian wartości godziwej surowców. Celem transakcji zabezpieczających jest dostosowanie wartości zakupionego rzepaku w możliwie dużym stopniu do ceny rynkowej, jaka będzie się kształtować na rynku w określonym czasie w przyszłości.

Stosowane instrumenty zabezpieczające prowadzą do osiągnięcia wysokiej kompensaty pomiędzy zmianą wartości pozycji zabezpieczanej (zapas nasion rzepaku lub firm commitment – kontraktów na dostawy rzepaku z określoną ceną zakupu) oraz instrumentu zabezpieczającego. Stosowane zabezpieczenie przekłada się na dopasowanie wartości zapasu, nabytego po ustalonej wcześniej cenie stałej, do cen rynkowych.

Spółka wdrożyła rachunkowość zabezpieczeń z wykorzystaniem opisanych powyżej instrumentów pochodnych, wyznaczonych na zabezpieczenie wartości godziwej określonych pozycji zapasów, które są źródłem ryzyka towarowego. Zabezpieczenie wartości godziwej jest to ograniczenie zagrożenia wpływu na wynik finansowy zmian wartości godziwej ujętego w bilansie składnika aktywów lub zobowiązań wynikających z określonego ryzyka lub uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań.

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenie wartości godziwej wykazuje się niezwłocznie w wyniku finansowym, wraz z wszelkimi zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej przypadającymi na ryzyko objęte zabezpieczeniem.

Spółka przestaje stosować rachunkowość zabezpieczeń, jeżeli rozwiązuje powiązanie zabezpieczające, instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, zakończony lub zrealizowany, lub nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń.

Rezerwy

Rezerwy wykazuje się w przypadku wystąpienia w jednostce bieżących zobowiązań (prawnych lub zwyczajowych) będących konsekwencją zdarzeń z przeszłości, których konieczność uregulowania przez Spółkę jest prawdopodobna, a wielkość tych zobowiązań może być wiarygodnie wyceniona.

Ujmowana kwota rezerwy odzwierciedla możliwie najdokładniejszy szacunek kwoty wymaganej do rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. W przypadku wyceny rezerwy metodą szacunkowych przepływów pieniężnych koniecznych do rozliczenia bieżącego zobowiązania, jej wartość bilansowa odpowiada wartości bieżącej tych przepływów.

Restrukturyzacja

Rezerwa na koszty restrukturyzacji ujmowana jest tylko wtedy, gdy Spółka opracowała szczegółowy i formalny plan restrukturyzacji i ogłosiła wszystkim zainteresowanym stronom zamiar jego realizacji lub jego główne założenia. Wycena rezerwy restrukturyzacyjnej obejmuje wyłącznie bezpośrednie koszty restrukturyzacji, czyli kwoty niezbędne do przeprowadzenia restrukturyzacji i niezwiązane z bieżącą działalnością Spółki.

Koszty świadczeń emerytalnych

Rezerwa z tytułu świadczeń emerytalnych prezentowana w bilansie jako zobowiązanie z tytułu świadczeń pracowniczych wyceniana jest w wartości godziwej zobowiązań z tytułu przyszłych świadczeń emerytalnych. Zobowiązanie to kalkulowane jest metodami aktuarialnymi. Wszystkie zyski i straty aktuarialne ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, którego dotyczą. Spółka nie korzysta z tzw. podejścia „korytarzowego” do ujęcia zysków i strat aktuarialnych.

Zmiana w prezentacji sprawozdań finansowych

W prezentowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów za 2010 rok oraz w danych porównawczych za analogiczny okres roku ubiegłego, Spółka wyodrębniła pozycję: „Zyski/straty z tyt. niezrealizowanych różnic kursowych i wyceny niezrealizowanych instrumentów pochodnych. Zmiana prezentacji danych ma na celu wykazanie efektów wyceny niezrealizowanych różnic kursowych (dodatnich i ujemnych) oraz niezrealizowanego wyniku wyceny kontraktów walutowych i towarowych, a także pozycji zabezpieczanych objętych rachunkowością zabezpieczenia wartości godziwej. Zmiany te nie mają wpływu na wysokość wyniku finansowego. Zestawienie różnic wynikających z przekształcenia danych porównawczych za 2009 rok w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przedstawia poniższa tabela:

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

Za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2009 roku

	<u>Dane z</u> <u>opublikowanego</u> <u>rocznego</u> <u>sprawozdania</u> <u>finansowego</u>	<u>Dane</u> <u>przekształcone</u>	<u>Różnica</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Przychody			
Przychody ze sprzedaży produktów	2.008.291	2.008.291	-
Przychody ze sprzedaży towarów	21.698	21.698	-
Pozostałe przychody operacyjne	13.118	13.118	-
Przychody ogółem	2.043.107	2.043.107	-
Koszty			
Koszty sprzedanych produktów	1.602.960	1.662.941	59.981
Koszty sprzedanych towarów	24.785	24.785	-
Koszty sprzedaży	73.729	73.729	-
Koszty ogólnego zarządu	111.897	111.897	-
(Zyski) / straty z tytułu różnic kursowych	26.805	(33.176)	(59.981)
(Zyski) / straty na sprzedaży środków trwałych i inne koszty związane ze środkami trwałymi	657	657	-
Pozostałe koszty operacyjne	3.729	3.729	-
Koszty ogółem	1.844.562	1.844.562	-
Zysk operacyjny	198.545	198.545	-
Koszty i przychody finansowe	22.792	22.792	-
Zysk z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem	175.753	175.753	-
Podatek dochodowy	32.999	32.999	-
część bieżąca	27.737	27.737	-
część odroczone	5.262	5.262	-
Zysk netto	142.754	142.754	-

Dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2009 roku przedstawione w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych zostały przekształcone w zakresie zmiany prezentacji zaliczek na poczet nabycia środków trwałych. Rozliczone zaliczki w danym okresie sprawozdawczym prezentowane są w pozycji „Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych”, natomiast udzielone zaliczki na poczet środków trwałych prezentowane są w pozycji „Inne wydatki inwestycyjne”.

SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH
Za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2009 roku

	<u>Dane z</u> <u>opublikowanego</u> <u>rocznego</u> <u>sprawozdania</u> <u>finansowego</u>	<u>Dane</u> <u>przekształcone</u>	<u>Różnica</u>
	PLN'000	PLN'000	
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk (strata) netto	142.754	142.754	-
Korekty razem	201.422	201.422	-
Amortyzacja	49.052	49.052	-
Zmiana stanu na instrumentach pochodnych	(25.075)	(25.075)	-
Odsetki	28.520	28.520	-
(Zysk) strata na sprzedaży lub likwidacji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	657	657	-
Zmiana stanu rezerw	117	117	-
Zmiana stanu zapasów	73.311	73.311	-
Zmiana stanu należności	43.851	43.851	-
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	42.842	42.842	-
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(3.282)	(3.282)	-
Podatek dochodowy naliczony	32.999	32.999	-
Podatek dochodowy zapłacony	(41.435)	(41.435)	-
Pozostałe korekty	(135)	(135)	-
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	344.176	344.176	-
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	1.064	1.064	-
Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	(12.140)	(11.599)	541
Udzielone pożyczki długoterminowe	26	26	-
Inne wydatki inwestycyjne	(4.659)	(5.200)	(541)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(15.709)	(15.709)	-
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów/pożyczek	450.018	450.018	-
Spląty kredytów i pożyczek	(673.287)	(673.287)	-
Dywidendy wypłacone	(68.961)	(68.961)	-
Odsetki zapłacone	(28.520)	(28.520)	-
Inne wpływy i wydatki inwestycyjne	-	-	-
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(320.750)	(320.750)	-
Przepływy pieniężne netto, razem	7.717	7.717	-
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	7.717	7.717	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	2.546	2.546	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	10.263	10.263	-

3. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW I TOWARÓW

Przychody ze sprzedaży Spółki prezentują się następująco:

	Za 12 miesięcy do 31/12/2010	Za 12 miesięcy do 31/12/2009	Zmiana
	PLN' 000	PLN' 000	%
Sprzedaż produktów:			
Oleje luzem	612.378	668.415	-8,4
Oleje konfekcjonowane	499.383	534.061	-6,5
Śruta rzepakowa	257.549	287.340	-10,4
Margaryny konsumenckie	251.320	280.858	-10,5
Margaryny profesjonalne	118.646	130.277	-8,9
Tłuszcze cukiernicze	138.499	90.103	53,7
Pozostałe	10.057	17.237	41,6
	1.887.832	2.008.291	-6,0
Sprzedaż towarów:			
Nasiona rzepaku	-	724	-
Oleje luzem	687	3.326	-79,3
Śruta rzepakowa	4.675	2.168	115,7
Oleje konfekcjonowane	5.624	5.904	-4,8
Śruta słonecznikowa	-	3.761	-
Nasiona siewne	3.867	5.815	-33,5
Margaryny konsumenckie	2.774	-	-
Pozostałe	2	-	-
	17.629	21.698	-18,8
	1.905.461	2.029.989	-6,1

Struktura terytorialna sprzedaży produktów i towarów:

	Za 12 miesięcy do 31/12/2010	Za 12 miesięcy do 31/12/2009	Zmiana
	PLN' 000	PLN' 000	%
Sprzedaż produktów			
Kraj	1.561.433	1.678.001	-7,0
Eksport	326.399	330.290	-1,2
Razem sprzedaż produktów	1.887.832	2.008.291	-6,0
Sprzedaż towarów:			
Kraj	5.788	12.892	-55,1
Eksport	11.841	8.806	34,5
Razem sprzedaż towarów	17.629	21.698	-18,8
	1.905.461	2.029.989	-6,1

Struktura przychodów Spółki nie uległa istotnym zmianom w stosunku do roku ubiegłego. Przychody ze sprzedaży produktów i towarów Spółki w 2010 roku, w stosunku do roku ubiegłego wykazały spadek o 6,1%.

Większość przychodów ze sprzedaży produktów uzyskiwana jest ze sprzedaży surowego oleju rzepakowego lub olejów rafinowanych do potrzeb przemysłowych, jak i śruty rzepakowej – produktu ubocznego powstającego w procesie ekstrakcji oleju z nasion. Znaczną część przychodów uzyskiwana jest ze sprzedaży olejów butelkowanych i margaryn (zarówno konsumenckich, jak i profesjonalnych). W 2010 roku Spółka odnotowała znaczący (53,7%) wzrost sprzedaży tłuszczów cukierniczych.

W zakresie sprzedaży towarów w 2010 roku Spółka znacząco zwiększyła obroty śrutą rzepakową, nie realizowała natomiast sprzedaży śruty słonecznikowej i nasion rzepaku.

4. SEGMENTY OPERACYJNE

Rozpoznane Segmenty Operacyjne

Zidentyfikowane i ujawnione w ramach działalności operacyjnej Spółki segmenty operacyjne są pochodną podziałów dokonywanych dla wewnętrznych celów zarządczych Spółki, jak i dla potrzeb konsolidacji z grupą Bunge. Spółka rozpoznała dwa podstawowe segmenty działalności:

- Segment Produktów Masowych (Agri)
- Segment Produktów Spożywczych (Food)

Segment Produktów Masowych (Agri) obejmuje działalność:

- w zakresie przerobu nasion rzepaku - działalność od zakupu nasion do sprzedaży rzepakowego oleju surowego/odszlamionego, śruty rzepakowej, ewentualnie odsprzedaży nasion rzepaku do podmiotów zewnętrznych lub do segmentu Food
- w zakresie pozostałych olejów - działalność od zakupu od stron trzecich pozostałych olejów (również rzepakowego) w stanie surowym lub rafinowanym, do sprzedaży ich do podmiotów zewnętrznych lub do segmentu Food.

Segment Produktów Spożywczych (Food) - obejmuje działalność od zakupu od segmentu Agri olejów surowych i rafinowanych, pochodzących z zakupu od stron trzecich, do sprzedaży do stron trzecich: olejów rafinowanych, olejów butelkowanych, margaryn konsumenckich i profesjonalnych, tłuszczów cukierniczych. Segment Food nie dokonuje transakcji sprzedaży do segmentu Agri.

Ustalenie wielkości, wartości i kosztu obrotów wewnętrznych pomiędzy segmentami

Tak zdefiniowana działalność segmentów powoduje konieczność realizacji obrotu wewnętrznego pomiędzy nimi, w zakresie sprzedaży z segmentu Agri do segmentu Food oleju rzepakowego surowego oraz zakupionych pozostałych olejów roślinnych (zarówno surowych, jak i rafinowanych), wykorzystywanych do produkcji wyrobów gotowych Spółki. Wolumen obrotów wewnętrznych, określany na każdy dzień bilansowy, kalkulowany jest jako ekwiwalent produkcji sprzedanej, tj. jako ilość olejów potrzebnych do wyprodukowania ilości wyrobów gotowych segmentu Food, sprzedanej w danym okresie sprawozdawczym.

Ceny realizacji sprzedaży między segmentami (ceny transferowe) olejów będących surowcami do produkcji wyrobów gotowych segmentu Food są cenami rynkowymi, określonymi na podstawie notowań giełdowych ustalanych na różne okresy obowiązywania dla różnych asortymentów wyrobów gotowych segmentu Food.

Dla rzepakowego oleju rafinowanego sprzedanego do stron trzecich, cena sprzedaży z segmentu Agri do segmentu Food ustalana jest poprzez odjęcie od rzeczywistej ceny realizacji sprzedaży do stron trzecich, stałej premii rafinacyjnej, ustalonej na dany okres na bazie rynkowych premii rafinacyjnych (różnica pomiędzy rynkową ceną oleju rafinowanego a ceną oleju surowego).

Koszt własny sprzedanych wyrobów/surowców w ramach obrotu między segmentami ustalany jest w wysokości:

- dla sprzedaży oleju rzepakowego surowego z produkcji własnej – w wysokości bieżącej ceny standardowej nasion rzepaku, korygowanej o aktualne uzyski produkcyjne i cenę sprzedaży śruty rzepakowej (podstawowy produkt uboczny przy produkcji oleju surowego,
- dla sprzedaży pozostałych surowców – w wysokości historycznych kosztów nabycia.

Podział pozostałych elementów części operacyjnej rachunku wyników

Koszty produkcji – koszty bezpośrednio produkcyjne (wydziałów produkcyjnych) alokowane są do segmentów zgodnie z alokacją rodzajów produkowanych produktów; koszty pośrednio produkcyjne (wydziały pomocnicze i administracja zakładów produkcyjnych) alokowane są do segmentów na podstawie ustalonych na dany rok obrachunkowy stałych współczynników alokacji określonych na bazie planowanego zaangażowania poszczególnych działów w produkcję dla poszczególnych segmentów.

Koszty sprzedaży alokowane są do segmentów analogicznie jak sama sprzedaż. Wszystkie koszty związane z transakcjami sprzedaży dotyczące produktów i towarów kwalifikowanych do segmentu Agri są przypisywane temu segmentowi. Analogicznie, wszystkie koszty sprzedaży związane z transakcjami sprzedaży produktów i towarów kwalifikowanych do segmentu Food są przypisywane do segmentu Food.

Koszty ogólnego zarządu podlegają podziałowi na zasadzie przypisania poszczególnych działów operacyjnych do danego segmentu. Kryterium przypisania stanowi rodzaj wykonywanych zadań w ramach danego działu. Koszty działów ogólnoadministracyjnych, zarządzających obiema sferami działalności, przypisane są do obydwu segmentów w proporcji 1/1.

Różnice kursowe:

Różnice powstałe na instrumentach finansowych alokowane są do segmentu Agri w zakresie:

- całość niezrealizowanych wyników na instrumentach pochodnych,
- część zrealizowanych wyników na instrumentach pochodnych związana z realizacją zabezpieczeń dotyczących działalności segmentu Agri i dla których prowadzona jest rachunkowość zabezpieczeń,
- całość zrealizowanych różnic kursowych na instrumentach pochodnych nie ujętych w rachunkowości zabezpieczeń.

Część zrealizowanych wyników na transakcjach zabezpieczających, ujętych w ramach rachunkowości zabezpieczeń, dotyczących zabezpieczenia wartości wpływów ze sprzedaży oleju rafinowanego luzem alokowana jest do segmentu Produktów Spożywczych.

Pozostałe różnice kursowe (powstałe na wycenie pozycji bilansowych lub wynikające z realizacji zapłat i otrzymanych płatnościach w walucie obcej) alokowane są do segmentu Agri.

Spółka alokuje do poszczególnych segmentów pozycje ze sprawozdania z całkowitych dochodów tylko do poziomu zysku operacyjnego.

Podział Bilansu

Zapasy

Kryterium podziału zapasów jest zbieżne z kryteriami stosowanymi przy wyróżnieniu obrotów segmentu, co pozwala na szczegółową identyfikację zapasów przyporządkowanych do danego segmentu.

Rozrachunki z dostawcami/klientami

Zarówno dostawcy, jak i klienci, zostali przyporządkowani do danego segmentu na podstawie kryterium rodzaju, odpowiednio, nabywanego materiału/towaru, sprzedawanego produktu/towaru. Umożliwia to identyfikację wszystkich zobowiązań/należności dla danego segmentu. Przegląd poprawności tych alokacji dokonywany jest raz w roku.

Środki trwałe

Kryterium alokacji środków trwałych do segmentów jest, analogicznie jak dla alokacji kosztów, przypisanie poszczególnych działów operacyjnych do danego segmentu.

Środki trwałe w budowie

Wszelkie zwiększenia wartości majątku trwałego w ramach segmentu Agri dokonywane są wyłącznie w momencie przyjęcia środka trwałego do używania. Całość nakładów na środki trwałe w budowie wykazywana jest w ramach segmentu Food.

Wartości niematerialne i prawne

Alokacja wartości niematerialnych i prawnych do poszczególnych segmentów oparta jest na szczegółowej identyfikacji tych aktywów do danego segmentu.

Wartość firmy

Wartość firmy powstała w wyniku połączenia, które miało miejsce 13 grudnia 2006 roku. Wartość firmy została wyliczona w oparciu o wartość godziwą aktywów netto poszczególnych przejętych spółek.

Spółka przypisała wartość firmy do obydwu wyodrębnionych segmentów, które odpowiadają definicji najniższemu poziomowi, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze. Alokacja wartości firmy do obydwu segmentów została dokonana wg struktury segmentowej nadwyżki przekazanych płatności nad udziałem Spółki w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów i zobowiązań jednostek przejmowanych na dzień przejęcia.

Wartość firmy została następująco przypisana do segmentów:

	Segment Agri	Segment Food	Razem
Wartość firmy (PLN'000)	28.544	55.249	83.793
Wartość firmy (%)	34,1%	65,9%	100%

Zadłużenie

Zadłużenie alokowane jest do segmentów wg struktury aktywów netto.

Pozostałe pozycje bilansowe

Wszelkie nieuwzględnione w ramach podstawowego rozdziału elementy bilansu są a priori przyporządkowywane do segmentu Food. Wiąże się to z założeniem, iż w ramach tego segmentu wykazywane są wszelkie rozliczenia ze stronami trzecimi, nie będące konsekwencją takich operacji jak sprzedaż i zakupy.

Podstawowe miary i kryteria oceny wyników działalności segmentów biznesowych

Spółka stosuje dwie zasadnicze miary dla oceny swoich segmentów biznesowych:

- Wynik operacyjny (EBIT), rozumiany jako zysk operacyjny, tj, przed opodatkowaniem i kosztami/przychodami finansowymi
- Zwrot na aktywach netto (RONA)

Zwrot na aktywach netto ustalany jest wyłącznie wobec aktywów pracujących, czyli po eliminacji z majątku trwałego wartości środków trwałych w budowie. Jest to istotne założenie, gdyż w ten sposób eliminowany jest fakt wykazywania w ramach segmentu Food nakładów, które ostatecznie częściowo zwiększą również wartość majątku trwałego segmentu Agri.

Poniżej przedstawione zostały podstawowe informacje finansowe dotyczące segmentów operacyjnych.

Aktywa i zobowiązania segmentów

	AGRI		FOOD		RAZEM	
	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2010</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2009</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2010</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2009</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2010</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2009</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Aktywa						
Aktywa trwałe	146.286	155.449	308.907	341.830	455.193	497.279
w tym inwestycje w toku	-	-	18.640	14.745	18.640	14.745
Aktywa obrotowe	553.759	463.245	164.658	170.279	718.417	633.524
Aktywa ogółem	700.045	618.694	473.565	512.109	1.173.610	1.130.803
Zobowiązania						
Zobowiązania Długoterminowe	-	3.311	23.954	29.140	23.954	32.451
Zobowiązania Krótkoterminowe (bez kredytów i pożyczek)	141.997	104.010	54.938	94.556	196.935	198.566
Zobowiązania ogółem (bez kredytów i pożyczek)	141.997	107.321	78.892	123.696	220.889	231.017
Aktywa netto (aktywa ogółem pomniejszone o zobowiązania ogółem, bez pożyczek i kredytów)	558.048	511.373	394.673	388.413	952.721	899.786
Zadłużenie	183.845	130.058	130.023	98.786	313.868	228.844

Przychody i wyniki segmentów oraz pozostałe informacje

	AGRI		FOOD		WYŁĄCZENIA		RAZEM	
	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2010	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2009	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2010	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2009	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2010	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2009	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2010	Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2009
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Przychody								
Sprzedaż do stron trzecich	681.606	759.207	1.237.939	1.283.900	-	-	1.919.545	2.043.107
Sprzedaż między segmentami	786.158	757.221	-	-	(786.158)	(757.221)	-	-
Przychody ogółem	1.467.764	1.516.428	1.237.939	1.283.900	(786.158)	(757.221)	1.919.545	2.043.107
Zysk operacyjny (EBIT)	(30.117)	117.172	93.705	81.373	-	-	63.588	198.545
Pozostałe informacje								
Nakłady inwestycyjne (w tym zmiana stanu zaliczek)	7.302	690	11.415	15.385	-	-	18.717	16.075
Amortyzacja środków trwałych	16.426	16.669	26.944	29.524	-	-	43.370	46.193
Amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych	-	-	2.815	2.362	-	-	2.815	2.362
Amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych	-	-	-	111	-	-	111	-
Odpis z tytułu utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	170	333	15.999	773	-	-	16.169	1.106

Przychody ze sprzedaży głównych produktów i usług (bez transakcji międzysegmentowych)

	AGRI		FOOD		RAZEM	
	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2010</u>	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2009</u>	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2010</u>	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2009</u>	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2010</u>	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2009</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Przychody ze sprzedaży produktów						
Oleje luzem	409.414	453.919	202.964	214.496	612.378	668.415
Śruta rzepakowa	257.549	287.340	-	-	257.549	287.340
Oleje konfekcjonowane	-	-	499.384	534.061	499.384	534.061
Margaryny konsumenckie	-	-	251.320	280.858	251.320	280.858
Margaryny profesjonalne	-	-	118.645	130.277	118.645	130.277
Tłuszcze cukiernicze	-	-	128.133	90.103	128.133	90.103
Pozostałe	2.202	2.077	18.221	15.160	20.423	17.237
Sprzedaż produktów	669.165	743.336	1.218.667	1.264.955	1.887.832	2.008.291
Przychody ze sprzedaży towarów						
Oleje luzem	687	3.326	-	-	687	3.326
Śruta rzepakowa	4.675	2.168	-	-	4.675	2.168
Oleje konfekcjonowane	-	-	5.624	5.904	5.624	5.904
Śruta słonecznikowa	-	3.761	-	-	-	3.761
Nasiona rzepaku	-	724	-	-	-	724
Nasiona siewne	3.867	5.815	-	-	3.867	5.815
Margaryny konsumenckie	-	-	2.774	-	2.774	-
Pozostałe	2	-	-	-	2	-
Sprzedaż towarów	9.231	15.794	8.398	5.904	17.629	21.698
Sprzedaż razem	678.396	759.130	1.227.065	1.270.859	1.905.461	2.029.989

Zwrot na aktywach netto

	AGRI		FOOD		RAZEM	
	<u>Koniec okresu 31/12/2010</u>	<u>Koniec okresu 31/12/2009</u>	<u>Koniec okresu 31/12/2010</u>	<u>Koniec okresu 31/12/2009</u>	<u>Koniec okresu 31/12/2010</u>	<u>Koniec okresu 31/12/2009</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Średni stan aktywów (pomniejszony o średni stan środków trwałych w budowie)	659.370	636.219	476.145	547.623	1.135.514	1.183.842
Średni stan zobowiązań (bez kredytów i pożyczek)	124.659	111.130	101.294	131.581	225.953	242.711
Średni stan aktywów operacyjnych netto	534.711	525.089	374.851	416.042	909.561	941.131
Zysk / (strata) operacyjny	(30.117)	117.172	93.705	81.373	63.588	198.545
Podatek dochodowy (od zysku operacyjnego)	5.722	(22.263)	(17.804)	(15.461)	(12.082)	(37.724)
Zysk / (strata) operacyjny pomniejszony o podatek	(24.395)	94.909	75.901	65.912	51.506	160.821
Zwrot na aktywach netto	(4,6%)	18,1%	20,2%	15,8%	5,7%	17,1%

Informacje o obszarach geograficznych

	AGRI		FOOD		RAZEM	
	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2010</u>	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2009</u>	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2010</u>	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2009</u>	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2010</u>	<u>Za okres 12 miesięcy zakończonych 31/12/2009</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Przychody od klientów zewnętrznych						
POLSKA	450.411	533.608	1.121.566	1.204.015	1.571.977	1.737.623
NIEMCY	61.702	50.922	49.486	24.577	111.188	75.499
POZOSTAŁE KRAJE	169.493	174.677	66.887	55.308	236.380	229.985
Razem	681.606	759.207	1.237.939	1.283.900	1.919.545	2.043.107

Informacje o wiodących klientach

W Spółce nie występuje koncentracja przychodów ze sprzedaży do zewnętrznego pojedynczego klienta, które stanowiłyby co najmniej 10 procent łącznych przychodów spółki w prezentowanym okresie.

5. KOSZTY WEDŁUG RODZAJU

	<u>Za 12 mies. do 31/12/2010</u>	<u>Za 12 mies. do 31/12/2009</u>
	PLN'000	PLN'000
Amortyzacja	46.036	48.555
Zużycie materiałów i energii	1.370.545	1.571.148
Usługi obce	225.060	99.297
Podatki i opłaty	6.988	6.600
Wynagrodzenia	69.094	78.270
Ubezpieczenia społeczne	11.266	11.120
Inne świadczenia pracownicze	14.673	11.762
Pozostałe koszty rodzajowe (delegacje, koszty utrzymania obiektów socjalnych i inne)	2.093	4.334
Razem koszty rodzajowe	1.745.755	1.831.086
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	64.064	17.488
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby	-	(7)
Koszty sprzedaży	(73.632)	(73.729)
Koszty ogólnego zarządu	(108.128)	(111.897)
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów	1.628.059	1.662.941

6. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

	<u>Za 12 mies. do 31/12/2010</u>	<u>Za 12 mies. do 31/12/2009</u>
	PLN'000	PLN'000
Sprzedaż usług	7.794	5.598
Marża na transakcji sprzedaży części kontraktu produkcyjnego	-	2.829
Należne kary umowne	828	1.783
Odpis aktualizujący należności	191	1.576
Odpis aktualizujący zapasy – palety	1.102	-
Odszkodowania z tyt. przerw w produkcji – awaria tłoczni	2.830	-
Rozwiązanie rezerwy (Carrefour)	860	-
Marża na sprzedaży jednostek emisji CER	221	-
Pozostałe przychody	258	1.332
	14.084	13.118

7. POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

	Za 12 mies. do 31/12/2010	Za 12 mies. do 31/12/2009
	PLN'000	PLN'000
Koszty kontraktu produkcyjnego na oleje jadalne	-	2.189
Odszkodowania	-	357
Utworzenie rezerw na świadczenia pracownicze	1.246	-
Ujęcie niedoboru rzepaku w magazynie konsygnacyjnym	3.062	-
Odprawy dla zwalnianych pracowników	1.179	-
Zużycie opakowań	249	-
Rezerwa na palety	947	-
Pozostałe koszty	1.387	1.183
	8.070	3.729

8. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

Przychody finansowe

	Za 12 mies. do 31/12/2010	Za 12 mies. do 31/12/2009
	PLN'000	PLN'000
Otrzymane odsetki za zwłokę	545	300
Otrzymane odsetki od udzielonych pożyczek	2	16
Odsetki od środków pieniężnych, lokaty	452	10
Pozostałe	-	1
	999	327

Koszty finansowe

	Za 12 mies. do 31/12/2010	Za 12 mies. do 31/12/2009
	PLN'000	PLN'000
Koszty odsetek – kredyty i pożyczki	10.197	19.746
Zapłacone odsetki za zwłokę	98	115
Pozostałe	2.856	3.258
	13.151	23.119

9. ZYSKI/(STRATY) Z TYTUŁU WYCENY NIEZREALIZOWANYCH INSTRUMENTÓW POCHODNYCH I RÓŻNICE KURSOWE

	Za 12 mies. do 31/12/2010	Za 12 mies. do 31/12/2009
	PLN'000	PLN'000
Niezrealizowany wynik na walutowych instrumentach pochodnych		
- zyski	2.075	44.068
- straty	(2.631)	(6.629)
Niezrealizowany wynik na towarowych instrumentach pochodnych		
- zyski	23.562	-
- straty	(35.715)	(6.990)
Niezrealizowany wynik na pozycji zabezpieczanej ujęty jako korekta zapasów		
- zyski	38.690	-
- straty	-	-
Rozliczone zyski/straty na towarowych instrumentach pochodnych zabezpieczających niezrealizowane pozycje zabezpieczane *		
- zyski	-	-
- straty	(34.277)	-

Różnice kursowe niezrealizowane

- dodatnie

- ujemne

836	4.418
(297)	(1.691)
(7.757)	33.176

* niezrealizowane pozycje zabezpieczone – pozycje nadal ujęte w aktywach Spółki (zapasy)

10. WYNIK NA SPRZEDAŻY ŚRODKÓW TRWAŁYCH I INNE KOSZTY ZWIĄZANE ZE ŚRODKAMI TRWAŁYMI ORAZ WARTOŚCIAMI NIEMATERIALNYMI I PRAWNYMI

	Za 12 mies. do 31/12/2010	Za 12 mies. do 31/12/2009
	PLN'000	PLN'000
Strata na sprzedaży	(117)	(35)
Likwidacja	(27)	(89)
Zysk na sprzedaży	2.133	938
Odpis z tyt. utraty wartości środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	(16.169)	(1.471)
	(14.180)	(657)

11. PODATEK DOCHODOWY

	Za 12 mies. do 31/12/2010	Za 12 mies. do 31/12/2009
	PLN'000	PLN'000
Podatek dochodowy ujęty w rachunku zysków i strat		
Podatek bieżący:		
Podatek dochodowy bieżący	12.020	20.946
Korekty lat ubiegłych	(915)	(289)
Razem podatek bieżący	12.935	20.657
Podatek odroczony:		
Podatek dochodowy odroczony	1.717	12.342
Korekta lat ubiegłych	(3.294)	0
Razem podatek odroczony	(1.577)	12.342
Razem podatek dochodowy	11.358	32.999

Bieżący podatek dochodowy ustalony został według stawki 19,0%, właściwej dla podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych.

Uzgodnienie wysokości podatku dochodowego w sprawozdaniu z całkowitych dochodów z wynikiem finansowym:

	Za 12 mies. do 31/12/2010		Za 12 mies. do 31/12/2009	
	PLN'000	%	PLN'000	%
Zysk przed opodatkowaniem	51.436		175.753	
Podatek przy zastosowaniu stawki krajowej	9.773	19 %	33.393	19%
Korekty dotyczące podatku dochodowego z lat ubiegłych	(915)		(289)	
Efekt podatkowy kosztów nie będących kosztem uzyskania przychodów i przychodów wyłączonych z opodatkowania.	2.500		(105)	
Obciążenie podatkowe oraz efektywna stawka podatku dochodowego	11.358	22%	32.999	19%

Odroczony podatek dochodowy na dzień 31 grudnia 2010 wynika z następujących pozycji:

	Koniec okresu 31/12/2010	Koniec okresu 31/12/2009	Obciążenie (+)/ uznanie (-) wyniku	Obciążenie (+)/ uznanie (-) kapitału
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Odroczony podatek dochodowy				
<u>Rezerwa z tytułu podatku odroczonego</u>				
Różnica wartości bilansowych i podatkowych środków trwałych	15.702	19.960	(4.258)	
Różnica wartości bilansowych i podatkowych przejętych gruntów	2.623	2.656	(33)	
Wartość godziwa przejętych marek produktowych	5.425	6.027	(602)	
Aktualizacja wartości instrumentów finansowych	3.380	2543	902	(65)
Wycena pozycji zabezpieczanej w ramach rachunkowości zabezpieczeń	3714	-	3714	
Rozliczenie odchyłeń od cen ewidencyjnych rzepaku	-	1.126	(1.126)	
Pozostałe tytuły	-	2	(2)	
Razem rezerwa na podatek dochodowy	30.844	32.314	(1.405)	(65)
<u>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</u>				
Aktualizacja wartości instrumentów finansowych	1.963	670	1.587	(294)
Wycena pozycji zabezpieczanej w ramach rachunkowości zabezpieczeń	-	1.328	(1.328)	
Rabaty odroczone	3.086	3.439	(353)	
Naliczone nie zapłacone odsetki od kredytów	375	157	218	
Rezerwa na zapasy	227	245	(18)	
Rezerwa na odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe	680	1.990	(1.310)	
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	692	715	(23)	
Rezerwa na rekultywację terenu	704	710	(6)	
Rezerwa na nagrody i premie roczne dla pracowników	1.367	1.490	(123)	
Odpisy aktualizujące wartość należności nieściągalnych	1.722	896	826	
Rozliczenie odchyłeń od cen ewidencyjnych rzepaku	829	-	829	
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i pozostałe koszty odroczone w czasie	1.821	2.026	(205)	
Rezerwa na środki trwałe (KAMA FOOD)	706	-	706	
Inne rezerwy	61	229	(168)	
Razem aktywa z tytułu podatku	14.233	13.895	632	(294)
Obciążenie/korzyść z tytułu odroczonego podatku dochodowego			(2.037)	(229)
Per saldo				
Rezerwa z tytułu podatku	16.611	18.419		
Aktywa z tytułu podatku	-	-		

Odroczony podatek dochodowy na dzień 31 grudnia 2009 wynika z następujących pozycji:

	Koniec okresu 31/12/2009	Koniec okresu 31/12/2008	Obciążenie (+)/ uznanie (-) wyniku	Obciążenie (+)/ uznanie (-) kapitału
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Odroczony podatek dochodowy				
<u>Rezerwa z tytułu podatku odroczonego</u>				
Różnica wartości bilansowych i podatkowych środków trwałych	19.960	24.313	(4.353)	-
Różnica wartości bilansowych i podatkowych przejętych gruntów	2.656	-	2.656	-
Wartość godziwa przejętych marek produktowych	6.027	6.466	(439)	-
Niezrealizowane zyski na instrumentach finansowych	2.470	2.937	(9.694)	9.227
Zrealizowane straty na instrumentach finansowych ujmowane w kapitale	73	-	73	
Rozliczenie odchyłeń od cen ewidencyjnych rzepaku	1.126			
Pozostałe tytuły	2	66	(64)	
Razem rezerwa na podatek dochodowy	32.314	33.782	(11.821)	9.227
<u>Aktywa z tytułu podatku odroczonego</u>				
Niezrealizowane straty na instrumentach finansowych	661	14.912	16.807	(2.556)
Zrealizowane zyski na instrumentach finansowych ujmowane w kapitale	9	-	(9)	
Straty z tyt. wyceny kontraktów futures	1.328	-	(1.328)	-
Niewypłacone wynagrodzenia i ubezpieczenia społeczne pracowników	-	895	895	-
Rabaty odroczone	3.439	3.426	(13)	-
Naliczone nie zapłacone odsetki od kredytów	157	1.352	1.195	-
Rezerwa na zapasy	245	296	51	-
Rezerwa na odprawy emerytalne i nagrody jubileuszowe	1.990	1.858	(132)	-
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	715	656	(59)	-
Rezerwa na rekultywację terenu	710	723	13	-
Rezerwa na nagrody i premie roczne dla pracowników	1.490	1.821	331	-
Odpisy aktualizujące wartość należności nieściągalnych	896	1.073	177	-
Rozliczenie odchyłeń od cen ewidencyjnych rzepaku	5.954	4.851	(1.103)	-
Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i pozostałe koszty odroczone w czasie	2.026	2.522	(496)	-
Inne rezerwy	229	-	(229)	-
Razem aktywa z tytułu podatku	13.895	34.385	17.092	(2.556)
Obciążenie/korzyść z tytułu odroczonego podatku dochodowego			5.271	6.671
Per saldo				
Rezerwa z tytułu podatku	18.419	-		
Aktywa z tytułu podatku	-	603		

W październiku 2009 roku została wypłacona dywidenda z zysku za rok 2008 w kwocie netto 68.869 tys. PLN. Przy wypłacie dywidendy potrącony został zryczałtowany podatek dochodowy, w kwocie 91,8 tys. PLN, według stawek właściwych dla poszczególnych podatników.

We wrześniu 2010 roku została wypłacona dywidenda z zysku za rok 2009 w kwocie netto 71.437 tys. PLN. Przy wypłacie dywidendy potrącony został zryczałtowany podatek dochodowy, w kwocie 52,4 tys. PLN, według stawek właściwych dla poszczególnych podatników.

12. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Wyliczenie zysku na jedną akcję zostało oparte na następujących informacjach:

	Za 12 mies. do <u>31/12/2010</u> PLN'000	Za 12 mies. do <u>31/12/2009</u> PLN'000
Zyski		
Zysk netto dla celów wyliczenia zysku na jedną akcję	40.078	142.754
	Za 12 mies. do <u>31/12/2010</u>	Za 12 mies. do <u>31/12/2009</u>
Liczba wyemitowanych akcji		
Średnia ważona liczba akcji wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości zysku zwykłego na jedną akcję	22.986.949	22.986.949
	Za 12 mies. do <u>31/12/2010</u>	Za 12 mies. do <u>31/12/2009</u>
Zysk na akcję		
Zysk przypadający na jedną akcję	1,74	6,21

W Spółce nie występuje zjawisko rozwodnienia zysku.

13. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

	Grunty, budynki i budowle PLN'000	Środki trwałe w budowie PLN'000	Maszyny i urządzenia PLN'000	Pozostałe środki trwałe PLN'000	Razem PLN'000
WARTOŚĆ POCZĄTKOWA					
Na dzień 1 stycznia 2009	242.611	30.035	256.021	24.193	552.860
Korekty wartości BO przejętych aktywów spółki zależnej	2.893	(87)	9.498	6.410	18.714
Zwiększenia	5.231	10.608	18.607	1.924	36.370
Zmniejszenia	(1.168)	(25.812)	(4.545)	(3.485)	(35.010)
Inwestycje zaniechane	-	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2009	249.567	14.744	279.581	29.042	572.934
Na dzień 1 stycznia 2010	249.567	14.744	279.581	29.042	572.934
Zwiększenia	3.017	18.602	7.944	31	29.594
Zmniejszenia	(902)	(10.991)	(101)	(5.108)	(17.102)
Inwestycje zaniechane	-	-	-	-	-
Na dzień 31 grudnia 2010	251.682	22.355	287.424	23.965	585.426
UMORZENIE I UTRATA WARTOŚCI					
Na dzień 1 stycznia 2009	36.574	1.095	89.810	13.353	140.832
Korekty wartości BO przejętych aktywów spółki zależnej	2.781	-	9.833	5.400	18.014
Amortyzacja za okres	12.374	-	29.629	4.195	46.198
Utrata wartości	699	-	458	340	1.497
Zmniejszenia z tytułu likwidacji lub sprzedaży	(656)	-	(4.512)	(3.205)	(8.373)
Na dzień 31 grudnia 2009	51.772	1.095	125.218	20.083	198.168
Na dzień 1 stycznia 2010	51.772	1.095	125.218	20.083	198.168
Amortyzacja za okres	11.462	-	29.290	2.618	43.370
Utrata wartości	8.385	2.620	3.209	277	14.491
Zmniejszenia z tytułu likwidacji lub sprzedaży	(884)	-	(97)	(4.986)	(5.967)
Na dzień 31 grudnia 2010	70.735	3.715	157.620	17.992	250.062
WARTOŚĆ NETTO					
Na dzień 31 grudnia 2009	197.795	13.649	154.363	8.959	374.766
Udzielone zaliczki		5.441			5.441
					380.207
Na dzień 31 grudnia 2010	180.947	18.640	129.804	5.973	335.364
Udzielone zaliczki		7.134			7.134
					342.498

Okres użytkowania środków trwałych w Spółce został określony następująco:

Budynki – od 25 do 40 lat

Maszyny i urządzenia – od 3 do 20 lat

Pozostałe środki trwałe – od 4 do 12 lat.

Środki trwałe amortyzowane są metodą liniową.

14. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

	PLN'000
WARTOŚĆ POCZĄTKOWA	
Na dzień 1 stycznia 2009	2.389
Zwiększenia	-
Zmniejszenia	(93)
Utrata wartości	(7)
Na dzień 31 grudnia 2009	2.289
Na dzień 1 stycznia 2010	2.289
Zwiększenia	-
Zmniejszenia	-
Na dzień 31 grudnia 2010	2.289
UMORZENIE	
Na dzień 1 stycznia 2009	482
Amortyzacja za okres	113
Zmniejszenie	(93)
Utrata wartości	(7)
Na dzień 31 grudnia 2009	495
Na dzień 1 stycznia 2010	495
Amortyzacja za okres	112
Zmniejszenie	-
Na dzień 31 grudnia 2010	607
WARTOŚĆ NETTO	
Na dzień 31 grudnia 2009	1.794
Na dzień 31 grudnia 2010	1.682

Informacje o przychodach oraz o należnych wpływach z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych znajdują się w nocie „Leasing operacyjny”.

Nieruchomości amortyzowane są metodą liniową. Przyjęte stawki amortyzacji są następujące:

- budynki – 2,5%
- budowle – 4%
- urządzenia techniczne – 8,5%
- maszyny i urządzenia pozostałe – 4%.

Spółka nie dokonała wyceny wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych wymaganych przez MSR 40, ze względu na małą istotność tej pozycji w aktywach ogółem Spółki. Koszty oszacowania wartości godziwej byłyby niewspółmiernie wysokie w stosunku do korzyści płynących z tego dla sprawozdania finansowego.

15. WARTOŚĆ FIRMY

Wartość firmy powstała w wyniku połączenia, które miało miejsce 13 grudnia 2006 roku. Wartości firmy została wyliczona w oparciu o wartość godziwą aktywów netto poszczególnych przejętych spółek.

	PLN'000
<u>Stan na dzień 31 grudnia 2009</u>	
Cena przejęcia	277.218
Koszty przejęcia	311
Wartość godziwa aktywów przejętych	(193.736)
	83.793
<u>Stan na dzień 31 grudnia 2010</u>	
Cena przejęcia	277.218
Koszty przejęcia	311
Wartość godziwa aktywów przejętych	(193.736)
	83.793

Wartość firmy pierwotnie nie była przypisana do żadnego segmentu działalności Spółki. W 2009r., w związku z ze zmianą MSR nr 36, Spółka przypisała wartość firmy do obydwu wyodrębnionych segmentów, które odpowiadają definicji najniższemu poziomowi, na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze. Alokacja wartości firmy do obydwu segmentów została dokonana wg struktury segmentowej nadwyżki przekazanych płatności nad udziałem Spółki w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów i zobowiązań jednostek przejmowanych na dzień przejęcia.

Testowanie utraty wartości „wartości firmy”.

Na koniec roku 2010 Spółka przeprowadziła testy wartości firmy dla obydwu segmentów pod kątem utraty wartości. Testy nie wykazały konieczności dokonania odpisów aktualizujących.

Testy przeprowadzone zostały metodą dyskontowanych wolnych przepływów gotówkowych, z przyjęciem następujących założeń:

- 5-letni okres prognozy,
- poziom relacji zysku operacyjnego (EBIT) do przychodów - od 5% do 6%,
- średni ważony koszt kapitału (WACC), obejmujący premię za ryzyko inwestycji w spółki o niskiej kapitalizacji - 14,4%.

16. POZOSTAŁE WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE

	Znaki towarowe PLN'000	Prawa autorskie PLN'000	Razem PLN'000
WARTOŚĆ BRUTTO			
Na dzień 1 stycznia 2009	39.517	1.638	41.155
Korekta wartości BO przejętych aktywów spółki zależnej	(5.880)	(1.200)	(7.080)
Zwiększenia	-	50	50
Na dzień 31 grudnia 2009	33.637	488	34.125
Na dzień 1 stycznia 2010	33.637	488	34.125
Zwiększenia	-	-	-
Zmniejszenia z tyt. likwidacji	-	2	2
Na dzień 31 grudnia 2010	33.637	486	34.123
UMORZENIE			
Na dzień 1 stycznia 2009	5.484	1.217	6.701
Korekta wartości BO z tyt. konsolidacji	-	(889)	(889)
Amortyzacja za okres	2.314	48	2.362
Korekta amortyzacji za 2008r.	(5.418)	-	(5.418)
Na dzień 31 grudnia 2009	2.380	376	2.756
Na dzień 1 stycznia 2010	2.380	376	2.756
Amortyzacja za okres	2.778	38	2.816
Utrata wartości	1.676	-	1.676
Zmniejszenia z tyt. likwidacji	-	2	2
Na dzień 31 grudnia 2010	6.834	412	7.246
WARTOŚĆ NETTO			
Na dzień 31 grudnia 2009	31.257	112	31.369
Na dzień 31 grudnia 2010	26.803	74	26.877

Znaki towarowe i prawa autorskie amortyzowane są liniowo przez ich przewidywany okres użytkowania. Na koniec 2010 roku Spółka dokonała testu utraty wartości znaków towarowych, w wyniku którego Spółka ujęła w księgach utratę wartości znaków towarowych w wysokości 1.676 tys. PLN.

17. POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE

	Koniec okresu 31/12/2010 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000
Wartość godziwa niezrealizowanych walutowych instrumentów pochodnych	13.526	13.000
Wartość godziwa niezrealizowanych towarowych instrumentów pochodnych	23.562	-
Udzielone pożyczki	365	149
Aktywa finansowe razem	37.453	13.149
w podziale na okresy:		
- krótkoterminowe	37.110	13.033
- długoterminowe	343	116
	37.453	13.149

Wartość godziwą instrumentów pochodnych ustala się w oparciu o bieżące kursy walutowe (kontrakty walutowe) i o bieżące ceny produktów (kontrakty towarowe). Instrumenty pochodne stanowią aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, z wyjątkiem tych instrumentów pochodnych, które są wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń. W przypadku tych ostatnich efektywna część zmiany wartości godziwej ujęta jest w kapitale rezerwowym z aktualizacji wyceny lub koryguje wartość pozycji zabezpieczanej (patrz również nota „Finansowe instrumenty pochodne”).

Na dzień 31 grudnia 2010 roku wartość godziwa instrumentów pochodnych posiadanych przez Spółkę wykazywała aktywa na kwotę 37.088 tys. PLN i zobowiązania o wartości 54.183 tys. PLN (31/12/2009: aktywa 13.000 tys. PLN, zobowiązania 16.177 tys. PLN). Zobowiązania finansowe – patrz: nota „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania”.

Pożyczki udzielone wykazane są w wartościach wymagających zapłaty, które nie różnią się znacząco od ich skorygowanych cen nabycia.

18. ZAPASY

Wartość zapasów w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Spółki przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2010 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000
Materiały i surowce	454.214	385.823
Półprodukty i wyroby gotowe	76.852	87.852
Towary	358	46
Udzielone zaliczki	-	29
Zapasy ogółem, po uwzględnieniu odpisów z tytułu utraty wartości	531.424	473.750

Odpisy wartości zapasów do poziomu cen sprzedaży netto przedstawiają się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2010 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000
Stan na początek okresu	2.182	1.235
Utworzenie	476	1.928
Wykorzystanie	1.465	(981)
Stan na koniec okresu, z tego:	1.193	2.182
Odpis aktualizujący wartość palet	796	1.906
Odpis aktualizujący wartość wyrobów gotowych	133	
Odpis aktualizujący wartość części zamiennych	255	255
Odpis aktualizujący wartość materiałów pomocniczych i opakowań	9	21

Odpis aktualizujący wartość części zamiennych oraz materiałów pomocniczych i opakowań został dokonany ze względu na utratę przydatności tych zapasów dla Spółki, długi okres zalegania w magazynach lub wycofanie z produkcji określonego asortymentu wyrobów gotowych.

Zmniejszenie odpisów palet zwrotnych spowodowane było ich zużyciem, odsprzedażą oraz reklasyfikacją na bezzwrotne.

19. NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI **(krótkoterminowe)**

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności są nieoprocentowane. Średni okres kredytowania odbiorców wynosi 24 dni. Spółka nalicza odsetki karne od należności przeterminowanych po dokonaniu osądu słuszności naliczenia odsetek wobec konkretnych klientów, biorąc pod uwagę dotychczasową współpracę, ilość dni zwłoki, przyczyny mogące powodować opóźnienia w płatnościach oraz plany dotyczące dalszych kontaktów z danymi klientami.

	Koniec okresu <u>31/12/2010</u> PLN'000	Koniec okresu <u>31/12/2009</u> PLN'000
Należności z tytułu dostaw i usług od podmiotów powiązanych	14.000	7.742
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych podmiotów	118.385	112.194
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	5.697	-
Pozostałe należności	6.877	12.316
	144.959	132.252

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie „Transakcje z podmiotami powiązanymi”.

Wszystkie należności zaległe na dzień bilansowy, zgodnie z polityką rachunkowości Spółki, zostały objęte odpisem aktualizującym z tytułu utraty wartości, za wyjątkiem kwot pokrytych gwarancjami lub zabezpieczeniem. Oszacowana wartość odpisów aktualizujących od należności handlowych uznanych za nieściągalne na dzień 31 grudnia 2010 wynosi 13.215 tys. PLN (na dzień 31 grudnia 2009: 10.432 tys. PLN).

Zarząd Spółki uważa, że wartość księgowa netto należności jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności przedstawia się następująco:

	Koniec okresu <u>31/12/2010</u> PLN'000	Koniec okresu <u>31/12/2009</u> PLN'000
Stan na początek okresu	10.432	11.960
Utworzenie odpisu na:	5.686	1.399
należności z tytułu dostaw i usług	4.862	999
odsetki za zwłokę	571	392
należności dochodzone na drodze sądowej	242	8
Koszty sądowe	11	-
Wykorzystanie odpisu z tytułu zapłaty:	724	2.874
odsetek	533	297
należności dochodzonych na drodze sądowej, w postępowaniu upadłościowym i układowym		281
należności z tytułu dostaw i usług i pozostałych	191	2.296
Wykorzystanie odpisu z tytułu umorzenia:	2.179	53
odsetek	92	46
należności dochodzonych na drodze sądowej	2.087	-
należności z tytułu dostaw i usług i pozostałych		7
Stan na koniec okresu	13.215	10.432

W 2010r. Spółka nie wykazała żadnych przychodów z aktywów finansowych, dla których dokonano odpisy utraty wartości.

Należności w factoringu:

	Koniec okresu 31/12/2010 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000
Należności z tytułu dostaw i usług	1.310	7.469

W dniu 2 grudnia 2008 roku Spółka zawarła umowę faktoringową z firmą Coface Poland Factoring Sp. z o.o., Zawarta umowa spełnia warunki tzw. faktoringu pełnego, co oznacza, że faktor przejmuje na siebie ryzyko niewypłacalności dłużnika. W związku z przedmiotową umową, wartość sprzedanych wierzytelności została wyeliminowana z bilansu Spółki.

W dniu 3 grudnia 2009r. podpisany został aneks do umowy faktoringowej z dnia 2 grudnia 2008r., zawartej z Coface Poland Factoring Sp. z o.o. Aneks wszedł w życie z dniem 1 grudnia 2009r.

Zgodnie z nowymi warunkami umowy, maksymalny limit zaangażowania Faktora w finansowanie Spółki został ustalony na kwotę 100 mln PLN.

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2010r. Spółka pozostaje nadal stroną w/w umowy faktoringowej.

Na dzień bilansowy łączna wartość wierzytelności objętych finansowaniem wyniosła 75.582 tys. PLN. Taka część pierwotnych należności handlowych została wyeliminowana z bilansu Spółki. Ostateczne saldo rozrachunków z faktorem na dzień 31/12/2010 wyniosło 1.310 tys. PLN (na dzień 31/12/2009: 7.469 tys. PLN).

20. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, posiadane przez Spółkę na dzień bilansowy, to środki zgromadzone na rachunkach bieżących w bankach.

Wartość księgowa środków pieniężnych odpowiada ich wartości godziwej.

	Koniec okresu 31/12/2010 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000
Środki pieniężne na rachunku bankowym	902	10.263
	902	10.263

21. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE CZYNNE

	Koniec okresu 31/12/2010 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów:		
ubezpieczenia majątkowe	554	355
ubezpieczenia transportowe	-	62
ubezpieczenie zbiorów rzepaku	1.355	1.355
wydatki adaptacyjne biura marketingu	258	342
usługi menedżerskie	1.792	2.011
pozostałe	63	101
	4.022	4.226

22. KAPITAŁ PODSTAWOWY

	Koniec okresu 31/12/2010 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000
Kapitał akcyjny wyemitowany i opłacony:		
22 986 949 akcji zwykłych o wartości nominalnej 7,48 zł każda	171.942	171.942
Korekta hiperinflacyjna	13.134	13.134
Kapitał podstawowy razem	185.076	185.076

Ze względu na hiperinflację istniejącą w Polsce do końca 1996 roku, w Spółce przeszacowaniu uległ kapitał własny za 1996 rok tj. za okres od kiedy Spółka była spółką akcyjną (przekształcenie nastąpiło 21 grudnia 1995 roku) do końca 1996 roku. Przeszacowanie jest dokonane stopą inflacji za 1996 rok, wynoszącą 19,9%. Efekt przeliczenia kapitału wskaźnikami inflacji został ujęty w niepodzielonym wyniku finansowym lat ubiegłych. Wartość kapitału podstawowego na 31/12/1996 w bilansie spółki wynosiła 66.000 tys. PLN, wartość po przeszacowaniu 79.134 tys. PLN, co oznacza wzrost wartości o kwotę 13.134 tys. PLN.

Kapitał zakładowy Spółki, na dzień bilansowy 31.12.2010r., wynosi 171.942 tys. PLN i dzieli się na 22.986.949 akcji o wartości nominalnej 7,48 PLN każda. Wszystkie wyemitowane akcje są akcjami zwykłymi, bez żadnego uprzywilejowania co do uczestnictwa w podziale zysku. Każda akcja daje prawo do jednego głosu, co daje łącznie 22.986.949 głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Głównym akcjonariuszem Spółki jest podmiot prawa holenderskiego – Koninklijke Bunge Besloten Vennootschap (KBBV) z siedzibą w Rotterdamie, Holandia, który posiada bezpośrednio 14.763.313 Akcji, co stanowi 64,23% jej kapitału zakładowego oraz tyle samo uprawnień do wykonywania 64,23% głosów na WZ. Podmiotem dominującym w stosunku do KBBV, posiadającym 100% Akcji i głosów na walnym zgromadzeniu, jest Bunge Europe S.A. z siedzibą w Luksemburgu. Podmiotem dominującym wobec Bunge Europe S.A., posiadającym bezpośrednio i pośrednio 100% akcji i głosów na walnym zgromadzeniu, jest Bunge Ltd. z siedzibą na Bermudach i głównym biurem w White Plains, w stanie Nowy York, w Stanach Zjednoczonych.

Kolejnym znaczącym akcjonariuszem Spółki jest Windstorm Trading & Investments Limited, spółka zależna od Pana Jerzego Staraka, zawiązana na Cyprze z siedzibą rejestrową Thasou 3, DADLAW House, P.C. 1520 Nikozja, Cypr, która posiada (na podstawie zaświadczenia na WZA w dniu 29.06.2010r.) 5.805.485 Akcji, stanowiących 25,26% kapitału zakładowego Spółki i uprawniających do wykonywania 25,26% głosów na WZ.

23. KAPITAŁY REZERWOWE

	Koniec okresu 31/12/2010 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000
Kapitał rezerwowy przeznaczony na wypłatę dywidendy	141.918	72.294
Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny	428	1.107
	142.346	73.401

Spółka tworzy kapitał rezerwowy przeznaczony na wypłatę dywidendy. W 2009 roku kapitał ten został zwiększony o kwotę 52.758 tys. PLN z podziału zysku za 2008 rok. W 2010 roku kapitał został zwiększony o kwotę 69.623 tys. PLN z podziału zysku za 2009 rok.

Ponadto Spółka tworzy kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny, na którym gromadzona jest efektywna część zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych (walutowych) wyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń.

Kapitał rezerwowy przeznaczony na wypłatę dywidendy podlega podziałowi.

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny nie podlega podziałowi.

24. POZOSTAŁE KAPITAŁY

Pozostałe kapitały obejmują wynik roku bieżącego oraz kapitał zapasowy.

	Koniec okresu 31/12/2010 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000
Kapitał zapasowy	271.352	269.711
Zysk roku bieżącego	40.078	142.754
Pozostałe kapitały razem	311.430	412.465

Na kapitał zapasowy składają się:

- podzielone zyski lat ubiegłych w kwocie 25.952 tys. PLN,
- nadwyżka ceny sprzedaży wyemitowanych akcji ponad ich wartość nominalną (agio emisyjne) w kwocie 245.400 tys. PLN, która uwzględnia koszty emisji akcji.

Kapitał zapasowy nie podlega podziałowi.

Zysk roku bieżącego podlega podziałowi.

25. DYWIDENDY

Decyzją WZA Spółki z dnia 18 czerwca 2009r., zysk netto za rok obrotowy 2008 w kwocie 121.719 tys. PLN został przeznaczony na wypłatę dywidendy w kwocie 68.961 tys. PLN oraz na kapitał rezerwowy w kwocie 52.758 tys. PLN.

Dzień ustalenia prawa do dywidendy przypadał na 18 września 2009r., a wypłata dywidendy nastąpiła w dniu 8 października 2009r.

Decyzją WZA Spółki z dnia 29 czerwca 2010r., zysk netto za rok obrotowy 2009 w kwocie 141.113 tys. PLN został przeznaczony na wypłatę dywidendy w kwocie 71.489 tys. PLN oraz na kapitał rezerwowy w kwocie 69.623 tys. PLN.

Dzień ustalenia prawa do dywidendy przypadał na 29 sierpnia 2010r., a wypłata dywidendy nastąpiła w dniu 15 września 2010r.

W latach 2009 – 2010 Spółka dokonała wypłaty dywidendy w następujących kwotach:

Rok obrotowy	Zysk netto PLN'000	Wyplacona dywidenda za rok obrotowy PLN'000	Wyplacona dywidenda na jedną akcję PLN	Data wypłaty dywidendy
2008	121.719	68.961	3,00	8/10/2009
2009	141.113	71.489	3,11	15/09/2010

26. KREDYTY I POŻYCZKI

	Koniec okresu 31/12/2010 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000
Kredyty w rachunku bieżącym	-	19
Kredyty bankowe	-	-
Pożyczki	313.869	228.825
	313.869	228.844
W podziale na terminy płatności:		
Płatne na żądanie lub w okresie do 1 roku	313.869	228.844
	313.869	228.844

Wartość bilansowa kredytów i pożyczek odpowiada ich wartości nominalnej wraz odsetkami należnymi na dzień bilansowy. W ocenie zarządu, wartość bilansowa pożyczek i kredytów nie odbiega od ich wartości godziwej.

Średnia ważona oprocentowania kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Spółkę:

	Za 12 mies. do 31/12/2010 %	Za 12 mies. do 31/12/2009 %
Kredyty w rachunku bieżącym	4,97	5,03
Kredyty bankowe i pożyczki	5,75	7,70

Na dzień bilansowy Spółka posiadała następujące kredyty i pożyczki:

- **Kredyty w rachunku bieżącym płatne na żądanie** o wartości 25.000 tys. PLN. Wartość kredytów zgodnie z zawartymi umowami zabezpieczona została wpływami na rachunek Spółki. Średnie efektywne oprocentowanie wynosi około 5,03% rocznie i ustalane jest w oparciu o stawkę 1 M Wibor powiększoną o marżę banku. Stan zadłużenia z tytułu tych kredytów na dzień 31.12.2010 wyniósł 0 tys. PLN.
- **Umowa pożyczki z Bunge SAS (Francja) z dnia 13 lipca 2010r.** Na podstawie tej umowy Bunge SAS udzieliła Spółce pożyczki krótkoterminowej w kwocie 350 MLN USD z przeznaczeniem na finansowanie kapitału obrotowego spółki, przy czym Spółka ma możliwość uzyskania pożyczki w walucie innej niż USD. Pożyczka jest oprocentowana na poziomie stawki Libor lub, w przypadku waluty innej niż USD, na poziomie właściwej międzybankowej stopy procentowej, powiększonej o marżę. Termin umowy pożyczki uzgodniony został na okres do 1 roku. Umowa pożyczki będzie automatycznie przedłużona na okres trzech miesięcy, o ile strony umowy pisemnie nie wypowiedzą warunków umowy w terminie 30 dni przed upływem terminu ważności umowy. Oprocentowanie jest ustalane w oparciu o stawkę Wbior powiększoną o marżę. Zadłużenie z tytułu tej pożyczki na dzień 31.12.2010r. wyniosło 313.868 tys. PLN. Średnie efektywne oprocentowanie pożyczki wynosi około 5,75% rocznie.

Począwszy od 17 sierpnia 2010r. Spółka zmieniła sposób dokonywania ciągnień i spłat w zakresie umowy pożyczki z Bunge SAS (Francja), które z końcem sierpnia 2010r. przekształcone zostało w Bunge Holdings France. Od tego momentu wszelkie rozliczenia dokonywane są z częstotliwością dzienną. Stało się to możliwe dzięki wdrożeniu wraz z wiodącym bankiem obsługującym Spółkę tzw. umowy Cash Poolingowej. Na jej podstawie salda zamknięcia głównych rachunków bankowych Spółki podlegają automatycznemu procesowi transferu na rachunek bankowy pożyczkodawcy celem redukcji zadłużenia na koniec tego samego dnia. Służy to zmniejszeniu kosztów finansowych jak również pozwala bardziej efektywnie wykorzystać posiadane zasoby pieniężne. W przypadku nadwyżki wpływów nad wpływami debetowe saldo rachunków głównych Spółki staje się automatycznie kwotą ciągnięcia zwiększającego zaangażowanie Spółki z tytułu pożyczki. W okresach poprzedzających skup nasion rzepaku, kiedy Spółka posiada minimalne wielkości kapitału obrotowego, na podstawie tej samej umowy oraz zawartej w dniu 13 lipca 2010r Umowy Depozytowej, Spółka ma możliwość dokonywania lokat w USD lub innych walutach oprocentowanych wg stawki LIBOR lub innej referencyjnej dla danej waluty obniżonej o marżę.

Wartość gwarancji udzielonych Spółce na dzień bilansowy:

Nazwa banku	Siedziba	Numer gwarancji	Kwota udzielonej gwarancji		Termin ważności
			PLN	waluta	
Bank Handlowy w Warszawie SA	Warszawa	GK10-2320017	562.056,00		09.03.2011
Bank Handlowy w Warszawie SA	Warszawa	GK10-2250017	103.013,00		18.01.2011
Bank Handlowy w Warszawie SA	Warszawa	GK10-3540012	334.380,09		18.07.2011
Bank Polska Kasa Opieki SA	Warszawa	DDF/1709/2008	56.152,00	EUR	29.07.2011

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem, nie wystąpiły przypadki naruszenia spłat kapitału, wypłaty odsetek lub innych warunków umów kredytowych.

27. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA (krótkoterminowe)

Na saldo zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań składają się głównie zobowiązania handlowe. Średni termin płatności zobowiązań handlowych, liczony relacją zobowiązań handlowych i wartością sprzedaży ogółem, wynosi 26 dni. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, jak i pozostałe zobowiązania są nieoprocenowane.

	Koniec okresu <u>31/12/2010</u> PLN'000	Koniec okresu <u>31/12/2009</u> PLN'000
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	12.798	17.061
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec pozostałych jednostek	113.089	137.096
Zobowiązania finansowe	54.183	16.177
Zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	11.507
Pozostałe zobowiązania	481	1.238
	180.551	183.079

Zarząd Spółki uważa, że wartość księgowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług i pozostałych zobowiązań jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Opis transakcji z podmiotami powiązanymi znajduje się w notcie „Transakcje z podmiotami powiązanymi”.

Zobowiązania finansowe dotyczą odroczonej strat z wycenionych do wartości godziwej walutowych i towarowych instrumentów pochodnych.

Informacje na temat zobowiązań finansowych znajduje się również w notach „Walutowe instrumenty pochodne” i „Towarowe instrumenty pochodne”.

28. ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE

Struktura zatrudnienia

W tabeli poniżej przedstawiono informację o przeciętnym zatrudnieniu (z uwzględnieniem zarządu):

<u>Podstawowe grupy pracowników</u>	<u>Liczba pracowników na koniec okresu 31/12/2010</u>	<u>Liczba pracowników na koniec okresu 31/12/2009</u>
Pracownicy podstawowych działów produkcyjnych	548	631
Pracownicy służb handlowych, marketingu i logistyki	268	347
Pracownicy administracyjno-techniczni	261	269
Pozostali pracownicy działów pomocniczych	157	209
	1.234	1.456

Koszty zatrudnienia

Spółka poniosła następujące koszty zatrudnienia:

	<u>Za 12 mies. do 31/12/2010</u> PLN'000	<u>Za 12 mies. do 31/12/2009</u> PLN'000
Wynagrodzenia	69.094	78.270
Składki na ubezpieczenie społeczne	11.265	11.120
Odprawy emerytalne wypłacone	8.976	5.530
Inne świadczenia pracownicze	7.790	6.232
	97.125	101.152

Inne świadczenia pracownicze obejmują koszty szkoleń, posiłków regeneracyjnych i innych świadczeń na rzecz pracowników oraz utworzenie i rozwiązanie rezerw na odprawy emerytalne i rentowe, nagrody jubileuszowe oraz niewykorzystane urlopy.

Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych oraz nagród jubileuszowych są szacowane metodami aktuarialnymi. Wszystkie zyski i straty aktuarialne odniesione zostały na wynik finansowy. Spółka nie korzysta z tzw. podejścia „korytarzowego” do ujęcia zysków i strat aktuarialnych. Ostatnią wycenę aktuarialną wartości bieżącej przyszłych zobowiązań przeprowadzono na dzień 31 grudnia 2010.

Podstawowe założenia przyjęte przez aktuarium do oszacowania zobowiązań w spółce na dzień bilansowy są następujące:

- stopa dyskontowa – 5,75 %,
- stopa wzrostu wynagrodzeń – 3,5 %,
- stopa mobilności pracowników zależy od wieku i wynosi od 0% do 18%.

Wartość zobowiązań oszacowanych przez aktuarium w Spółce, na dzień 31 grudnia 2010r., wynosi 3.578 tys. PLN, z czego 3.098 tys. PLN to zobowiązanie z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych, a 480 tys. PLN stanowi zobowiązanie z tytułu nagród jubileuszowych.

Wartość bieżąca zobowiązań z tytułu pozostałych świadczeń pracowniczych, tj. z tytułu niewykorzystanych urlopów, wynagrodzeń i nagród rocznych zostały oszacowane przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych.

	Wynagrodzenia i ubezpieczenia	Urlopy	Odprawy emerytalne, rentowe i inne oraz nagrody jubileuszowe	Nagrody roczne	Razem
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Stan na 1 stycznia 2009	4.314	3.280	9.778	8.878	26.250
Utworzenie	12.420	3.825	1.044	8.447	25.736
Rozwiązanie	12.898	3.340	1.583	9.486	27.307
Stan na 31 grudnia 2009	3.836	3.765	9.239	7.839	24.679
Stan na 1 stycznia 2010	3.836	3.765	9.239	7.839	24.679
Utworzenie	4.685	3.428	153	6.797	15.063
Rozwiązanie	3.836	3.551	5.814	6.736	19.937
Stan na 31 grudnia 2010	4.685	3.642	3.578	7.900	19.805

W podziale na terminy wymagalności:

	Koniec okresu 31/12/2010 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000
do 1 roku	16.384	15.487
powyżej 1 roku	3.421	9.192
	19.805	24.679

29. REZERWY

	Koniec okresu 31/12/2010 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000
Stan na początek okresu	4.840	4.888
Utworzenie rezerwy w ciągu roku	-	134
Wykorzystanie rezerwy	918	182
	3.922	4.840
Rezerwy powyżej 1 roku:	3.922	4.840
- rezerwa na rekultywację gruntów	3.707	3.707
- rezerwa na sporne rabaty	-	859
- pozostałe rezerwy	215	274

Rezerwa na sporne rabaty dotyczy kwestionowanych przez Spółkę wielkości zastosowanych przez klienta rabatów naliczonych od wartości sprzedaży.

30. LEASING OPERACYJNY

Spółka jako leasingobiorca

Na dzień bilansowy Spółka posiada szereg umów najmu samochodów osobowych. Zdecydowana większość z tych samochodów jest używana przez przedstawicieli handlowych. Spółka klasyfikuje najem samochodów jako leasing operacyjny. Okres najmu wynosi 3 lata.

Ponadto, w ramach użytkowania wieczystego Spółka użytkuje grunty, najmowane od Skarbu Państwa, które nie stanowią aktywów wykazywanych w bilansie, z wyjątkiem praw wieczystego użytkowania gruntów nabytych w ramach połączenia od spółek przejętych. Te ostatnie ujęte są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji Rzeczowe aktywa trwałe, i podlegają amortyzacji przez okres przysługiwania praw do ich użytkowania.

Spółka jest również najemcą pomieszczeń biurowych, zlokalizowanych w Warszawie, w którym prowadzona jest działalność Biuro Marketingu. Umowa najmu zawarta została na okres 5 lat. Spółka ma możliwość przedłużenia powyższej umowy najmu na okres kolejnych 5 lat, pod warunkiem złożenia wynajmującemu pisemnego oświadczenia najpóźniej na 12 miesięcy przed upływem okresu najmu.

Poniżej wartość opłat poniesionych w 2010 roku z tytułu wieczystego użytkowania gruntów, z tytułu najmu samochodów osobowych oraz najmu pomieszczeń biurowych.

	Koniec okresu 31/12/2010 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000
Oплаты z tytułu leasingu operacyjnego ujęte w rachunku zysków i strat bieżącego okresu:		
- minimalne opłaty leasingowe – samochody osobowe	5.559	3.915
- prawa wieczystego użytkowania gruntów	586	646
- najem pomieszczeń biurowych	859	787
	7.004	5.348

Na dzień bilansowy, łączna kwota przyszłych opłat (opłata leasingowa oraz opłata serwisowa) z tytułu umów leasingu operacyjnego samochodów osobowych w okresie nie podlegającym wypowiedzeniu, w podziale na terminy płatności przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2010 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000
W okresie do roku	2.939	4.173
W okresie od 2 – 5 lat	1.511	2.931
powyżej 5 lat	-	-
	4.450	7.104

Pozostały okres przysługiwania praw do użytkowanych gruntów wynosi od 79 do 85 lat. Na dzień 31 grudnia 2010r. wartość nominalna przyszłych zobowiązań z tego tytułu wynosi 44.175 tys. PLN, co w podziale na terminy płatności przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2010 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000
W okresie do roku	559	508
W okresie od 2 – 5 lat	2.236	2.032
powyżej 5 lat	41.380	37.592
	44.175	40.132

Na dzień bilansowy, łączna kwota przyszłych opłat z tytułu najmu pomieszczeń biurowych w okresie nie podlegającym wypowiedzeniu, w podziale na terminy płatności przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2010 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000
W okresie do roku	931	845
W okresie od 2 – 5 lat	2.793	2.535
	3.724	3.380

Spółka jako leasingodawca

Spółka posiada kilka umów wynajmu niewykorzystywanych nieruchomości produkcyjnych i biurowych wraz z ich wyposażeniem, wchodzących w skład nieruchomości inwestycyjnych (Sprawozdanie z sytuacji finansowej, poz. Nieruchomości inwestycyjne). Przychód z tytułu wynajmu tychże nieruchomości zrealizowany w 2010 roku wyniósł 981 tys. PLN (31.12.2009: 1.106 tys. PLN).

Na dzień bilansowy, wartość nominalna należności Spółki z tytułu umów leasingu operacyjnego w okresie nie podlegającym wypowiedzeniu, przedstawiała się następująco (w podziale na terminy płatności):

	Koniec okresu <u>31/12/2010</u> PLN'000	Koniec okresu <u>31/12/2009</u> PLN'000
W okresie do roku	366	234
W okresie od 2 – 5 lat	-	-
powyżej 5 lat	-	-
	<u>366</u>	<u>234</u>

31. PLANOWANE TRANSAKCJE

Na koniec 2010 roku Spółka posiadała zawarte i niezrealizowane kontrakty zakupu olejów jadalnych i śruty słonecznikowej oraz sprzedaży olejów jadalnych, śruty rzepakowej, śruty słonecznikowej i produktów konsumenckich (oleje butelkowane i margaryny). Realizacja zawartych kontraktów zaplanowana jest na 2011 rok. Wartość i strukturę zawartych kontraktów przedstawia poniższa tabela (dla kontraktów wyrażonych w walutach obcych przyjęto średni kurs NBP z dnia 31 grudnia 2010r.):

	<u>2011</u> PLN'000
ZAKUPY	
Oleje	99.639
Śruta słonecznikowa	452
RAZEM ZAKUPY	<u>100.091</u>
SPRZEDAŻ	
Oleje	81.700
Śruta rzepakowa	98.445
Oleje butelkowane	16.755
RAZEM SPRZEDAŻ	<u>196.900</u>

32. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Zdecydowana większość transakcji z podmiotami powiązanymi była transakcjami zawartymi przez Spółkę z podmiotami z Grupy Bunge.
Grupa Bunge stosuje politykę realizacji kontraktów wewnątrzgrupowych w cenach transferowych, na poziomie cen rynkowych.

Zgodnie z MSR 24, dokonując opisu tych transakcji Spółka ma na celu zapewnienie dostępu do informacji niezbędnych do zwrócenia uwagi na prawdopodobieństwo, że na sytuację finansową bądź zysk lub stratę może wpływać fakt istnienia podmiotów powiązanych oraz przedstawionych transakcji, nierozliczonych sald należności lub zobowiązań pomiędzy takimi podmiotami.

Poniższe tabele przedstawiają łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami z Grupy Bunge oraz z innymi jednostkami powiązanymi.

Podmioty współkontrolowane, wyszczególnione w tabelach poniżej, to podmioty kontrolowane przez podmiot Koninklijke Bunge BV.

Akpol Spedycja Międzynarodowa Sp. z o.o. jest osobowo powiązana ze Spółką, poprzez żonę jednego z członków zarządu Spółki, która jest większościowym wspólnikiem Akpol Sp. z o.o.

Transakcje zakupu i sprzedaży produktów, towarów i usług z podmiotami powiązanymi.

	Sprzedaż produktów i towarów		Sprzedaż usług		Zakup towarów i usług	
	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>
	<u>12 miesięcy</u>	<u>12 miesięcy</u>	<u>12 miesięcy</u>	<u>12 miesięcy</u>	<u>12 miesięcy</u>	<u>12 miesięcy</u>
	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>
	<u>31/12/2010</u>	<u>31/12/2009</u>	<u>31/12/2010</u>	<u>31/12/2009</u>	<u>31/12/2010</u>	<u>31/12/2009</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Jednostki współkontrolowane						
Bunge Agribusiness Singapor	-	79	-	-	-	-
Bunge Austria	-	-	24	-	20.022	16.849
Bunge Deutschland GmbH	1.246	1.111	128	127	291	8.467
Bunge Finlandia Raisio	361	88	11	-	-	-
Bunge Francja SAS	7.154	-	7	-	-	-
Bunge Handelsgesellschaft mbH	47.765	139.311	-	158	12.824	32.110
Bunge Holdings France	-	-	-	-	45	-
Bunge Iberica Hiszpania	32.914	26.223	-	-	3	961
Bunge Italia	-	-	-	-	127	-
Bunge Polska	24.600	4.046	5.113	-	2.900	-
Bunge Romania	-	-	140	449	2	-
Bunge SA Szwajcaria	-	-	4.392	5.569	8.850	9.260
Bunge UK Wielka Brytania	39.045	80.369	1	-	6	-
Bunge Zrt.Hungary	3.245	-	1.003	1	6.167	15.852
DOEP CJ S.C Ukraina	-	-	1	-	24.185	-
Oil Center of Excellence	-	-	-	10	-	-
Polska Trade Services	-	-	828	381	-	-
Suntrade SE Ukraina	-	-	-	-	12.064	112.387
Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH Niemcy	11.190	1.468	114	8.642	450	3.549
Walter Rau Polska	502	1.346	-	-	-	-
Warsaw Mathematical Institute	-	-	31	117	1	11
Jednostki powiązane pozostałe						
Akpol Sp. z o.o.	-	-	68	-	5.389	6.631
	168.022	254.041	11.861	15.454	93.326	206.077

Przychody i koszty finansowe w ramach transakcji z podmiotami powiązanymi

	Przychody finansowe		Koszty finansowe	
	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>
	<u>12 miesięcy</u>	<u>12 miesięcy</u>	<u>12 miesięcy</u>	<u>12 miesięcy</u>
	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>
	<u>31/12/2010</u>	<u>31/12/2009</u>	<u>31/12/2010</u>	<u>31/12/2009</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Odsetki naliczone/należne				
Bunge Holdings France	347	-	9.910	19.496
Bunge Europe Finance	-	-	-	4
	347	-	9.910	19.500
Odsetki zapłacone/otrzymane				
Bunge Holdings France	342	-	9.089	25.753
Bunge Europe Finance	-	-	-	-
Polska Trade Services	-	4	-	-
	342	4	9.089	25.753

Rozrachunki z podmiotami powiązanymi

	Należności od podmiotów powiązanych		Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	
	<u>Koniec okresu</u>	<u>Koniec okresu</u>	<u>Koniec okresu</u>	<u>Koniec okresu</u>
	<u>31/12/2010</u>	<u>31/12/2009</u>	<u>31/12/2010</u>	<u>31/12/2009</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Jednostki współkontrolowane				
Bunge Austria	24	-	1.679	873
Bunge Deutschland GmbH	208	233	53	226
Bunge Francja SAS	(31)	-	-	-
Bunge Finland OY Raisio	8	-	-	-
Bunge Handelsgesellschaft mbH	6.612	24	1.014	523
Bunge Holdings France	-	-	313.913	228.824
Bunge Iberica Hiszpania	2.348	1.780	1	589
Bunge Italia	6	-	125	-
Bunge Polska	2.907	1.473	1.785	-
Bunge Romania	9	60	-	-
Bunge SA Szwajcaria	959	1.036	952	5.079
Bunge UK Wielka Brytania	-	2.720	-	-
Bunge Zrt.Hungary	281	-	546	1.720
DOEP CJSC Dniepropetrovsk	1	-	5.401	-
Polska Trade Services	406	112	-	-
Suntrade SE Ukraina	-	-	763	7.597
Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH	212	245	248	22
Walter Rau Polska	50	171	-	-
Warsaw Mathematical Institute	-	9	1	-
Jednostki powiązane pozostałe				
Akpol Sp. z o.o.	-	-	185	432
	14.000	7.863	326.666	245.885

Przychody i koszty finansowe w ramach transakcji z podmiotami powiązanymi

	Przychody finansowe		Koszty finansowe	
	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>
	<u>12 miesięcy</u>	<u>12 miesięcy</u>	<u>12 miesięcy</u>	<u>12 miesięcy</u>
	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>
	<u>31/12/2010</u>	<u>31/12/2009</u>	<u>31/12/2010</u>	<u>31/12/2009</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Odsetki naliczone/należne				
Bunge Holdings France	347	-	9.910	19.496
Bunge Europe Finance	-	-	-	4
	347	-	9.910	19.500
Odsetki zapłacone/otrzymane				
Bunge Holdings France	342	-	9.089	25.753
Bunge Europe Finance	-	-	-	-
Polska Trade Services	-	4	-	-
	342	4	9.089	25.753

Wynik operacji na instrumentach pochodnych w ramach transakcji z podmiotami powiązanymi

	Zyski na instrumentach pochodnych		Straty na instrumentach pochodnych	
	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>	<u>Za okres</u>
	<u>12 miesięcy</u>	<u>12 miesięcy</u>	<u>12 miesięcy</u>	<u>12 miesięcy</u>
	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>	<u>zakończony</u>
	<u>31/12/2010</u>	<u>31/12/2009</u>	<u>31/12/2010</u>	<u>31/12/2009</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Bunge Europe Finance	58.307	160.612	45.964	178.668
Bunge Handelsgesellschaft	72.676	-	73.024	8.085
Bunge Iberica	41	-	1.395	-
	131.024	160.612	120.383	186.753

Transakcje z Bunge Agribusiness Singapore

W 2009r. Spółka sprzedała do Bunge Agribusiness w Singapurze śrutę rzepakową luzem.

Transakcje z Bunge Austria GmbH

W latach 2009-2010, Spółka realizowała zakup z Bunge Austria oleju rafinowanego słonecznikowego.

Spółka w 2010 roku obciążyła Bunge Austria kosztami świadczonych usług przez pracowników ZT „Kruszwica” S.A. w wysokości 24 tys. PLN.

Transakcje z Bunge Deutschland GmbH (Niemcy)

Spółka podpisała w dniu 20 lutego 2009r. kolejną umowę z Bunge Deutschland GmbH, na podstawie której, w zamian za wynagrodzenie Bunge Deutschland GmbH zobowiązała się wobec Spółki do powstrzymania się oraz niepodejmowania działalności konkurencyjnej związanej z produkcją i dostawami dla firmy Peter Koelln KGaA w okresie 10 lat od dnia podpisania umowy.

W latach 2009-2010, Spółka dokonała na rzecz Bunge Deutschland GmbH sprzedaży lecytyny spożywczej jako produktu ubocznego powstającego przy ekstrakcji nasion rzepaku. W ramach tej transakcji Spółka obciążyła Bunge Deutschland GmbH Mannheim dodatkowo kosztami transportu.

W 2010 roku Bunge Deutschland GmbH obciążyła Spółkę kosztami audytu dotyczącego projektu bezpieczeństwa w pracy dla Grupy Bunge (Total safety) w wysokości 255 tys. PLN.

Transakcje z Bunge Finance BV (Holandia)

Za pośrednictwem Bunge Finance BV Spółka zawiera transakcje typu forward i swap, zabezpieczające ryzyko walutowe swoich przyszłych przepływów pieniężnych, związanych z istniejącymi w bilansie saldami zobowiązań lub należności bądź z planowanymi transakcjami czy uprawdopodobnionymi przyszłymi zobowiązaniami.

Transakcje z Bunge Finland Raisio

W latach 2009-2010, Spółka dokonywała sprzedaży oleju słonecznikowego do Bunge Finland Raisio.

Transakcje z Bunge Francja SAS

W 2010 roku Spółka sprzedała do Bunge Francja SAS śrutę rzepakową o wartości 7.154 tys. PLN.

Transakcje z Bunge Handelsgesellschaft mbH (Niemcy)

Spółka zawarła z Bunge Handelsgesellschaft mbH szereg umów dotyczących sprzedaży śruty rzepakowej jak i surowego oleju rzepakowego. Część z tych transakcji miała na celu zabezpieczenie Spółki przed zmianą cen surowców i produktów, wobec czego ostateczne rozliczenie tych kontraktów odbywa się bez fizycznej realizacji dostaw, poprzez wymianę środków pieniężnych stanowiących różnicę pomiędzy ceną zakontraktowaną a ceną rynkową z dnia rozliczenia transakcji (tzw. transakcje wash-out). Niezrealizowane transakcje mające charakter zabezpieczający zostały na dzień bilansowy wycenione według wartości godziwej, a wyniki tej wyceny, wraz z ze zrealizowanymi transakcjami zabezpieczającymi i z podobnymi transakcjami zawartymi z innymi podmiotami, zostały zaprezentowane rozdziale 11 pn. „Towarowe instrumenty pochodne”.

Zarówno Spółka jak i Bunge Handelsgesellschaft mbH w ramach realizacji wzajemnych dostaw towarów korzystają z usług transportowych (lądowych lub morskich). W przypadku zamawiania usług transportowych przez stronę, na której zgodnie z kontraktem nie ciąży tego rodzaju koszt, strona ta obciąża drugą stronę umowy poniesionymi kosztami transportu.

Ponadto Spółkę łączy z Bunge Handelsgesellschaft mbH szereg umów dotyczących rozliczenia kosztów związanych z frachtem statków, przy realizacji dostaw śruty rzepakowej na rzecz Bunge UK Ltd. Bunge Handelsgesellschaft mbH, jako spółka wyspecjalizowana w tego rodzaju usługach, świadczy usługi pośrednictwa w zakresie frachtu statków.

Zgodnie z warunkami zawieranych umów na sprzedaż/zakup towarów masowych, strony obciążały/uznawały się nawzajem opłatami i odsetkami tytułem ubytków w transporcie, opóźniania rozładunków, składowania towaru oraz opóźnionych płatności.

W 2010 roku Spółka zakupiła od Bunge Handelsgesellschaft mbH śrutę rzepakową na kwotę 1.624 tys. PLN.

Transakcje z Bunge Iberica (Hiszpania)

Bunge Iberica S.A. zajmuje się handlem zbożem, nasion oraz żywnością zwierzęcą. W latach 2009-2010, Spółka realizowała do Bunge Iberica dostawy śruty rzepakowej.

Transakcje z Bunge Italia

W 2010r. Spółka zakupiła od Bunge Italia surowy olej słonecznikowy.

Transakcje z Bunge Polska

W 2010r. Spółka sprzedawała do Bunge Polska olej rzepakowy rafinowany luzem oraz tłuszcze rafinowane przeestryfikowane.

W dniu 1 września 2010r. Spółka zawarła z Bunge Polska pakiet umów – umowę dystrybucji, umowę współpracy w okresie przejściowym, umowę marketingową oraz umowę licencji i dalszej sublicencji (łącznie „umowy licencyjne”). Na mocy ww. umów nastąpiła integracja działalności handlowej, dystrybucyjnej i marketingowej Bunge Polska i Spółki w zakresie sprzedaży produktów Bunge Polska.

Na podstawie w/w umów, Spółka po zakończeniu okresu przejściowego stanie się wyłącznym dystrybutorem produktów Bunge Polska.

W związku z w/w zawartymi umowami, w 2010 roku Spółka obciążyła Bunge Polska kwotą 4.993 tys. PLN tytułem usług marketingowych i dystrybucyjnych.

Transakcje z Bunge Romania

Spółka świadczy na rzecz Bunge Romania usługi inżynierskie, w zakresie automatyzacji procesów technologicznych.

Transakcje z Bunge S.A. (Szwajcaria)

Spółka obciąża Bunge SA za uczestnictwo swoich pracowników w pracach świadczonych na rzecz innych podmiotów z Grupy Bunge, w ramach projektów koordynowanych przez Bunge SA. Prace te miały charakter usług konsultacyjnych i dotyczyły przede wszystkim udziału w audycie wewnętrznym Grupy, implementacji programu SAP oraz udziału w różnych projektach na rzecz podmiotów z Grupy.

Spółka jest stroną umowy o świadczenie usług menedżerskich z Bunge SA, która od stycznia 2004r. pełni w Grupie Bunge rolę podmiotu odpowiedzialnego za udzielenie wszystkim jej podmiotom wsparcia dla rozwijania ich działalności gospodarczej. Obejmuje to usługi doradcze, szkoleniowe i konsultacyjne z zakresu: (i) optymalizacji procesów produkcji; (ii) inwestycji; (iii) badań i rozwoju; (iv) ubezpieczeń; (v) finansów; (vi) marketingu; (vii) informatyki (IT); (viii) zarządzania zasobami ludzkimi; (ix) prawa i podatków oraz (x) optymalizacji procesu zakupów.

W zakresie badań i rozwoju usługi wykonywane są przez zlokalizowane w Budapeszcie (Węgry) i Bradley, Illinois (Stany Zjednoczone) centra badawcze, funkcjonujące na zasadzie cost-share center. W przypadku tych usług zadaniem Bunge SA jest koordynowanie działalności usługowej wykonywanej przez pracowników ww. centrów badawczych. Określone koszty centrów badawczo-rozwojowych są alokowane według ustalonego klucza na poszczególne jednostki Grupy Bunge.

W zakresie usług informatyki Spółka ponosi opłaty związane z dostępem i utrzymaniem sieci informatycznej Grupy Bunge, partycypuje w kosztach licencji na użytkowany software (Lotus Notes, programy antyspamowe i antywirusowe) oraz w kosztach projektów koordynowanych centralnie, ukierunkowanych na rozwój oprogramowania biznesowego oraz zapewnienie bezpieczeństwa jego funkcjonowania.

Bunge SA prowadzi politykę, zgodnie z którą część umów ubezpieczeń zawierana jest dla całej Grupy Bunge, dzięki czemu uzyskiwany jest efekt skali. W ramach tej działalności Spółka korzysta między innymi z ubezpieczenia od ryzyk związanych z transportem towarów, użytkowaniem środowiska, zobowiązaniami tytułem sprzedanych produktów. Koszty ubezpieczeń podlegają refakturowaniu na poszczególne spółki Grupy Bunge

Bunge SA obciąża Spółkę również kosztami audytu p.pożarowego realizowanego, w ramach zawartej centralnie przez Bunge SA umowy, przez firmę Global Risk Consultants.

Transakcje z Bunge Holdings France

W dniu 31 sierpnia 2010r. dotychczasowa spółka Bunge SAS została przekształcona w Bunge Holdings France (nowy podmiot wszedł w prawa i obowiązki Bunge SAS).

Na dzień 31 grudnia 2009 i 2010 roku Spółka wykazała wobec Bunge Holdings France saldo pożyczki krótkoterminowej wraz z rezerwą na naliczone odsetki.

Transakcje z Bunge UK Ltd. (Wielka Brytania)

Spółka zawarła z Bunge UK Ltd. szereg umów dotyczących sprzedaży śruty rzepakowej. Większość produkowanej przez Spółkę śruty rzepakowej sprzedawanej na rynkach zagranicznych jest kierowana do Bunge UK, podmiotu specjalizującego się w dystrybucji tego produktu.

W ramach umów dotyczących sprzedaży śruty rzepakowej do Bunge UK, Spółka ponosi koszty związane z jej transportem do odbiorcy.

Transakcje z Bunge Zrt. (Węgry)

W latach 2009-2010, Spółka dokonywała zakupów z Bunge Zrt. butelkowanego oleju słonecznikowego „Floriol” 11. przeznaczanego do sprzedaży w krajach Bałtyckich (Litwa, Łotwa, Estonia) oraz surowego oleju słonecznikowego.

W bieżącym okresie sprawozdawczym Spółka ujęła również sprzedaż usług realizowanych przez lokalne biura badań i rozwoju na rzecz podmiotów w ramach Grupy Bunge. Wartość usług, którymi Spółka obciążyła Bunge Zrt. (Węgry) w 2010 roku wyniosła łącznie 1.001 tys. PLN.

Transakcje z DOEP CJSC (Ukraina)

W 2010r. Spółka zakupiła od DOEP CJSC (Ukraina) surowy olej słonecznikowy.

Transakcje z Polska Trade Services (Polska)

Spółkę i podmiot Polska Trade Services łączy umowa z dnia 26 września 2005r. (wraz z późniejszymi aneksami) zawarta na czas nieoznaczony, na świadczenie na rzecz Polska Trade Services usług dotyczących prowadzenia jej przedsiębiorstwa w zakresie wynikającym z przedmiotu jej działalności, w następujących dziedzinach: (i) polityki finansowej; (ii) organizacji obsługi technicznej zakupów i sprzedaży oraz badaniu rynków, (iii) logistyki, (iv) rozwiązań informatycznych oraz (v) obsłudze organów wykonawczych oraz prowadzenia projektów inwestycyjnych. W ramach wynagrodzenia należnego Spółce, Polska Trade Services jest zobowiązana również do zwrotu kosztów związanych z realizacją umowy.

Ponadto, na podstawie umowy najmu z dnia 10 lutego 2005r., Spółka świadczy usługi najmu pomieszczeń biurowych na rzecz Polska Trade Services.

W lutym 2010r. Spółka udzieliła PTS pożyczkę w wysokości 400.000 PLN. Cała pożyczka została spłacona w marcu 2010r.

Transakcje z Suntrade SE (Ukraina)

W latach 2009-2010, Spółka kupowała od Suntrade SE nasiona rzepaku oraz olej surowy słonecznikowy, służący jako surowiec do produkcji margaryn.

Spółka zawarła również z Suntrade SE szereg umów dotyczących zakupu od tej spółki śruty słonecznikowej w celu poszerzenia oferty sprzedaży śruty na rynku krajowym.

Transakcje z Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH & Co KG (Niemcy)

W dniu 20 lutego 2009r. Spółka zawarła umowę ze spółką Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH & Co. KG, wskutek której, z dniem 20 lutego 2009 r., Spółka przeniosła na spółkę Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH & Co. KG część praw i obowiązków dotyczących produkcji tłuszczów wynikających z umowy zawartej w dniu 27 lutego 2008r. przez Spółkę z Peter Koelln KGaA.

Spółka sprzedaje do Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH & Co KG rafinowany olej rzepakowy oraz tłuszcze cukiernicze.

W trzecim kwartale 2009r. Spółka dokonywała zakupów od firmy Walter Rau tłuszczu przeestryfikowanego Hilter 98, służącego Spółce do produkcji margaryn.

Spółka obciążyła ponadto Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH & Co KG tytułem świadczonych usług o charakterze marketingowym w wysokości 112 tys. PLN.

Walter Rau Lebensmittelwerke GmbH & Co KG obciążyła Spółkę kosztami nadzoru technicznego świadczonego przez pracowników Walter Rau Lebensmittelwerke w wysokości 249 tys. PLN oraz kosztami analiz produktów w wysokości 201 tys. PLN.

Transakcje z Walter Rau (Polska)

Spółka sprzedaje do Walter Rau Polska margaryny i tłuszcze cukiernicze.

Transakcje z Warsaw Mathematical Institute Sp. z o.o. (Polska)

W związku z obciążaniem Spółki przez Bunge S.A. całością kosztów, przypadających na Spółkę i Warsaw Mathematical Institute, związanych z obsługą łączą teleinformatycznych i kosztów ubezpieczenia majątku, Spółka refakturuje na Warsaw Mathematical Institute Sp. z o.o. odpowiednią część tych kosztów.

Transakcje z Akpol Spedycja Międzynarodowa Sp. z o.o. (Polska)

Akpol Spedycja Międzynarodowa Sp. z o.o. świadczy na rzecz Spółki usługi spedycyjne, polegające na magazynowaniu towarów przed wysyłką/po odbiorze w porcie, organizacji przeładunku w porcie (załadunek, wyładunek towarów), przygotowywania dokumentacji wysyłkowej, organizacji odpraw celnych oraz organizacji kontroli jakości w porcie załadunku.

33. WALUTOWE INSTRUMENTY POCHODNE

Ze względu na fakt, iż ceny sprzedaży oleju surowego, oleju rafinowanego i śruty rzepakowej są determinowane przez ceny rynkowe ustalane na rynku europejskim i kwotowane w euro, jak również koszt głównego surowca do produkcji margaryn – oleju palmowego i jego pochodnych zależy od cen na giełdach światowych, ustalanych w dolarze amerykańskim, Spółka narażona jest na ryzyko kursowe związane ze zmianami kursów w/w walut.

W celu zabezpieczenia się przed tym ryzykiem, Spółka zawiera walutowe terminowe kontrakty typu forward na sprzedaż lub zakup walut. Spółka nie wykorzystuje instrumentów pochodnych dla celów spekulacyjnych, zawierając transakcje zabezpieczające wyłącznie w powiązaniu do zawartych kontraktów zakupu surowców, kontraktów sprzedaży produktów, ekspozycji walutowej związanej z zapasem rzepaku lub ekspozycji netto na daną walutę. Celem Spółki, w zakresie zawierania zabezpieczających kontraktów walutowych, jest zabezpieczenie przed ryzykiem kursowym przyszłych przepływów pieniężnych związanych z zakupami surowców oraz z kontraktami sprzedaży produktów, których ceny są denominowane w walutach obcych (Euro, Dolar Amerykański), jak również sald należności i zobowiązań wynikających z realizacji tych kontraktów.

W zakresie w jakim jest to możliwe, Spółka stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń, które pozwalają na odnośnienie efektywnej części wyceny do wartości godziwej zabezpieczających instrumentów pochodnych na kapitał rezerwowy, do czasu realizacji pozycji zabezpieczanej. Jednakże część zabezpieczających instrumentów pochodnych zawartych przez Spółkę nie spełnia wszystkich kryteriów ujęcia w rachunkowości zabezpieczeń, zgodnie ze standardami MSR/MSSF, bądź zostaje usunięta z rachunkowości zabezpieczeń wskutek zmiany warunków pozycji zabezpieczanej skutkującej utratą efektywności zabezpieczenia. Fakt ten powoduje, że rezultaty wyceny części instrumentów pochodnych nieujętych w rachunkowości zabezpieczeń bądź nieskuteczna część wyceny instrumentów zabezpieczających, są odnoszone na wynik finansowy Spółki danego okresu.

Spółka nie korzysta z innych walutowych instrumentów pochodnych poza kontraktami forward i transakcjami swap, wykorzystywanymi wyłącznie do celów zabezpieczania ekspozycji walutowych. Celem transakcji swap jest zmiana terminów zapadalności kontraktów forward lub, sporadycznie, konwersja walut w tym kontrakcie.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych ujmowana jest w bilansie do czasu realizacji instrumentu jako aktywa finansowe (dodatnia wycena) lub zobowiązania finansowe (ujemna wycena) w korespondencji z kapitałem rezerwowym – w przypadku efektywnej wyceny instrumentów pochodnych wyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń, bądź – na wynik finansowy (pozycja: zyski/straty z tytułu różnic kursowych w zestawieniu całkowitych dochodów) – w przypadku wszystkich pozostałych instrumentów pochodnych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Opisane instrumenty pochodne Spółka zalicza do kategorii aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych zwanych aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy. W ramach tej kategorii wszystkie ujęte poniżej instrumenty pochodne są to aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe sklasyfikowane jako przeznaczone do obrotu.

Zgodnie z 3 poziomową hierarchią wartości godziwej, opartej na istotności danych wejściowych do jej wyceny, Spółka klasyfikuje wycenę wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych, do Poziomu 2.

Spółka nie posiada następujących kategorii instrumentów pochodnych:

- Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- Składniki aktywów finansowych wyznaczone jako wycenianie w ten sposób przy początkowym ujęciu,
- Składniki zobowiązań finansowych wyznaczone jako wycenianie w ten sposób przy początkowym ujęciu.

Wartość nominalna niezrealizowanych walutowych instrumentów pochodnych

(wartości netto instrumentów zaprezentowane są jako różnice wartości kontraktów zakupu i sprzedaży walut)

	Wartość nominalna		
	<u>Koniec okresu 31/12/2010</u>		
	EUR'000	USD'000	PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń:			
SPRZEDAŻ WALUTY			
Kontrakty forward	35.011	-	140.526
Kontrakty swap	206	-	823
	35.217	-	141.349
ZAKUP WALUTY			
Kontrakty forward	7.466	13.771	70.937
Kontrakty swap	-	-	-
	7.466	13.771	70.937
Wartość netto	(27.751)	13.771	(70.412)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń			
SPRZEDAŻ WALUTY			
Kontrakty forward	251.710	-	1.015.310
Kontrakty swap	8.940	700	37.998
	260.650	700	1.053.308
ZAKUP WALUTY			
Kontrakty forward	174.783	1.748	704.178
Kontrakty swap	217	2.400	8.126
	175.000	4.148	712.304
Wartość netto	(85.650)	3.448	(341.004)
Razem wartość netto	(113.401)	17.219	(411.416)

	<u>Koniec okresu 31/12/2009</u>		
	EUR'000	USD'000	PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń			
SPRZEDAŻ WALUTY			
Kontrakty forward	32.042	-	135.658
Kontrakty swap	-	-	-
	32.042	-	135.658
ZAKUP WALUTY			
Kontrakty forward	13.084	1.742	59.979
Kontrakty swap	1.205	1.912	10.640
	14.289	3.654	70.619
Wartość netto	(17.753)	3.654	(65.039)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń			
SPRZEDAŻ WALUTY			
Kontrakty forward	88.910	-	377.159
Kontrakty swap	2.620	600	13.048
	91.530	600	390.207
ZAKUP WALUTY			
Kontrakty forward	39.897	406	167.379
Kontrakty swap	134	2.843	8.659
	40.031	3.249	176.038
Wartość netto	(51.499)	2.649	(214.169)

**Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń
– konwersje walutowe
SPRZEDAŻ WALUTY**

Kontrakty swap	883	1.285	-
SPRZEDAŻ WALUTY			
Kontrakty swap	883	1284	-
Wartość netto	-	1	-
Razem wartość netto	(69.252)	6.302	(279.208)

Wysoki wzrost wartości nominalnych niezrealizowanych instrumentów walutowych na dzień bilansowy 2010 w stosunku do końca roku 2009 jest rezultatem zmiany polityki zabezpieczeń Spółki, zgodnie z którą uległ rozszerzeniu zakres zabezpieczanych ekspozycji walutowych

W roku bieżącym istotnie wzrosła wartość obrotów (zarówno zakup jak i sprzedaż walut) z tytułu zabezpieczania kursów pochodnych instrumentów towarowych, zawieranych na okres przejściowy tj. do momentu pokrycia posiadanych surowców umowami sprzedaży produktów, na nich opartych. Ogólna ekspozycja netto z tytułu tego typu transakcji niewiele różniła się od pozycji netto na dzień bilansowy roku ubiegłego. Łączna wartość otwartych derywatów towarowych na koniec 2010 roku osiągnęła 44,9 mln EUR sprzedaży netto wobec 51,5 mln EUR podobnej nadwyżki sprzedaży netto w roku ubiegłym. Podstawowa różnica w ramach wartości transakcji nie kwalifikujących się do rachunkowości zabezpieczeń wynikała z zabezpieczenia ryzyka walutowego wynikającego z posiadanej ekspozycji towarowej w nasionach rzepaku, na które nie zawarto zarówno kontraktów fizycznych czy też pochodnych sprzedaży tego zapasu w postaci naturalnej lub produktów na nim opartych. Wzrost terminowych kontraktów sprzedaży EUR z tego tytułu wobec porównywalnego okresu roku ubiegłego wyniósł 30,6 mln EUR (46,4 mln EUR sprzedanych netto w roku 2010 wobec 15,8 mln EUR sprzedanych netto na koniec grudnia 2009 roku).

W ramach transakcji objętych rachunkowością zabezpieczeń nastąpił wzrost zakupów USD, związku z zabezpieczeniem przez Spółkę importowych kontraktów zakupu nasion rzepaku ze zbiorów 2010 i 2011, płatnych w USD, oraz zakupu oleju palmowego kotowanego w tej samej walucie.

Obciążenie kapitału z tego tytułu w 2010 roku wyniosło 910 tys. PLN (netto: 680 tys. PLN).

Zyski/straty z tytułu wyceny do wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych ujęte w kapitale rezerwowym

	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2010</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2009</u>	<u>Obciążenie/uznanie kapitału</u> <u>w okresie 12 miesięcy</u> <u>zakończonych 31/12/2010</u>
	PLN'000	PLN'000	PLN'000
Odroczone zyski	1.431	2.980	(1.549)
Odroczone straty	(859)	(1.198)	339
 Zrealizowane zyski	 4	 49	 (45)
Zrealizowane straty	(41)	(386)	345
	535	1.445	(910)

Zyski/straty z tytułu wyceny do wartości godziwej walutowych instrumentów pochodnych ujęte w wyniku finansowym

	<u>Za okres 12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2010</u>	<u>Za okres 12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2009</u>
	PLN'000	PLN'000
Odroczone zyski	2.075	5.669
Odroczone straty	(2.630)	31.770
	(555)	37.439
 Zrealizowane zyski	 49.638	 52.473
Zrealizowane straty	(34.839)	(109.762)
	14.799	(57.289)
 Wpływ na wynik finansowy nieefektywności zabezpieczeń oraz kontraktów niewyznaczonych do rachunkowości zabezpieczeń	 14.244	 (19.850)

Niezrealizowane straty z tytułu wyceny walutowych instrumentów pochodnych na dzień bilansowy zostają w następnych okresach pokryte symetrycznym wzrostem przychodów ze sprzedaży, w momencie realizacji kontraktów sprzedaży, dla których zabezpieczeniem były wspomniane kontrakty walutowe.

W konsekwencji stosowanej polityki rachunkowości zabezpieczeń, zrealizowane różnice kursowe powstałe jako efekt realizacji kontraktu zabezpieczającego, korygują wartości stosownych pozycji sprzedaży lub zapasów (i ostatecznie kosztu własnego sprzedaży), co skutkuje eliminacją wpływu zmian kursów walut na prezentowane w sprawozdaniu finansowym Spółki wartości sprzedaży i marży na sprzedaży i zapewnia właściwą prezentację rezultatów operacji gospodarczych przeprowadzanych przez Spółkę. Ze względu na fakt że nie wszystkie transakcje zabezpieczające są objęte rachunkowością zabezpieczeń nie można całkowicie wykluczyć i wyeliminować wpływu zmian poziomu kursów walut na okresowe wyniki Spółki.

Efektywna część zrealizowanych walutowych instrumentów pochodnych ujęta jako korekta wartości pozycji zabezpieczanych

	Zakupy PLN'000	Sprzedaż PLN'000
	<u>Koniec okresu 31/12/2010</u>	
Zrealizowane zyski	2.580	6.731
Zrealizowane straty	(8.217)	(1.765)
	<u>(5.637)</u>	<u>4.966</u>
	<u>Koniec okresu 31/12/2009</u>	
Zrealizowane zyski	17.488	7.730
Zrealizowane straty	(8.586)	(41.624)
	<u>8.902</u>	<u>(33.894)</u>

Wartość godziwa walutowych instrumentów pochodnych na dzień 31.12.2010

	<u>Koniec okresu 31/12/2010</u> PLN'000	<u>Koniec okresu 31/12/2009</u> PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń		
Aktywa finansowe	1.431	2.980
Zobowiązania finansowe	(859)	(1.198)
	<u>572</u>	<u>1.782</u>
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń		
Aktywa finansowe	12.095	10.020
Zobowiązania finansowe	(4.909)	(2.278)
	<u>7.186</u>	<u>7.742</u>

Terminy realizacji walutowych instrumentów pochodnych w ujęciu kwartalnym według stanu na dzień 31.12.2010

	Wartość nominalna			Wartość godziwa wpływająca na:	
	EUR'000	USD'000	PLN'000	kapitały PLN'000	wynik finansowy PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń					
SPRZEDAŻ WALUTY					
Kontrakty forward – I kw. 2011	25.107	-	100.457	10	300
Kontrakty forward – II kw. 2011	6.757	-	27.252	73	48
Kontrakty forward – III kw. 2011	1.965	-	7.975	21	1
Kontrakty forward – IV kw. 2011	1.388	-	5.665	8	(1)
	35.217	-	141.349	112	348
ZAKUP WALUTY					
Kontrakty forward – I kw. 2011	6.174	9.326	52.506	151	(200)
Kontrakty forward – II kw. 2011	449	1.666	6.646	188	(18)
Kontrakty forward – III kw. 2011	595	2.538	10.058	97	(23)
Kontrakty forward – IV kw. 2011	248	241	1.727	24	(2)
	7.466	13.771	70.937	460	(243)
Wartość netto	(27.751)	13.771	(70.412)	572	105
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń					
SPRZEDAŻ WALUTY					
Kontrakty forward – I kw. 2011	184.324	700	744.108	-	7.661
Kontrakty forward – II kw. 2011	25.489	-	102.734	-	431
Kontrakty forward – III kw. 2011	49.899	-	202.645	-	858
Kontrakty forward – IV kw. 2011	938	-	3.821	-	5
	260.650	700	1.053.308	-	8.955
ZAKUP WALUTY					
Kontrakty forward – I kw. 2011	150.370	4.148	613.367	-	(1.927)
Kontrakty forward – II kw. 2011	20.645	-	82.844	-	27
Kontrakty forward – III kw. 2011	3.742	-	15.102	-	26
Kontrakty forward – IV kw. 2011	183	-	743	-	1
Kontrakty forward – I kw. 2012	60	-	248	-	(1)
	175.000	4.148	712.304	-	(1.874)
Wartość netto	(85.650)	3.448	(341.004)	-	7.081
Razem wartość netto	(113.401)	17.219	(411.416)	572	7.186

Terminy realizacji walutowych instrumentów pochodnych w ujęciu kwartalnym według stanu na dzień 31.12.2009

	Wartość nominalna			Wartość godziwa wpływająca na:	
	EUR'000	USD'000	PLN'000	kapitały PLN'000	wynik finansowy PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń					
SPRZEDAŻ WALUTY					
Kontrakty forward – I kw. 2010	19.775	-	83.569	1.778	237
Kontrakty forward – II kw. 2010	10.247	-	43.531	940	(9)
Kontrakty forward – III kw. 2010	1.862	-	7.898	128	(24)
Kontrakty forward – IV kw. 2010	158	-	660	(1)	(3)
Kontrakty forward – I kw. 2011	-	-	-	-	-
	32.042	-	135.658	2.845	201
ZAKUP WALUTY					
Kontrakty forward – I kw. 2010	10.922	3.654	56.474	(888)	(155)
Kontrakty forward – II kw. 2010	3.134	-	13.153	(158)	10
Kontrakty forward – III kw. 2010	233	-	992	(17)	1
Kontrakty forward – IV kw. 2010					
	14.289	3.654	70.619	(1.063)	(144)
Wartość netto	(17.753)	3.654	(65.039)	1.782	57
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń					
SPRZEDAŻ WALUTY					
Kontrakty forward – I kw. 2010	49.865	600	213.414	-	6.084
Kontrakty forward – II kw. 2010	33.858	-	143.376	-	2.509
Kontrakty forward – III kw. 2010	6.840	-	29.231	-	594
Kontrakty forward – IV kw. 2010	698	-	3.027	-	81
Kontrakty forward – I kw. 2011	269	-	1.159	-	17
	91.530	600	390.207	-	9.285
ZAKUP WALUTY					
Kontrakty forward – I kw. 2010	39.513	3.249	173.850	-	(1.560)
Kontrakty forward – II kw. 2010	478	-	2.018	-	(33)
Kontrakty forward – III kw. 2010	40	-	170	-	(3)
Kontrakty forward – IV kw. 2010					
	40.031	3.249	176.038	-	(1.596)
Wartość netto	(51.499)	2.649	(214.169)	-	7.689
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń-konwersja walutowe					
SPRZEDAŻ WALUTY					
Kontrakty forward – I kw. 2010	381	575	-	-	77
Kontrakty forward – II kw. 2010	502	710	-	-	(41)
	883	1.285	-	-	36
ZAKUP WALUTY					
Kontrakty forward – I kw. 2010	381	576	-	-	(77)
Kontrakty forward – II kw. 2010	502	708	-	-	37
	883	1.284	-	-	(40)
Wartość netto	-	(1)	-	-	(4)
Razem wartość netto	(69.252)	6.302	(279.208)	1.782	7.742

Spółka oczekuje, że wszystkie planowane transakcje, w odniesieniu do których została zastosowana rachunkowość zabezpieczeń, zostaną zrealizowane.

34. TOWAROWE INSTRUMENTY POCHODNE

Kolejnym istotnym rodzajem ryzyka rynkowego, na jakie jest narażona Spółka w toku prowadzonej działalności operacyjnej, jest ryzyko cen towarów. Ekspozycja Spółki na ryzyko towarowe powstaje przede wszystkim w wyniku zakupu nasion rzepaku w okresie zbiorów, który przypada na miesiące lipiec oraz sierpień. Spółka w tym czasie skupuje ok. 450.000 ton nasion rzepaku, co stanowi około 50-60% jej rocznego zapotrzebowania na ten surowiec. Nasiona rzepaku są kupowane po cenach bazujących na aktualnych kwotowaniach tego towaru, ustalanych zgodnie z regulacjami MATIF. W związku z sezonowością procesu zakupu nasion rzepaku, największy poziom zapasu utrzymywany jest w okresie lipiec – sierpień, a następnie zapas systematycznie spada wraz z wykorzystaniem tego surowca do produkcji oleju rzepakowego oraz śruty rzepakowej, jako produktu ubocznego. Od momentu zakupu towaru Spółka narażona jest na ryzyko zmiany wartości zapasów w wyniku zmian rynkowych cen nasion rzepaku. Pozostałe zapotrzebowanie na nasiona pokrywane jest przez import, między innymi z Ukrainy. Kontrakty na zakup nasion rzepaku z Ukrainy zawierane są w ciągu całego roku, w terminach uwzględniających zapotrzebowania na ten surowiec i bieżącą sytuację rynkową. Zawierane umowy to zarówno kontrakty z dostawą natychmiastową, jak i terminową (dostawa za kilka miesięcy od momentu podpisania kontraktu lub rozłożona na kilka miesięcy wprzód). Ceny w kontraktach zakupu są stałe i ustalone w walucie EUR na podstawie notowań z rynku MATIF. Ryzyko towarowe Spółki ustaje w momencie zawarcia transakcji sprzedaży produktów przerobu nasion rzepaku (olej rzepakowy i śruta) po stałej cenie, zapewniającą określoną marżę operacyjną.

Celem Spółki w zakresie zarządzania ryzykiem towarowym jest ograniczenie zmienności marży operacyjnej i zwiększenie prawdopodobieństwa jej wygenerowania poprzez zmniejszanie wpływu na wynik zmian cen towarów oraz utrzymanie ekspozycji towarowej w limitach określonych przez Grupę Bunge. Spółka w realizacji swoich celów nadrzędnych stara się unikać nadmiernego ryzyka związanego ze zmianą wartości rynkowej zapasów nasion rzepaku. Powyższe zmiany wynikają z wahań cen towarów kwotowanych na rynkach towarowych. Fluktuacja cen w okresie od zakupu nasion do momentu sprzedaży produktów skutkuje z kolei zmiennością wielkości marży możliwej do zrealizowania przez Spółkę. Celem Spółki jest więc utrzymanie wartości zgromadzonych zapasów na poziomie odpowiadającym aktualnym, na określony moment w przyszłości, cenom rynkowym i tym samym ograniczenie wpływu ryzyka ich zmiany na generowane wyniki finansowe.

Spółka aktywnie zarządza ryzykiem cen towarów wpływającym na wartość rynkową zapasu nasion rzepaku, a w konsekwencji na realizowaną przez Spółkę marżę operacyjną. W tym celu Spółka stosuje techniki ograniczania ryzyka oparte o hedging naturalny oraz instrumenty pochodne. W przypadku zabezpieczenia zapasów nasion rzepaku, Spółka stara się dostosowywać profil ryzyka wynikający z tej ekspozycji w sposób gwarantujący osiągnięcie efektu kompensaty ceny zakupu tych towarów w odniesieniu do aktualnej ich ceny rynkowej w przyszłości. W przypadku zakupu towaru po stałej cenie strategia zabezpieczająca polega więc na zawarciu transakcji pochodnej, w której dokonuje się sprzedaży tego wolumenu po ustalonej stałej cenie i jej odkupieniu po cenie, jaka będzie obowiązywać w określonym momencie w przyszłości. Nie oznacza to jednak, że Spółka uzyska w kontrakcie pochodnym taką samą cenę stałą, jak przy zakupie pozycji fizycznej. Wynika to m.in. z innych, aktualnych na moment zawierania transakcji zabezpieczającej, warunków rynkowych, w tym również bieżącej struktury cen terminowych. Efektem tej transakcji ma być bowiem dostosowanie ceny zakupu zapasu w możliwie dużym stopniu do ceny rynkowej, jaka będzie się kształtować na rynku w określonym czasie w przyszłości.

Transakcje zabezpieczające mogą być zawierane przed fizycznym przyjęciem towaru na zapas, jeżeli Spółka ma podpisaną umowę zakupu nasion rzepaku, w której ustalona jest stała cena zakupu, ilość zakupionych nasion, termin dostawy oraz dodatkowe zapisy, zobowiązujące ją do wywiązania się z umownych postanowień. W powyższym przypadku może ona stanowić, tzw. uprawdopodobnione przyszłe zobowiązanie (firm commitment). Również w takiej sytuacji Spółka stosuje strategie złożone z instrumentów pochodnych w celu ograniczenia zmienności przyszłej marży. Powyższe działania, w ocenie Spółki, prowadzą do osiągnięcia wysokiej kompensaty pomiędzy zmianą wartości pozycji zabezpieczanej (zapas nasion rzepaku lub firm commitment) oraz instrumentu zabezpieczającego. Stosowane zabezpieczenie przekłada się na dopasowanie wartości zapasu, nabytego po ustalonej wcześniej cenie stałej, do cen rynkowych. Spółka nie zawiera transakcji o charakterze spekulacyjnym.

W związku z powyższym, w celu ograniczenia niedopasowania, przekładającego się na zmienność prezentowanych wyników księgowych, Spółka wdrożyła rachunkowość zabezpieczeń opisanych powyżej instrumentów pochodnych (zwanych dalej towarowymi instrumentami pochodnymi), wyznaczonych na zabezpieczenie wartości godziwej określonych pozycji zapasów, które są źródłem ryzyka towarowego. Zabezpieczenie wartości godziwej jest to ograniczenie zagrożenia wpływu na wynik finansowy zmian wartości godziwej ujętego w bilansie składnika aktywów lub zobowiązań wynikających z określonego ryzyka lub uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań. W 2010 roku towarowe instrumenty pochodne Spółka zawierała we własnym imieniu lub za pośrednictwem Bunge Handelsgesellschaft mbH.

Zgodnie z 3 poziomową hierarchią wartości godziwej, opartej na istotności danych wejściowych do jej wyceny, Spółka klasyfikuje wycenę wartości godziwej towarowych instrumentów pochodnych do:

- Poziomu 2 - kontrakty zawierane za pośrednictwem Bunge Handelsgesellschaft
- Poziomu 1 - kontrakty towarowe zawierane bezpośrednio na giełdzie towarowej (NewEdge)

Zyski/straty z tytułu wyceny do wartości godziwej towarowych instrumentów pochodnych ujęte w wyniku finansowym

	<u>Za okres 12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2010</u>	<u>Za okres 12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2009</u>
	PLN'000	PLN'000
Zrealizowane zyski	10.425	-
Zrealizowane straty	(70.732)	(216)
	(60.307)	(216)
Odroczone zyski	23.562	-
Odroczone straty	(35.715)	(12.700)
	(12.153)	(12.700)

Wartość godziwa towarowych instrumentów pochodnych na dzień bilansowy

	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2010</u>	<u>Koniec okresu</u> <u>31/12/2009</u>
	PLN'000	PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń		
Aktywa finansowe	-	-
Zobowiązania finansowe	(43.212)	(6.289)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń		
Aktywa finansowe	23.562	-
Zobowiązania finansowe	(5.204)	(6.411)
	(24.854)	(12.700)

Zyski/straty z tytułu wyceny do wartości godziwej pozycji zabezpieczanych ujęte jako korekta wartości zapasów

	<u>Za okres 12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2010</u>	<u>Za okres 12 miesięcy</u> <u>zakończonych</u> <u>31/12/2009</u>
	PLN'000	PLN'000
Odroczone zyski	38.690	5.710
Odroczone straty	-	-
	38.690	5.710

Terminy realizacji towarowych instrumentów pochodnych w ujęciu kwartalnym (sprzedaż) / zakup

	<u>Wartość nominalna</u>		<u>Wartość</u> <u>godziwa</u>
	EUR'000	PLN'000	PLN'000
Instrumenty ujęte w rachunkowości zabezpieczeń			
Kontrakty na I kwartał 2011	(47.884)	(190.343)	(30.591)
Kontrakty na II kwartał 2011	(10.766)	(42.795)	(3.580)
Kontrakty na III kwartał 2011	(46.786)	(185.982)	(9.040)
Kontrakty na IV kwartał 2011	-	-	-
	(105.436)	(419.120)	(43.211)
Instrumenty poza rachunkowością zabezpieczeń			
Kontrakty na I kwartał 2011	49.526	196.872	19.748
Kontrakty na II kwartał 2011	11.257	44.747	(605)
Kontrakty na III kwartał 2011	496	1.972	(575)
Kontrakty na IV kwartał 2011	(755)	(3.001)	(211)
	60.524	240.589	18.357
	(44.912)	(178.531)	(24.854)

Kontrakty zabezpieczające wg rodzajów sprzedawanych towarów

	tys. Ton
Sprzedaż netto nasion rzepaku	(102,2)
Sprzedaż netto oleju rzepakowego	(6,5)
Zakup netto śruty rzepakowej	3,0

35. CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ SPÓŁKI

Czynniki ryzyka związane z działalnością produkcyjną i handlową

Ryzyko związane z podażą i ceną nasion rzepaku

Spółka nabywa rocznie około 40% krajowych zbiorów nasion rzepaku, który jest podstawowym surowcem do produkcji. Zgodnie z systemem rozliczeń, przy ustalaniu ceny skupu rzepaku oferowanej polskim producentom konieczne jest uwzględnienie światowych cen rzepaku oraz innych nasion roślin oleistych i olejów roślinnych. Surowce te notowane są na międzynarodowych giełdach towarowych.

Przepisy prawne na szczeblu ogólnoeuropejskim, jak i polskim, nakazujące wypełnienie wymogów dotyczących stopniowego wzrostu wykorzystania biopaliw w ogólnym bilansie paliw energetycznych, skutkują zwiększonym popytem na rzepak w kraju i za granicą. Mając na uwadze fakt ograniczonej arealem powierzchni zasiewów, zwiększony popyt może doprowadzić do zwiększonej presji cenowej na nasiona rzepaku, co może mieć wpływ na przyszły wynik finansowy Spółki.

W celu zabezpieczenia przed nieprzewidywalnymi zmianami cen nasion rzepaku Spółka stara się prowadzić politykę dywersyfikacji dostaw, w wyniku której rzepak może być dostarczany również z zagranicy, w tym przede wszystkim z terenów Ukrainy, Niemiec, Czech i Słowacji. Nie ma jednakże pewności, że wspomniane działania pozwolą na całkowite wyeliminowanie ryzyka wzrostu cen rzepaku, będącego najważniejszym surowcem wykorzystywanym przez Spółkę w produkcji.

Ryzyka związane z sytuacjami nadzwyczajnymi

Z uwagi na fakt, iż podstawą działalności Spółki jest przetwórstwo płodów rolnych, naturalnym elementem ryzyka dla jego działalności jest ewentualny okresowy brak dostępności surowca w związku z wymarznięciem, suszą, ulewami lub gradobiciem. Ponadto żaden z zakładów produkcyjnych Spółki nie dysponuje dostateczną nadwyżką zdolności produkcyjnych dla podtrzymania ciągłości produkcji i zapewnienia odpowiednich stanów magazynowych produktów gotowych w przypadku jakichkolwiek nieprzewidywalnych zdarzeń będących poza kontrolą Spółki.

Tym niemniej, w celu ograniczenia potencjalnych skutków wystąpienia tego typu zdarzeń, Spółka czyni starania w kwestii ich zapobiegania lub dostatecznie wczesnej identyfikacji. Dla przykładu, w celu możliwie szybkiego rozpoznania niższych niż przewidywano zbiorów rzepaku, pracownicy służb agrotechnicznych Spółki monitorują na bieżąco u producentów, z którymi zawarto umowy kontraktacyjne na dostawę surowca, stan plantacji rzepaku w trakcie jego wegetacji oraz tuż przed zbiorami.

Ryzyko związane z finansowaniem skupu nasion rzepaku

Elementem charakterystycznym polskiego rynku zakupu rzepaku jest jego krótki czasokres realizacji. Zakup nasion odbywa się w znacznej części w okresie zbiorów lub tuż po nich (lipiec, sierpień). Fakt ten sprawia, iż w tym okresie istnieje potrzeba zabezpieczenia odpowiednio wysokiego poziomu finansowania dla sprawnego przeprowadzenia skupu.

W chwili obecnej Spółka korzysta z dwóch podstawowych, niezależnych źródeł finansowania: pożyczek od wyspecjalizowanych podmiotów w ramach Grupy Bunge oraz kredytów pozyskiwanych w bankach. Rodzi to ryzyko związane z potencjalnymi zmianami umów kredytowych ze strony banków lub możliwymi zmianami wewnętrznej polityki kredytowania podmiotów w ramach Grupy Bunge, co oznacza, że wszelkie tego typu zmiany mogą negatywnie wpłynąć na działalność i wynik finansowy Spółki.

Ryzyko związane z pozyskiwaniem pozostałych surowców.

Oleje pochodzenia tropikalnego są drugim po rzepaku ważnym surowcem wykorzystywanym w produkcji przez Spółkę. Zdecydowana większość olejów tropikalnych przetwarzana jest przez Zakład w Gdańsku (surowce te są dostarczane drogą morską), gdzie największy udział w przetwórstwie mają surowy olej palmowy i jego frakcje. Ceny tych surowców są kwotowane na rynkach dalekowschodnich i europejskich, zaś ich zmienność uzależniona jest m.in. od światowej wielkości produkcji, zapotrzebowania ze strony odbiorców, zmian w stanie zapasów, zmian cenowych innych olejów, zmian klimatycznych i pogodowych, zmian na rynku frachtu dalekomorskiego i dostępności środków transportu oraz innych elementów wpływających na zmianę podaży lub popytu tego surowca.

W związku z uzależnieniem od dostaw statkami oceanicznymi z Malezji i Indonezji do Europy oraz koniecznością przeładunku na mniejsze jednostki typu „coasters”, istnieje dodatkowo ryzyko opóźnienia planowanych dostaw surowego oleju palmowego. W takim wypadku istnieje możliwość zakupu rafinowanego oleju palmowego po „cenie dnia” (ang. spot price) z rafinerii europejskich.

Spółka, w celu uniknięcia krótkoterminowych wahań cenowych oraz ryzyka braku dostępności surowca, zawiera kontrakty z dostawcami na określony termin dostawy, zapewniając sobie dostawy na dłuższy okres (zwykle 2-9 miesięcy). Spółka nie jest jednak w stanie zagwarantować, że działania te wyeliminują ryzyko zmian cen surowca, co może mieć negatywny wpływ na jej działalność i wyniki finansowe.

Ryzyko związane ze spekulacyjnym charakterem rynków surowcowych

W ostatnim okresie Spółka identyfikuje rosnące ryzyko związane ze spekulacjami na rynkach surowcowych, które prowadzą do coraz większych i częstszych wahań cen surowców. Jedną z przyczyn takiego zjawiska jest rosnąca w skali globalnej pozycja surowcowych funduszy inwestycyjnych, w tym funduszy inwestujących w zboża, oleje roślinne i nasiona oleiste, w ogólnych obrotach głównych światowych giełd towarowych. Z uwagi na to, że w większości umów handlowych cena za skupowany rzepak oparta jest o bieżące notowania na giełdzie MATIF, znaczne wahania cen surowca na giełdach towarowych zaburzają rzeczywisty poziom popytu i podaży surowca po stronie konsumentów, co w konsekwencji może skłaniać Spółkę do podejmowania błędnych decyzji biznesowych.

Ryzyko związane z kadrą menedżerską i kluczowymi pracownikami

Ze względu na zaawansowany technicznie proces produkcji, skalę i wysoce konkurencyjną naturę rynków działania Spółki, dla jego prawidłowego funkcjonowania niezbędna jest wysoko wykwalifikowana kadra menedżerska oraz doświadczony personel techniczny. Nie można wykluczyć sytuacji, w której część kluczowych kadr przejdzie do podmiotów konkurencyjnych, co w efekcie mogłoby prowadzić do pogorszenia wyników finansowych. Spółka dostrzega to ryzyko i podejmuje działania zapobiegawcze, w szczególności poprzez utworzenie systemu planowania rezerw kadrowych dla stanowisk wyższego szczebla kierowniczego. System ten opiera się na corocznej ocenie osiągnięć i potencjału poszczególnych wybranych pracowników i delegowaniu ich na tej podstawie do uczestnictwa w programach szkoleniowych. Opisany system ma na celu zapewnienie możliwości zastępowania pracowników wyższego szczebla kierowniczego w ramach własnych zasobów kadrowych. Ponadto Spółka prowadzi politykę różnicowania poziomów wynagrodzeń w zależności od specyfiki rynku pracy, co pozwala zminimalizować ryzyko odpływu kadr średniego i wyższego szczebla oraz tworzy atrakcyjne programy rozwoju zawodowego w ramach globalnej organizacji Bunge.

Ryzyko dotyczące wzrostu cen energii

Malejące światowe zasoby surowców energetycznych oraz rosnący na nie popyt negatywnie wpływają na sytuację gospodarczą i geopolityczną w wielu regionach świata. Ograniczona dostępność do paliw kopalnianych oraz złóż gazu staje się coraz częściej podstawą konfliktów politycznych i militarnych. Alternatywą dla kurczących się zasobów kopalnianych stają się takie odnawialne źródła energii jak energia słoneczna, wietrzna oraz energia termalna ziemi. Jednakże, ze względu na koszt inwestycji, ich udział w bilansie energetycznym – pomimo wzrostu – jest nadal marginalny.

Gwałtowne wzrosty cen ropy powodują znaczne wzrosty cen pozostałych nośników energii, w tym w szczególności gazu ziemnego i oleju opałowego, które na co dzień wykorzystywane są przez Spółkę do produkcji pary technologicznej dla zasilania procesów produkcyjnych.

W celu minimalizacji wspomnianego ryzyka Spółka realizuje na bieżąco (poprzez działania techniczne i organizacyjne) zadania mające na celu z jednej strony zmniejszenie kosztów produkcji energii, z drugiej ograniczenie jej jednostkowego wykorzystania na każdą tonę wytworzonego produktu finalnego.

Jednakże, dalszy wzrost cen surowców energetycznych, w szczególności gazu ziemnego i węgla kamiennego, a co za tym idzie wzrost cen energii może mieć negatywny wpływ na przyszłe wyniki finansowe Spółki.

Ryzyko związane z ochroną środowiska

Działalność Spółki może oddziaływać negatywnie na środowisko, mimo iż jest ona prowadzona na podstawie pozwoleń wymaganych przez przepisy prawa. Nie można jednak wykluczyć, że normy ochrony środowiska, w szczególności warunki eksploatacji instalacji ustalone w odpowiednim pozwoleniu zintegrowanym, zostaną naruszone przez działalność zakładów Spółki. Ewentualne przekroczenia mogą stanowić podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej Spółki za szkody w środowisku, a ponadto, w określonych okolicznościach, podstawę do wydania przez właściwego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska decyzji o wstrzymaniu użytkowania instalacji powodującej naruszenie.

Spółka prowadzi szeroko zakrojone działania zmierzające do ograniczenia wpływu jej działalności na środowisko. Nie można jednak wykluczyć, że podjęte działania okażą się niewystarczające dla całkowitego wyeliminowania ryzyka przekroczenia norm ochrony środowiska przez działalność zakładów Spółki.

Czynniki ryzyka związane z otoczeniem, w jakim Spółka prowadzi działalność

Ryzyko związane z ogólną sytuacją makroekonomiczną

Czynnikiem mogącym mieć wpływ na działalność Spółki jest uzależnienie warunków funkcjonowania Spółki od sytuacji gospodarczej w kraju i na świecie. Najważniejszymi elementami niezależnymi od Spółki związanymi z ogólną sytuacją makroekonomiczną są m.in.: wahania poziomu PKB, inflacja, wzrost stóp procentowych, migracje ekonomiczne Polaków związane z nowymi rynkami pracy oraz ogólny stan polskiej gospodarki. Niesprzyjające zmiany wskaźników makroekonomicznych oraz nie do końca przewidywalne tendencje gospodarczego rozwoju Polski mogą mieć negatywny wpływ na poziom przyszłych przychodów oraz zysków Spółki.

Czynnik ten zyskuje na znaczeniu z uwagi na trwające wahania na światowym rynku finansowym. Mogą one spowodować trudności w dostępie do finansowania działalności Spółki za pomocą kredytu bankowego oraz podwyższyć koszty kredytu. W efekcie Spółka może mieć trudności w sfinansowaniu skupu rzepaku w planowanej wielkości, co z kolei może niekorzystnie wpłynąć na jego wyniki finansowe.

Ryzyko związane z konkurencją

Spółka działa na wysoce konkurencyjnym rynku skupu i przetwórstwa nasion rzepaku oraz produkcji tłuszczów roślinnych. W obszarach przygranicznych Polski powstały dwie przetwórnice nasion rzepaku, czego konsekwencją jest spadek średnich marż na tłoczenie nasion. Jednakże, dzięki rozwojowi obszaru rynku związanego z produkcją biopaliw, Spółka jest w stanie wykorzystywać nowe możliwości zbytu produkowanego przez siebie oleju rzepakowego. Niemniej jednak, działania podmiotów konkurencyjnych w tym obszarze mogą negatywnie wpłynąć na pozycję rynkową i osiągnięte w przyszłości wyniki Spółki.

Ryzyko związane z malejącym rynkiem tłuszczów roślinnych

Po okresie spadku na rynku krajowym wielkości spożycia tłuszczów roślinnych przeznaczonych dla konsumentów, w ostatnich latach nastąpiła stabilizacja spożycia tych produktów. W zakresie oleju rzepakowego spożycie wynosi około 5 kg na osobę, co plasuje Polskę na średnim poziomie europejskim. Spółka prowadzi kampanię edukacyjną dotyczącą zmiany percepcji oleju rzepakowego wśród konsumentów w celu polepszenia jego wizerunku i poinformowaniu o wartościach żywieniowych i zdrowotnych tego oleju. W perspektywie następnych 3-5 lat Spółka nie przewiduje poważnych zmian na rynku olejów butelkowanych.

W zakresie margaryn rynek wykazuje również stabilny poziom spożycia. Zmienia się natomiast struktura spożycia, wskutek zmian preferencji konsumentów, co przejawia się we wzroście spożycia miksów przy jednoczesnym spadku spożycia margaryn i masła. Wysokie ceny masła spowodowały przesunięcie zakupów w stronę miksów margaryn i masła. W 2009 roku konsumpcja margaryn w Polsce wynosiła ponad 4 kg na osobę. Było to najwyższe spożycie tych produktów w porównaniu z innymi rynkami Europy centralnej i wschodniej. W perspektywie następnych 3-5 lat Spółka nie przewiduje poważnych zmian na rynku margaryn konsumenckich.

Ryzyko związane ze zmiennością przepisów prawa i ich interpretacji

Charakteryzujące polski system prawny częste zmiany przepisów mogą rodzić dla Spółki potencjalne ryzyko, iż prognozy w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej staną się nieaktualne, a jego kondycja finansowa ulegnie pogorszeniu. Regulacjami tymi są, w szczególności, przepisy prawa handlowego, przepisy podatkowe, przepisy regulujące działalność gospodarczą – w tym związane z ochroną środowiska, przepisy prawa pracy i ubezpieczeń społecznych czy prawa z zakresu papierów wartościowych. Ryzyko takie stwarzają także dokonywane przez sądy i inne organy interpretacje dotyczące zastosowania przepisów, które są często niejednoznaczne i rozbieżne. Przepisy prawa polskiego podlegają dodatkowo ciągłym zmianom związanym z harmonizacją prawa polskiego z prawem europejskim.

Zmiany te mogą ponadto implikować problemy wynikające z niejednolitego stosowania i wykładni prawa, która obecnie jest dokonywana nie tylko przez krajowe sądy i organy administracji publicznej, ale także przez sądy wspólnotowe.

W praktyce sądy polskie rzadko stosują ustawodawstwo wspólnotowe. Mimo iż z formalnego punktu widzenia orzeczenia Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości są wiążące tylko dla stron postępowania i nie mają mocy precedensu, orzecznictwo sądów polskich powinno jednak pozostawać w zgodności z orzecznictwem wspólnotowym. Orzeczenia Trybunału traktowane są jako istotne źródło prawa, szczególnie w sytuacjach, gdy przepisy traktatowe, rozporządzenia bądź decyzje nie dają się jednoznacznie interpretować. W niektórych przypadkach może prowadzić to do wzruszenia orzeczenia sądu polskiego jako wydanego na podstawie przepisu sprzecznego z prawem unijnym.

Z powyższych powodów system prawa polskiego cechuje brak spójności, jednolitości i stabilności, co w sposób istotny ogranicza przewidywalność i zdolność planowania w zakresie podejmowanych przez Zarząd Spółki decyzji gospodarczych i biznesowych. Może to mieć istotny wpływ na otoczenie prawne działalności Spółki i na jego wyniki finansowe, powodując z jednej strony zwiększenie kosztów działalności Spółki, a z drugiej opóźniając osiąganie przychodów w danych grupach produktowych lub znacznie je ograniczając.

Ryzyko związane z polityką podatkową

Polski system podatkowy charakteryzuje się częstymi zmianami składających się na jego kształt przepisów, które nie zostały sformułowane w sposób dostatecznie precyzyjny i brak jest ich jednoznacznej wykładni. W szczególności, przyjęcie przez organy podatkowe interpretacji przepisów podatkowych odmiennej od będącej podstawą wyliczenia zobowiązania podatkowego przez Spółkę, może mieć istotny negatywny wpływ na jej działalność, sytuację finansową, wyniki oraz perspektywy rozwoju.

Jednocześnie, interpretacje przepisów podatkowych ulegają częstym zmianom, a zarówno praktyka organów skarbowych, jak i orzecznictwo sądowe w sferze opodatkowania, nie są jednolite. Powoduje to, że w przypadku polskiej spółki zachodzi większe ryzyko prowadzenia działalności niż w przypadku spółki działającej w bardziej stabilnych systemach podatkowych.

Na działalność Spółki negatywny wpływ może mieć również wysoki stopień sformalizowania regulacji podatkowych w zakresie przedmiotu działalności Spółki oraz rygorystyczne i często niejasne przepisy, które wprowadzają niepewność w zakresie efektów podatkowych podejmowanych decyzji gospodarczych i obniżają sprawność działania, co może prowadzić do utraty konkurencyjności.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza ryzyko niedopełnienia przez kontrahenta zobowiązań wobec Spółki, co może narazić Spółkę na straty finansowe. W celu zabezpieczenia się przed tym ryzykiem Spółka ubezpiecza swoje wierzytelności. Ubezpieczeniu podlega cała wartość udzielonego kredytu kupieckiego, z wyjątkiem sytuacji gdy na pokrycie wierzytelności Spółka posiada zabezpieczenia majątkowe. W przypadku, gdy ubezpieczyciel odmówi ubezpieczenia wierzytelności od określonego kontrahenta, wówczas Spółka wymaga dokonania przedpłaty. Wysokość należności jest na bieżąco monitorowana, a realizacja zamówień do klienta odbywa się tylko w ramach przyznanych limitów kredytowych oraz pod warunkiem braku należności przeterminowanych. W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych następuje, zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi procedurami, wstrzymanie sprzedaży i uruchamiana jest windykacja należności. Proces windykacji należności jest wspomagany przez wyspecjalizowane w tym zakresie instytucje.

W ocenie zarządu w Spółce nie występuje istotne ryzyko kredytowe

Wartości bilansowe aktywów finansowych netto reprezentują maksymalną ekspozycję kredytową, która na dzień bilansowy wyniosła:

	Koniec okresu 31/12/2010 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000
Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	(42.640)	10.020
Instrumenty pochodne wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń	25.544	2.980
Środki pieniężne	902	10.263
Pożyczki i należności	144.959	132.252
	128.765	155.515

Część kontraktów, stanowiących instrumenty pochodne, Spółka zawiera z podmiotem z Grupy Bunge, w związku z czym ryzyko kredytowe związane z tymi aktywami finansowymi Spółka ocenia jako bardzo niskie. Ponadto, Spółka wykazuje na dzień bilansowy znaczną przewagę zobowiązań finansowych (patrz: nota „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania”) wynikających z wyceny instrumentów pochodnych nad aktywami finansowymi powstałymi z dodatniej wyceny kontraktów forward.

Stopień koncentracji ryzyka kredytowego z tytułu 5 największych należności od klientów przedstawia się następująco:

	Koniec okresu 31/12/2010 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000
Należności z tytułu dostaw i usług	132.385	119.936
Należności od 5 największych klientów	55.934	46.238
Stopień koncentracji należności	42%	39%

W ocenie zarządu w Spółce nie występuje istotne ryzyko koncentracja ryzyka kredytowego.

Ryzyko kredytowe – analiza wiekowania.

Klasyfikacja należności handlowych według długości przeterminowania przedstawia się następująco:

	Wartość brutto		Utrata wartości	
	Koniec okresu 31/12/2010 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2010 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000
Bez przeterminowania	109.703	93.189	20	-
Przeterminowane 1-30 dni	19.680	24.777	-	8
Przeterminowane 31-120 dni	2.876	1.225	144	29
Przeterminowane 120-360 dni	610	22	610	22
Przeterminowane powyżej roku	8.010	11.001	7.720	10.219
	140.879	130.214	8.494	10.278

Ryzyko utraty płynności

Ostrożne zarządzanie ryzykiem utraty płynności zakłada utrzymywanie odpowiedniego poziomu środków pieniężnych, dostępność finansowania dzięki wystarczającej kwocie pozyskanych instrumentów kredytowych oraz zdolność do zamykania pozycji rynkowych. Spółka uważa, że obecny stan środków pieniężnych, dostępność finansowania, oraz środki wygenerowane z działalności operacyjnej będą wystarczające na sfinansowanie bieżących potrzeb Spółki. Na dzień 31 grudnia 2010 roku Spółka dysponowała środkami pieniężnymi w wysokości 902 tys. PLN.

Spółka nie ma problemów z dostępnością finansowania bieżącej działalności dzięki udzielonej, w dniu 13 lipca 2010 r., pożyczki krótkoterminowej z Bunge SAS (podmiot powiązany w ramach grupy BUNGE) o wartości do 350 mln USD. Szczegółowy opis zawartej umowy pożyczki krótkoterminowej zawarty został w pkt 26 sprawozdania.

Wartość bilansowa zaciągniętej pożyczki wraz odsetkami należnymi na dzień bilansowy wynosiła 313.869 tys. PLN.

Umowne terminy wymagalności dla zobowiązań finansowych wg stanu na 31 grudnia 2010r.

Zobowiązania finansowe	umowne terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego					wartość bilansowa
	do 3 m-cy	3-12 m-cy	1-3 lata	3-5 lat	powyżej 5 lat	
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	125.877	-	-	-	-	125.877
Kredyty i pożyczki zaciągnięte	-	313.869	-	-	-	313.869
Pochodne instrumenty walutowe	5.285	482	-	-	-	5.767
Pochodne instrumenty towarowe	10.842	14.012	-	-	-	24.854
Pozostałe zobowiązania finansowe	481	-	-	-	-	481
	142.485	328.363	-	-	-	470.848

Ryzyko utraty płynności – analiza wiekowania.

Klasyfikacja zobowiązań handlowych według długości przeterminowania przedstawia się następująco:

	Wartość brutto	
	Koniec okresu 31/12/2010 PLN'000	Koniec okresu 31/12/2009 PLN'000
Bez przeterminowania	111.014	102.288
Przeterminowane 1-30 dni	14.114	50.493
Przeterminowane 31-120 dni	611	1.168
Przeterminowane 120-360 dni	-	160
Przeterminowane powyżej roku	148	48
	125.887	154.157

Ryzyko walutowe

Spółka istotną część obrotów realizuje z podmiotami zagranicznymi lub w ramach kontraktów opartych na kursach surowców notowanych na giełdach zagranicznych. obroty te są głównym czynnikiem powodującym narażenie na ryzyko kursowe. Spółka na bieżąco analizuje ryzyko kursowe poprzez identyfikację wszystkich pozycji w aktywach i pasywach, oraz pozycji pozabilansowych, denominowanych w walutach obcych. W celu zminimalizowania ryzyka kursowego Spółka korzysta z transakcji na rynku walutowym (kontrakty typu FORWARD). Zgodnie z przyjętą polityką wewnętrzną Spółka nie powinna mieć niezabezpieczonej pozycji walutowej powyżej uprzednio przyjętego progu istotności.

Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń, której celem jest ochrona wartości godziwej przepływów pieniężnych wyrażonych w walutach obcych. W konsekwencji tej polityki różnice kursowe, powstałe jako efekt aktualizacji wartości godziwej kontraktu zabezpieczającego, korygują stosowne wartości sprzedaży lub zapasów (i ostatecznie kosztu własnego sprzedaży). W ten sposób wykazywane w sprawozdaniach Spółki wartości osiągniętej sprzedaży i marży na sprzedaży są w większym stopniu pełnym odzwierciedleniem rezultatów operacji gospodarczych przeprowadzanych przez Spółkę, czyli po eliminacji wpływu większości ryzyk kursowych dla tego typu działalności. Ze względu na fakt, iż nigdy całość transakcji nie będzie objęta rachunkowością zabezpieczeń ani nie spełni ustalonych dla tego typu działań wymogów efektywności, nie można całkowicie wykluczyć i wyeliminować wpływu ryzyka kursowego na sprawozdania finansowe Spółki.

Zarówno należności jak i zobowiązania z tytułu dostaw wyrażone są tylko w dwóch walutach obcych, tj. w euro i w dolarach USA.

Struktura walutowa należności i zobowiązań z tytułu dostaw przedstawia się następująco:

	PLN (PLN'000)		EUR (PLN'000)		USD (PLN'000)		Razem (PLN'000)
Należności z tytułu dostaw	93.378		37.793		1.214		132.385
Zobowiązania z tytułu dostaw	105.503		13.269		7.115		125.887

Spółka przeprowadziła analizę wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych wyrażonych w walutach obcych w celu zbadania jaki miałyby wpływ na sprawozdanie finansowe Spółki zmiany kursów walut obcych. Na dzień 31 grudnia 2010 roku zysk netto Spółki byłby niższy/wyższy o 40.425 tys. PLN, gdyby waluta funkcjonalna jaką jest dla Spółki PLN osłabiła/wzmocniła się o 10% w stosunku do walut obcych (USD i EUR), przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie. Pozostałe składniki kapitału własnego byłyby niższe/wyższe o 5.703 tys. PLN w rezultacie spadku/wzrostu wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych.

Szczegółowe dane liczbowe z przeprowadzonej analizy wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Spółki na zmienność kursów walut obcych przedstawia poniższa tabela pt. „Analiza wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Spółki”.

Ryzyko stóp procentowych

Specyfiką działalności Spółki jest potrzeba finansowania skupu nasion rzepaku w oparciu o zewnętrzne źródła finansowania. Oznacza to konieczność zaciągnięcia znacznych kwot kredytów/pożyczek w okresie kampanii skupowej.

Spółka zarządza ryzykiem stóp procentowych poprzez przypisanie zadłużenia krótkoterminowego do różnych okresów zapadalności (miesiąc, kwartał, półrocze) i następnie zawieranie umów pożyczek ze stałą stopą procentową w okresie ciążenia.

Oprocentowanie tych kredytów/pożyczek jest oparte o bieżące stopy rynkowe (m.in. WIBOR). Ewentualny wzrost stóp procentowych spowoduje wyższe koszty finansowe, co może wpłynąć w sposób negatywny na osiągnięte przez Spółkę wyniki finansowe.

Z przeprowadzonej analizy wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Spółki narażonych na ryzyko stóp procentowych wynika, iż na dzień 31 grudnia 2010r. zysk netto Spółki byłby niższy/wyższy o 591 tys. PLN, gdyby rynkowe stopy procentowe w PLN były o 25 punktów bazowych wyższe/niższe, a rynkowe stopy procentowe w USD i EUR były o 60 punktów bazowych wyższe/niższe, przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie. Byłoby to głównie rezultatem wyższych/niższych kosztów z tytułu odsetek od kredytów wyrażonych w PLN o zmiennym oprocentowaniu.

Poniższa tabela przedstawia wyniki analizy wrażliwości aktywów i zobowiązań finansowych Spółki istniejących w bilansie na dzień 31 grudnia 2010.

36. ZMIANA ZOBOWIĄZAŃ WARUNKOWYCH LUB AKTYWÓW WARUNKOWYCH

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Spółka wykazała następujące zobowiązania warunkowe:

Weksel dla Coface Factoring

W dniu 2 grudnia 2008r. Spółka podpisała umowę faktoringu z Coface Poland Factoring Sp. z o. o. Umowa została zawarta na czas nieokreślony. Maksymalny limit zaangażowania Faktora w finansowanie Spółki został ustalony na kwotę 75 mln PLN. W celu zabezpieczenia ww. limitu Spółka wystawiła weksel in blanco.

W dniu 4 listopada 2009r. Spółka wypowiedziała umowę faktoringową, zawartą pomiędzy Coface Poland Factoring sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie a ZT „Kruszwica” S.A.
Powodem wypowiedzenia umowy przez Spółkę były niewystarczająco satysfakcjonujące warunki współpracy.

W dniu 3 grudnia 2009r. podpisany został aneks do umowy faktoringowej z dnia 2 grudnia 2008r., zawartej z Coface Poland Factoring Sp. z o.o. (dalej, odpowiednio, „Umowa” i „Faktor”). Aneks wszedł w życie z dniem 1 grudnia 2009r.

Zgodnie z nowymi warunkami umowy, maksymalny limit zaangażowania Faktora w finansowanie Spółki został ustalony na kwotę 100 mln PLN. Umowa została zawarta na czas nieokreślony. Jako zabezpieczenie wykonania postanowień umowy Spółka zobowiązała się do wystawienia weksla in blanco wraz z deklaracją wekslową oraz do dokonania cesji praw z polisy ubezpieczeniowej zawartej z Coface Austria Kreditversicherung AG Oddział w Polsce.

Poza tym nie nastąpiły żadne zmiany w stanie zobowiązań warunkowych ani aktywów warunkowych Spółki.

37. WYNAGRODZENIA, NAGRODY I INNE KORZYŚCI OTRZYMANE PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE SPÓŁKĘ

Zarząd

Wynagrodzenia wypłacone i należne członkom Zarządu Spółki za 12 miesięcy 2010

Nazwisko i imię	Funkcja	Wynagrodzenie
Jensen Tommy	Prezes Zarządu	945.763,83 PLN
Rybacki Roman	Wiceprezes Zarządu	457.176,43 PLN
Bauman Wojciech	Dyrektor Produktów Żywnościowych	1.132.200,11 PLN
Brodowski Marcin	Dyrektor ds. Integracji	410.166,15 PLN
Jachimczyk Wojciech	Dyrektor ds. Finansowych	801.955,30 PLN
Piotrowski Piotr	Dyrektor ds. Projektów Biznesowych	410.040,58 PLN
Szeliga Mariusz	Dyrektor ds. Przemysłowych	632.032,72 PLN
Wika Tomasz	Dyrektor ds. Obrotu Towarami Masowymi	656.953,03 PLN

Rada Nadzorcza

Zwyczajne Walne Zgromadzenie ZT „Kruszwica” S.A. uchwałą numer 36/2008 z dnia 28 maja 2008 roku ustaliło wynagrodzenie dla Pana Stefana Łatawiec w wysokości 1.126,00 PLN brutto za udział w każdym posiedzeniu Rady Nadzorczej Spółki oraz Panów Jerzego Rajskego i Sławomira Ludwikowskiego w wysokości 3.750,00 EUR brutto za każdy kwartał pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Spółki, dla każdej z osób. Ustalono, iż pozostali członkowie Rady Nadzorczej pełnią swoje obowiązki w Radzie Nadzorczej bez wynagrodzenia ze Spółki.

38. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

Nie wystąpiły

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w dniu 7 marca 2011 roku.

Podpisy wszystkich członków Zarządu:

Tommy Jensen – Prezes Zarządu

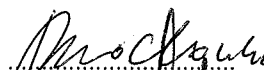
Roman Rybacki – Wiceprezes Zarządu

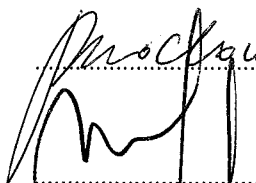
Wojciech Bauman – Członek Zarządu

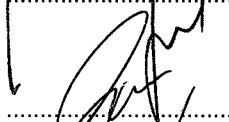
Marcin Brodowski – Członek Zarządu

Wojciech Jachimczyk – Członek Zarządu

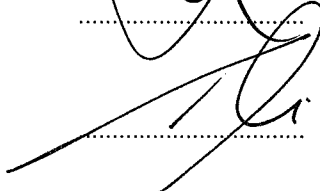
Piotr Piotrowski – Członek Zarządu

Mariusz Szeliga – Członek Zarządu

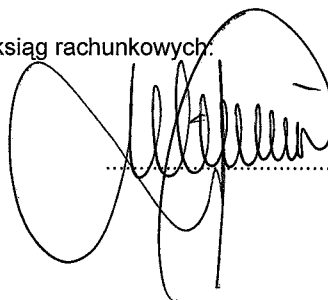

Tomasz Wika – Członek Zarządu

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Sławomir Werbiński – Główny Księgowy

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI

**Zakładów Tłuszczowych
„Kruszwica” Spółka Akcyjna**

za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010 roku

ZAWARTOŚĆ:

1. PRODUKTY I TOWARY SPRZEDAWANE PRZEZ SPÓŁKĘ	3
2. INFORMACJE O RYNKACH ZBYTU I ŹRÓDŁACH ZAOPATRZENIA	6
3. WAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU	8
4. AKTUALNA I PRZEWIDYWANA SYTUACJA FINANSOWA SPÓŁKI	9
5. POWIĄZANIA ORGANIZACYJNE LUB KAPITAŁOWE SPÓŁKI	11
6. TRANSAKCJE ZAWARTE PRZEZ SPÓŁKĘ Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI, NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE	11
7. ZNACZĄCE UMOWY DLA DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI	11
8. INFORMACJE O ZACIĄGNIĘTYCH I WYPOWIEDZIANYCH UMOWACH DOTYCZĄCYCH KREDYTÓW I POŻYCZEK	14
9. INFORMACJE O UDZIELONYCH POŻYCZKACH	15
10. INFORMACJE O UDZIELONYCH I OTRZYMANYCH PORĘCZENIACH I GWARANCJACH	16
11. WPŁYWY Z EMISJI	16
12. OBJAŚNIENIE RÓŻNIC POMIĘDZY WYNIKAMI FINANSOWYMI A WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI PROGNOZAMI WYNIKÓW NA DANY ROK	16
13. CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROŻENIA	16
14. OCENA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI FINANSOWYMI, OKREŚLENIE EWENTUALNYCH ZAGROŻEŃ	17
15. OCENA MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZAMIERZEŃ INWESTYCYJNYCH, W TYM INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH	17
16. OCENA CZYNNIKÓW I NIETYPOWYCH ZDARZEŃ MAJĄCYCH WPŁYW NA WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI W 2010 ROKU Z OKREŚLENIEM STOPNIA WPŁYWU TYCH CZYNNIKÓW LUB NIETYPOWYCH ZDARZEŃ NA OSIĄGNIĘTY WYNIK	18
17. CHARAKTERYSTYKA CZYNNIKÓW ISTOTNYCH DLA ROZWOJU SPÓŁKI ORAZ PERSPEKTYWY ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI	19
18. ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM SPÓŁKI	20
19. UMOWY ZAWARTE MIĘDZY SPÓŁKĄ A OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI, PRZEWIDUJĄCE REKOMPENSATĘ W PRZYPADKU ICH REZYGNACJI LUB ZWOLNIENIA Z ZAJMOWANEGO STANOWISKA BEZ WAŻNEJ PRZYCZYNY LUB GDY ICH ODWOŁANIE LUB ZWOLNIENIE NASTĘPUJE Z POWODU POŁĄCZENIA SPÓŁKI PRZEZ PRZEJĘCIE	20
20. WYNAGRODZENIA, NAGRODY I INNE KORZYŚCI OTRZYMANE PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE SPÓŁKĘ	20
21. INFORMACJE O ŁĄCZNEJ LICZBIE I WARTOŚCI NOMINALNEJ WSZYSTKICH AKCJI SPÓŁKI ORAZ AKCJI I UDZIAŁÓW W JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH SPÓŁKI, BĘDĄCYCH W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH SPÓŁKI	20
22. INFORMACJE O ZNANYCH SPÓŁCE UMOWACH W WYNIKU KTÓRYCH MOGĄ W PRZYSZŁOŚCI NASTĄPIĆ ZMIANY W PROPORCJACH POSIADANYCH AKCJI PRZEZ DOTYCHCZASOWYCH AKCJONARIUSZY LUB OBLIGATORIUSZY	21
23. INFORMACJE O SYSTEMIE KONTROLI PROGRAMÓW AKCJI PRACOWNICZYCH	21
24. WSKAZANIE POSTĘPOWAŃ TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	21
25. NABYCIE AKCJI WŁASNYCH	21
26. INFORMACJE O POSIADANYCH PRZEZ SPÓŁKĘ ZAKŁADACH	21
27. INFORMACJE O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH W ZAKRESIE RYZYKA ORAZ PRZYJĘTYCH PRZEZ SPÓŁKĘ CELACH I METODACH ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	22
28. INFORMACJE O UMOWACH ZAWARTYCH PRZEZ SPÓŁKĘ Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	22

1. PRODUKTY I TOWARY SPRZEDAWANE PRZEZ SPÓŁKĘ

(określenie wartościowe i ilościowe oraz udział poszczególnych produktów, towarów i usług (jeżeli są istotne) albo ich grup w sprzedaży Spółki ogółem, a także zmiany w tym zakresie)

Informacje o produktach, towarach i usługach Spółki

Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. (zwane dalej Spółką lub ZT „Kruszwica” S.A.) są zintegrowanym wertykalnie producentem wyrobów na bazie tłuszczów roślinnych. Działalność podstawowa Spółki obejmuje: ekstrakcję oleju z nasion rzepaku, rafinację (oczyszczanie) olejów roślinnych pochodzących z produkcji własnej oraz z zakupu, przetwórstwo olejów i tłuszczów roślinnych w celu zmiany ich właściwości fizyko-chemicznych (utwardzanie, estryfikacja) oraz produkcję margaryn, tłuszczów i olejów roślinnych. Spółka sprzedaje wyroby pochodzące z każdego etapu ich przetworzenia. Ponadto, Spółka prowadzi sprzedaż powstających w procesie przerobu produktów ubocznych i towarów zakupionych u innych wytwórców.

Opis podstawowych produktów wytwarzanych przez Spółkę:

<u>Oleje konfekcjonowane</u>	butelkowane oleje roślinne sprzedawane w opakowaniach jednostkowych o pojemności nie przekraczającej 10l., przeznaczone dla odbiorców indywidualnych (konsumentów).
<u>Margaryny konsumenckie</u>	jadalne emulsje tłuszczowo-wodne o zawartości tłuszczu 20-80%, przeznaczone do użycia w gospodarstwach domowych, opakowane w folię lub w plastikowe kubki, o wadze do 1kg.
<u>Margaryny profesjonalne</u>	produkty używane do produkcji artykułów spożywczych, głównie w przemyśle cukierniczym i piekarskim, pakowane w kartony o wadze 10kg.
<u>Tłuszcze profesjonalne</u>	produkty używane jako surowce do produkcji artykułów spożywczych w przemyśle cukierniczym, mleczarstwie i innych branżach spożywczych, sprzedawane w postaci bloków o wadze 10kg lub luzem.
<u>Oleje surowe i rafinowane</u>	oleje roślinne (głównie olej rzepakowy), różniące się stopniem oczyszczenia, sprzedawane luzem dla producentów bio-komponentów oraz przemysłu spożywczego.
<u>Śruta rzepakowa</u>	produkt powstający w procesie przerobu nasion roślin oleistych, stanowiący doskonały komponent do produkcji pasz. Odbiorcami śruty są głównie producenci pasz, oraz gospodarstwa hodowlane zarówno w kraju jak i za granicą.

Analiza wyników sprzedaży w 2010 roku

* udział segmentu w ilości sprzedaży ogółem	2010			Zmiana w stosunku do roku poprzedniego		
	tys. PLN	tys. ton	Udział (%)	tys. PLN	tys. ton	Udział (%)
Oleje surowe i rafinowane	613 065	204	21,77%	(58 676)	(32)	(1,92%)
Śruta rzepakowa	262 224	469	50,09%	(27 284)	(43)	(1,31%)
Oleje konfekcjonowane	505 007	109	11,66%	(34 958)	(8)	(0,09%)
Margaryny konsumenckie	254 094	61	6,48%	(26 764)	(5)	(0,14%)
Margaryny profesjonalne	118 645	36	3,82%	(11 632)	(2)	0,00%
Tłuszcze profesjonalne	138 499	39	4,14%	48 396	12	1,43%
Pozostałe	13 927	19	2,03%	(13 608)	19	2,03%
Razem Sprzedaż	1 905 461	936	100,00%	(124 526)	(60)	0,00%
<i>W tym sprzedaż krajowa produktów</i>						
Oleje surowe i rafinowane	509 714	171	18,24%	(98 343)	(44)	(3,35%)
Śruta rzepakowa	124 713	235	25,13%	13 523	14	2,94%
Oleje konfekcjonowane	456 183	99	10,62%	(22 749)	(7)	(0,02%)
Margaryny konsumenckie	240 914	57	6,10%	(28 587)	(6)	(0,23%)
Margaryny profesjonalne	108 459	33	3,47%	(11 141)	(2)	(0,04%)
Tłuszcze profesjonalne	113 131	33	3,51%	37 669	10	1,20%
Pozostałe	8 319	8	0,87%	(6 942)	8	0,87%
Razem Sprzedaż Krajowa	1 561 433	636	67,95%	(116 570)	(27)	1,39%
<i>W tym eksport produktów</i>						
Oleje surowe i rafinowane	102 664	33	3,51%	42 305	13	1,50%
Śruta rzepakowa	132 836	225	24,02%	(43 314)	(63)	(4,89%)
Oleje konfekcjonowane	43 200	8	0,89%	(11 929)	(1)	(0,02%)
Margaryny konsumenckie	10 406	3	0,33%	(951)	0	0,03%
Margaryny profesjonalne	10 187	3	0,35%	(490)	0	0,04%
Tłuszcze profesjonalne	25 368	6	0,63%	10 726	2	0,23%
Pozostałe	1 738	1	0,07%	(238)	1	0,07%
Razem Sprzedaż eksportowa	326 399	279	29,80%	(3 891)	(48)	(3,03%)
<i>W tym sprzedaż towarów</i>						
Oleje surowe i rafinowane	687	0	0,02%	(2 639)	(1)	(0,08%)
Śruta rzepakowa	4 675	9	0,94%	2 507	6	0,64%
Oleje konfekcjonowane	5 623	1	0,15%	(281)	0	0,05%
Margaryny konsumenckie	2 774	1	0,05%	2 774	1	0,05%
Margaryny profesjonalne	0	0	0,00%	0	0	0,00%
Tłuszcze profesjonalne	0	0	0,00%	0	0	0,00%
Pozostałe	3 869	10	1,09%	(6 429)	10	1,09%
Razem Sprzedaż towarów	17 629	21	2,25%	(4 067)	16	1,74%

Oleje konfekcjonowane

W 2010 roku Spółka koncentrowała działania na wzmocnieniu pozycji w dwóch segmentach rynku olejów konfekcjonowanych:

a. segmencie Premium, oferującym produkty z wartością dodaną, w jakości i cenie znacznie wyższej niż w segmencie Mainstream (główny nurt rynku). W segmencie tym główne działania skupiały się na :

- wsparciu dla marki oleju Kujawski 3 Ziarna, w formie kampanii telewizyjnej i akcji promocyjnych w punktach sprzedaży;
- zmianie wizerunku i opakowania marki Floriol;
- wprowadzeniu na rynek nowej marki Solucci, oleju słonecznikowego z Toskanii z prażonymi pestkami słonecznika.

b. segmencie Mainstream, oferującym produkty skierowane do szerokiego kręgu konsumentów w odpowiedniej cenie, w ramach którego Spółka koncentrowała się przede wszystkim na:

- dalszym wzmocnianiu wizerunku i pozycji oleju Kujawskiego z Pierwszego Tłoczenia;
- zmianie wizerunku marki Oliwier, poprzez zmianę etykiety i wprowadzenie nowego kształtu butelki.

W 2010 roku Spółka sprzedała łącznie 109 tys. ton olejów konfekcjonowanych, z czego sprzedaż olejów własnej produkcji wyniosła 107,5 tys. ton. Ponad 90 procent produkcji w tej kategorii trafiła na rynek krajowy, na którym sprzedano 99 tys. ton olejów zarówno pod markami należącymi do Spółki, jak również pod markami sieci handlowych i dystrybutorów tzw. Private Label. Sprzedaż eksportowa olejów konfekcjonowanych własnej produkcji i produktów dystrybuowanych przez Spółkę wyniosła 8 tys. ton i była o 1 tys. ton niższa jak rok wcześniej.

W opinii instytutu badawczego ACNielsen (ACN), w okresie grudzień 2009 – listopad 2010, rynek olejów konfekcjonowanych w Polsce nie zmienił się pod względem ilościowym, natomiast zmalał o prawie 5 procent pod względem wartościowym w stosunku do okresu grudzień 2008 – listopad 2009. Średnia cena detaliczna 1 litra oleju konfekcjonowanego, w porównaniu do 2009 roku, zmniejszyła się o 4 procent. Podobnie jak rok wcześniej, w 2010 roku udział Spółki w krajowym rynku olejów konfekcjonowanych oscylował na poziomie ok. 40 procent, w ujęciu ilościowym.

W 2010 roku Spółka realizowała również kontrakty na produkcję i dostawy olejów pod markami własnymi sieci handlowych. Wolumen dostarczany na bazie kontraktów PL był o 5 procent niższy w porównaniu do sprzedaży w 2009 roku.

Margaryny konsumenckie

We wrześniu 2010 roku, w wyniku przejęcia przez Spółkę dystrybucji marek Bunge Polska Sp. z o.o. (Bunge Polska) nastąpiła konsolidacja portfela marek margarynowych obu firm. W rezultacie, oferta margaryn konsumenckich Spółki poszerzona została min. o takie produkty z segmentu Premium jak Masmix czy Benecol.

Z punktu widzenia zastosowania, krajowy rynek margaryn i miksów konsumenckich dzieli się na dwie kategorie:

- produkty do smarowania pieczywa (pakowane w kubki, lub w kostkach), w ramach którego Spółka oferuje min. takie marki jak Smakowita, Słynne Masło Roślinne MR, Manuel, Masmix, Pyszny Duet oraz Benecol;
- margaryny w kostkach, przeznaczone do celów kulinarnych, głównie do wypieku ciast, smażenia i gotowania. Spółka oferuje min. takie marki jak Palma z Kruszwicy, Mleczna z Kruszwicy oraz Zwykła z Kruszwicy.

Podobnie jak w przypadku olejów konfekcjonowanych, rynek margaryn i miksów roślinnych dzieli się na segmenty, w których głównym kryterium jest cena.

- segment Premium, w którym Spółka, po konsolidacji portfela, oferuje konsumentowi min. takie marki jak Masmix, Benecol, oraz Masło Fińskie;
- segment Mainstream, w którym Spółka oferuje konsumentowi min. takie marki jak Smakowita, Słynne Masło MR, Manuel, Pyszny Duet i Palma z Kruszwicy, a także
- segment Economy, oferujący produkty dla których, a perspektywy konsumenta, kluczowym kryterium wyboru jest cena. W segmencie tym Spółka dostarcza na rynek min. takie margaryny jak Ola i Ewa.

W 2010 roku Spółka sprzedała łącznie 61 tys. ton margaryn konsumenckich, z czego ok. 95 procent całkowitej produkcji na rynek krajowy. Eksport wyniósł 3 tys. ton i stanowił 5 procent całkowitej sprzedaży w tej kategorii.

W opinii instytutu badawczego ACN, w okresie grudzień 2009 - listopad 2010, rynek margaryn i miksów konsumenckich w Polsce wzrósł o 2 procent pod względem ilościowym oraz o 1 procent pod względem wartościowym, w stosunku do porównywalnego okresu w latach 2008 – 2009. W 2010 roku łączny udział marek ZT „Kruszwica” S.A. i Bunge Polska w rynku margaryn i miksów roślinnych wyniósł ok. 30 procent w ujęciu wolumenowym.

Margaryny profesjonalne

W 2010 roku ZT „Kruszwica” S.A. dostarczyły na rynek 36 tys. ton margaryn profesjonalnych, co stanowi 5 procentowy spadek sprzedaży w porównaniu z rokiem 2009. Powodem niższej sprzedaży był przede wszystkim obserwowany w 2010 roku trend przejścia ze stosowania margaryn profesjonalnych na rzecz olejów w przemyśle cukierniczym. Mając na względzie dużą konkurencyjność w tym segmencie rynku, w 2010 roku Spółka zainicjowała szereg programów mających na celu utrzymanie dotychczasowych klientów, w tym min. program Partnerzy Wspierający Akademię Mistrza oraz program lojalnościowy Smaki Europy.

Sprzedaż eksportowa margaryn profesjonalnych wyniosła ponad 3 tys. ton i stanowiła ok. 8 procent ogólnej sprzedaży w tej kategorii w Spółce. Głównymi rynkami zbytu margaryn profesjonalnych były Kraje Nadbałtyckie, Słowacja, Bułgaria, Rumunia i Czechy.

Na przestrzeni całego 2010 roku, ZT „Kruszwica” S.A. kontynuowały proces umacniania pozycji lidera na rynku, wspierając rozwój marek szczególnie w segmencie Premium. Podobnie jak w latach ubiegłych, ogromnym zainteresowaniem cieszył się, zainicjowany w 2008 roku, concept Akademii Mistrza. Program ten, adresowany głównie do przedstawicieli branży cukierniczej, dzięki oferowanemu dostępowi do profesjonalnych warsztatów cukierniczych i szkoleń biznesowych, cieszył się także uznaniem stowarzyszeń i mediów branżowych.

W 2010 roku Spółka podjęła działania w kierunku rozwoju sprzedaży w segmencie gastronomicznym, w tym przede wszystkim w tłuszczach smażalniczych i olejach do zastosowań profesjonalnych. Spółka zainicjowała współpracę z firmą Gemini, współorganizatorem Ogólnopolskiej Kampanii Zdrowego Żywienia, prowadzonej pod patronatem Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego. Jej celem jest edukacja konsumenta w zakresie zagrożeń wynikających ze spożywania potraw przygotowanych na bazie zdegradowanego jakościowo (w skutek zastosowania zbyt wielu cykli smażalniczych) tłuszczu. W trosce o wysoką jakość usług w branży gastronomicznej, w 2011 roku planowane jest wprowadzenie w Polsce przepisów określających standardy jakościowe dla tłuszczów smażalniczych stosowanych w gastronomii.

Tłuszcze profesjonalne

W roku 2010 Spółka sprzedała łącznie 39 tys. ton tłuszczów profesjonalnych, z czego ponad 80 procent na rynek krajowy. W porównaniu z rokiem 2009, w roku 2010 sprzedaż w tej kategorii na rynku krajowym i w eksporcie wzrosła o ponad 30 procent. Największymi odbiorcami tłuszczów w eksporcie były rynki Krajów Nadbałtyckich, Słowacji, Czech, Rumunii, Węgier i Bułgarii.

Oleje surowe i rafinowane

Sprzedaż surowych i rafinowanych olejów luzem w Spółce wyniosła ogółem 204 tys. ton i była niższa jak w 2009 roku o ok. 32 tys. ton. Niższa sprzedaż spowodowana była przede wszystkim ograniczonym przerobem nasion, który był skutkiem deficytu surowca na rynku.

W 2010 roku Spółka kontynuowała sprzedaż olejów luzem, głównie na rynek krajowy, wykorzystując popyt wynikający z realizacji Narodowego Celu Wskaźnikowego zawartego w Ustawie o bio-komponentach i biopaliwach ciekłych. Surowe i rafinowane oleje roślinne wykorzystywane były przede wszystkim jako surowiec w procesie wytwarzania biokomponentów, półprodukt w przemyśle rybnym, cukierniczym i piekarniczym, a także pełnowartościowy składnik pasz zwierzęcych.

Śruta rzepakowa

Sprzedaż śruty rzepakowej w Spółce w 2010 roku zamknęła się liczbą 469 tys. ton i była niższa o 10 procent jak w 2009 roku.

Pomimo rosnącej roli nowego rynku zbytu na śrutę, jakim jest sektor energetyczny, w dalszym ciągu sprzedaż dla sektora produkcji pasz dla zwierząt pozostawała głównym kierunkiem zbytu śruty w ZT „Kruszwica” S.A.

2. INFORMACJE O RYNKACH ZBYTU I ŹRÓDŁACH ZAOPATRZENIA

Rynki zbytu

(podział na rynki krajowe i zagraniczne, określenie uzależnienia od jednego lub więcej odbiorców, nazwy (firmy), udział w sprzedaży, formalne powiązania ze Spółką odbiorców których indywidualny udział osiąga co najmniej 10 % przychodów ze sprzedaży ogółem)

Produkty konsumenckie

Produkowane przez Spółkę w 2010 roku oleje i margaryny konsumenckie sprzedawane były głównie na rynku krajowym. Sprzedaż realizowana była dwoma kanałami dystrybucji:

- kanałem nowoczesnym obejmującym międzynarodowe sieci handlowe będące bezpośrednimi klientami Spółki;
- kanałem tradycyjnym, obejmującym ponad 35 dystrybutorów, których zadaniem było dostarczanie produktów Spółki do mniejszych hurtowni oraz sklepów detalicznych.

Sprzedaży olejów konfekcjonowanych (łącznie z markami własnymi sieci handlowych) generowana była w większości w kanale nowoczesnym. W porównaniu z 2009 rokiem, w roku 2010 Spółka odnotowała spadek sprzedaży w kanale tradycyjnym. Powodem zmiany jest ogólnie obserwowana tendencja wzrostu znaczenia sklepów wielkoformatowych w ogólnej sprzedaży olejów konfekcjonowanych, sygnalizowana min. przez instytut badawczy ACN. Zjawisko to wynika z rosnącej pozycji sieci dyskontowych, które w okresie październik - listopad 2010 odpowiadały za sprzedaż ponad 40 procent wszystkich olejów konfekcjonowanych w Polsce (dane: ACN MAT ON 2010).

Dystrybucja numeryczna markowych olejów konfekcjonowanych ZT „Kruszwica” S.A. kształtowała się w okresie październik – listopad 2010 na poziomie ponad 95 procent (dane ACN). Oznacza to, że w ponad 95 na 100 sklepów w Polsce obecna jest co najmniej jedna marka olejowa Spółki. W 2010 roku najwyższą dystrybucję spośród wszystkich marek olejowych ZT „Kruszwica” S.A. posiadał Olej Kujawski, obecny na półkach w 90 procentach sklepów w Polsce.

Spółka prowadziła również sprzedaż olejów konfekcjonowanych na rynki Łotwy i Litwy, oferując produkty pod markami własnymi i markami innych firm grupy Bunge w Europie. W 2010 roku ZT „Kruszwica” S.A. dostarczały również na rynek niemiecki produkty wytworzone pod marką własną wyprodukowane na zlecenie niemieckiego kontrahenta.

Bliższe informacje na temat segmentacji rynku olejów konfekcjonowanych zawarte zostały w Rozdziale 1. Produkty i towary sprzedawane przez Spółkę.

W przypadku margaryn konsumenckich, udział kanału tradycyjnego w całkowitej sprzedaży w Spółce dla tej kategorii był znacznie większy. Wynikało to przede wszystkim z codziennej potrzeby dostępu konsumenta do produktu, który nabywany jest zazwyczaj w małych sklepach osiedlowych.

W margarynach konsumenckich, po przejęciu we wrześniu 2010 roku dystrybucji marek Bunge Polska przez ZT „Kruszwica” S.A., dystrybucja numeryczna połączonych portfeli kształtowała się na poziomie 88 procent. Marką o najwyższym wskaźniku dystrybucji była Smakowita - 80 procent (dane ACN październik - listopad 2010).

Spółka prowadziła również sprzedaż margaryn konsumenckich min. na rynki Łotwy, Litwy, Gruzji i Macedonii, oferując produkty pod markami własnymi i markami innych firm grupy Bunge w Europie.

Bliższe informacje na temat segmentacji rynku margaryn i miksów konsumenckich zawarte zostały w Rozdziale 1. Produkty i towary sprzedawane przez Spółkę.

Sprzedaż produktów konsumenckich Spółki na rynki eksportowe realizowana była:

- w przypadku marek własnych sieci handlowych i dystrybutorów (PL), poprzez bezpośrednie dostawy do wyznaczonych punktów u Klienta,
- w przypadku sprzedaży produktów konsumenckich, poprzez dystrybutorów, z którymi Spółka zawarła umowy współpracy w zakresie dystrybucji do punktów detalicznych.

Produkty profesjonalne

W 2010 roku sprzedaż margaryn profesjonalnych na terenie Polski realizowana była poprzez sieć czterdziestu wyspecjalizowanych dystrybutorów dostarczających produkty do zakładów cukierniczych i piekarni, a także do małych i średnich zakładów przetwórstwa spożywczego. Sprzedaż produktów profesjonalnych dedykowanych dla dużych odbiorców w branży spożywczej realizowana była bezpośrednio ze Spółki.

Sprzedaż tłuszczów profesjonalnych na terenie kraju prowadzona była dwoma kanałami: poprzez dystrybutorów, którzy zaopatrują mniejsze zakłady przetwórcze oraz bezpośrednio do odbiorców przemysłowych.

W 2010 roku eksport margaryn i tłuszczów profesjonalnych realizowany był wspólnym kanałem dystrybucji, poprzez sieć 20 dystrybutorów na terenie Europy Środkowej, Wschodniej i Południowej. Krajami o szczególnej aktywności Spółki w rozwoju sprzedaży w 2010 roku były Rumunia i Bułgaria.

Oleje surowe i rafinowane

W 2010 roku sprzedaż olejów surowych i rafinowanych luzem kierowana była w większości na rynek krajowy i stanowiła ponad 80 procent ogółu sprzedaży w tej kategorii. Sprzedaż eksportowa trafiała głównie do rynek Austrii oraz Niemiec. Podobnie jak w roku 2009, sprzedaży olejów surowych w eksporcie wymuszona była utrzymującym się na wysokim poziomie importem estrów, co ograniczało krajowe zużycie surowego oleju rzepakowego.

ZT „Kruszwica” S.A. utrzymały wiodącą pozycję dostawcy oleju dla rodzimego przemysłu biopaliwowego.

Podobnie jak rok wcześniej, zdecydowana większość olejów rafinowanych luzem trafiała na rynek polski, na którym głównymi odbiorcami były zakłady przemysłu spożywczego. Nieznaczne ilości rafinatów wyeksportowano także do odbiorców w Niemczech, na Ukrainie oraz w Krajach Nadbałtyckich.

Śruta rzepakowa

Mniejsza niż w latach ubiegłych podaż śruty na rynku polskim, wywołana niższą krajową produkcją rzepaku, spowodowała przesunięcie kierunku sprzedaży z eksportu na rynek krajowy. Głównym odbiorcą na rynku polskim pozostawał w dalszym ciągu przemysł paszowy, zaobserwowano wzrost sprzedaży śruty rzepakowej na cele energetyczne.

Spółka eksportowała śrutę przede wszystkim na rynki Irlandii, Niemiec, Hiszpanii, Szwecji oraz Danii, przy czym w drugiej połowie roku zaobserwowano spadek konkurencyjności rynku irlandzkiego. Redukcja sprzedaży śruty rzepakowej na eksport, w stosunku do roku 2009, nie wpłynęła na ograniczenie sprzedaży na rynek krajowy, co świadczy o rosnącej pozycji Spółki na krajowym rynku śruty rzepakowej.

Źródła zaopatrzenia

(informacje o źródłach zaopatrzenia w materiały do produkcji, w towary i usługi z określeniem uzależnienia od jednego lub więcej dostawców, nazwy (firmy), udział w zaopatrzeniu, formalne powiązania ze Spółką dostawców, których indywidualny udział osiąga co najmniej 10 % przychodów ze sprzedaży ogółem)

Rzepak

Nasiona rzepaku stanowią podstawowy surowiec w procesie produkcji tłuszczów roślinnych.

Na potrzeby prowadzonej działalności, w 2010 roku Spółka kupowała nasiona rzepaku na podstawie umów kontraktacji zawieranych z producentami rolnymi oraz umów handlowych z producentami i firmami zajmującymi się handlem towarami rolnymi. Rzepak nabywano przede wszystkim z terenu województw: dolnośląskiego, kujawsko-pomorskiego, lubuskiego, łódzkiego, mazowieckiego, opolskiego, śląskiego, warmińsko-mazurskiego, wielkopolskiego, a także zachodnio-pomorskiego. W uzupełnieniu krajowego skupu, Spółka importowała również nasiona z Ukrainy, Czech i Słowacji.

Na przestrzeni całego 2010 roku, ZT „Kruszwica” S.A. organizowały szkolenia i seminaria dla rodzimych producentów rzepaku. Ich celem było wspieranie stosowania Kodeksu Dobrej Praktyki w Produkcji Rzepaku. W ramach okresowych spotkań z producentami, Spółka zachęcała do stosowania optymalnych dla naszego klimatu odmian rzepaku, zapewniających najwyższe jakości olej z pozyskanych nasion.

Oleje roślinne

W produkcji margaryn i tłuszczów profesjonalnych Spółka wykorzystuje również oleje importowane, w tym przede wszystkim oleje tropikalne i olej słonecznikowy.

Dominującą pozycją w zakupie olejów w roku 2010 był surowy olej palmowy, którego całość importu pochodziła z Malezji i Indonezji. Surowiec nabywany był bezpośrednio od firm posiadających własne plantacje w tych krajach.

W 2010 roku Spółka zaopatrywała się również w oleje rafinowane pochodzenia tropikalnego, takie jak stearyna palmowa, oleina palmowa, olej kokosowy oraz olej z ziaren palmy. Surowce te nabywano w rafineriach europejskich na terenie Holandii i Niemiec. ZT „Kruszwica” S.A. importowała również nieznaczne ilości oleju słonecznikowego z Węgier, Rumunii, Austrii oraz Ukrainy.

3. WAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU

W 2010 roku Dział Aplikacji i Technicznego Wsparcia Produktów Konsumenckich ZT „Kruszwica” S.A. prowadził projekty badawczo-rozwojowe w zakresie własnego zaplecza laboratoryjno-badawczego, współpracując i korzystając z doświadczeń Centrum Badań i Rozwoju Bunge Europe w Budapeszcie. Działania na polu badawczo-rozwojowym, obejmujące min. usługi, serwis oraz wsparcie techniczno-technologiczne, realizowane były na rzecz Spółki jak również innych podmiotów w ramach Grupy Bunge.

Realizowane przez Spółkę w 2010 roku projekty dotyczyły min:

- opracowania receptury i opakowania dla nowego produktu, margaryny Smakowita De Luxe o zapachu świeżego chleba – innowacji w aromatyzowaniu produktów tłuszczowych;
- modyfikacji receptury i opakowania dla margaryny Manuel z zastosowaniem olejów śródziemnomorskich;
- zwiększenia zawartości oliwy z oliwek, nowego kształtu butelki i udoskonalenia etykiety w oleju Oliwier;
- opracowania konceptu i wprowadzenia na rynek marki Solucci, oleju słonecznikowego z Toskanii z dodatkiem prażonych nasion słonecznika;
- wprowadzenia na rynek oleju Floriol, w nowym szklanym opakowaniu;
- optymalizacji receptur olejowych w margarynach kostkowych;
- wprowadzenia nowych receptur olejowych w margarynach w kubkach
- projektu badań sensorycznych, którego celem jest stworzenie panelu eksperckiego dla badań preferencji konsumenckich

Ponadto, w 2010 roku kontynuowano i poszerzano współpracę z zewnętrznymi ośrodkami badawczymi, której celem był rozwój produktów na drodze badań naukowych. W tym zakresie Spółka współpracowała min. z takimi placówkami jak: Instytut Biotechnologii Przemysłu Rono-Spożywczego Oddział Przetwórstwa Tłuszczów w Warszawie, Politechniką Gdańską, Uniwersyteciem Mikołaja Kopernika w Toruniu, IHAR w Poznaniu oraz Instytutem Rozrodu Zwierząt i Badań PAN w Olsztynie.

4. AKTUALNA I PRZEWIDYWANA SYTUACJA FINANSOWA SPÓŁKI

Podstawowe wielkości ekonomiczne				
dane w tys. PLN	2010	2009	Zmiana	%
Sprzedaż wolumen (tys. ton)	936	995	(55)	(6%)
Przychody ze sprzedaży produktów i towarów	1 905 461	2 029 989	(124 528)	(6%)
Koszty wytworzenia produktów i sprzedaży towarów	1 644 190	1 687 726	(43 536)	(3%)
Zysk brutto ze sprzedaży	261 271	342 263	(80 992)	(24%)
<i>Marża brutto na sprzedaży</i>	<i>13,7%</i>	<i>16,9%</i>	<i>(3,1%)</i>	
Zysk z kontynuowanej działalności operacyjnej	63 588	198 545	(134 957)	(68%)
<i>% sprzedaży</i>	<i>3,3%</i>	<i>9,8%</i>	<i>(6,4%)</i>	
EBITDA ⁽¹⁾	109 884	247 597	(137 713)	(56%)
<i>% sprzedaży</i>	<i>5,8%</i>	<i>12,2%</i>	<i>(6,4%)</i>	
Zysk przed opodatkowaniem	51 436	175 753	(124 317)	(71%)
<i>Rentowność brutto sprzedaży</i>	<i>2,7%</i>	<i>8,7%</i>	<i>(6,0%)</i>	
Zysk netto	40 078	142 754	(102 676)	(72%)
<i>Rentowność netto sprzedaży</i>	<i>2,1%</i>	<i>7,0%</i>	<i>(4,9%)</i>	
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	5 012	344 176	(339 164)	(99%)
Razem aktywa na koniec okresu	1 173 610	1 130 803	42 807	4%
Kapitały własne na koniec okresu	638 852	670 942	(32 090)	(5%)
Średni kapitał pracujący ⁽²⁾	407 412	397 966	9 446	2%
<i>dni sprzedaży ⁽³⁾</i>	<i>78</i>	<i>72</i>	<i>6</i>	<i>9%</i>
Kredyty i pożyczki na koniec okresu ⁽⁴⁾	313 869	228 844	85 025	37%
ROA ⁽⁵⁾	3,5%	11,9%	(8,4%)	
ROE ⁽⁶⁾	6,1%	23,0%	(16,9%)	

Legenda:

(1) = Zysk z kontynuowanej działalności operacyjnej + Amortyzacja

(2) = Średni stan na podstawie danych kwartalnych Aktywów obrotowych – Zobowiązania krótkoterminowe + Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek

(3) = Średni kapitał pracujący / przychody ze sprzedaży produktów i towarów *365 dni

(4) = Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek + Długoterminowe kredyty i pożyczki

(5) = Zysk netto/ średni stan aktywów (bilans otwarcia, bilans zamknięcia)

(6) = Zysk netto /średni stan kapitałów własnych (bilans otwarcia, bilans zamknięcia)

W 2010 roku wartość przychodów ze sprzedaży produktów i towarów uległa zmniejszeniu, w stosunku do roku 2009, o 125 mln PLN (-6%). Głównym powodem spadku był mniejszy wolumen sprzedaży w większości grup produktowych, przy równoczesnym spadku cen sprzedaży śruty rzepakowej (1%), margaryn konsumenckich (2%) oraz margaryn profesjonalnych (4%). Wzrost średnich cen sprzedaży w 2010 roku w stosunku do roku 2009 odnotowany został wyłącznie w olejach luzem (5%).

Spadła wartość kosztów wytworzenia, które uległy zmniejszeniu jedynie o 44 mln PLN (-3%). W rezultacie zysk brutto ze sprzedaży zmniejszył się o 81 mln PLN (-24%), co jest wynikiem spadku ogólnej marży brutto na sprzedaży o 3,1 punktu procentowego.

Koszty sprzedaży w 2010 roku ukształtowały się na poziomie kosztów sprzedaży roku 2009 (73 mln PLN).

W stosunku do roku 2009, o 3,8 mln PLN (-3%) zmniejszeniu uległy koszty ogólnego zarządu. To przede wszystkim efekt przeprowadzonej przez Spółkę restrukturyzacji w następstwie połączenia z ZPT w Warszawie S.A. w lutym 2009 roku.

W 2010 roku Spółka poniosła ogółem 19,7 mln PLN (5,7 mln PLN w roku 2009) kosztów restrukturyzacji. W konsekwencji zaprzestania działalności wydziałów rafinerii i rozlewni w zakładzie w Warszawie, w następstwie konsolidacji produkcji w pozostałych zakładach, Spółka odpisała środki trwałe o łącznej wartości 11,8 mln PLN. Ponadto, w związku z restrukturyzacją zakładu w Warszawie, Spółka wypłaciła kwotę 7,7 mln PLN tytułem odpraw dla pracowników.

W 2010 roku Spółka wykazała stratę na niezrealizowanych walutowych i towarowych instrumentach pochodnych oraz niezrealizowanych różnicach kursowych w wysokości 8 mln PLN (w 2009 roku zysk 33 mln PLN). Na powyższą stratę złożyły się: 0,6 mln PLN straty na niezrealizowanych kontraktach walutowych (w 2009 roku zysk 37 mln PLN), 12 mln PLN straty na niezrealizowanych kontraktach towarowych (w 2009 roku strata 7 mln PLN), 39 mln PLN zysku z tyt. wyceny pozycji zabezpieczanej, 34 mln PLN straty na rozliczonych towarowych instrumentach pochodnych zabezpieczających niezrealizowane pozycje zabezpieczane, a także 0,5 mln PLN zysku z tytułu niezrealizowanych różnic kursowych (w 2009 roku zysk 3 mln PLN).

W ramach wyceny niezrealizowanych kontraktów towarowych, dla obszarów w których Spółka stosuje rachunkowość zabezpieczeń, zmiana wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego w 2010 roku spowodowała 47 mln PLN straty, a zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej 39 mln PLN zysku (w 2009 roku było to odpowiednio – 9 mln PLN straty i 6 mln PLN zysku).

Wysokie wartości godziwe towarowych instrumentów pochodnych oraz pozycji zabezpieczanych są bezpośrednim rezultatem dynamicznie rosnących cen nasion rzepaku i oleju, które stanowią bazę dla zawieranych kontraktów pochodnych. Cena nasion rzepaku, w okresie od lipca do grudnia 2010 roku, wzrosła o około 60 procent.

Większość kontraktów towarowych, zabezpieczających koszt przerobu posiadanych przez Spółkę nasion rzepaku, zawartych była w okresie trzeciego kwartału 2010 roku, z terminami wygaśnięcia na okres od czwartego kwartału 2010 do trzeciego kwartału 2011.

Opis celów stosowania instrumentów zabezpieczających oraz sposób ich ewidencji został zaprezentowany w Sprawozdaniu Finansowym Spółki za 2010 rok w Notach Nr 33 i 34.

W rezultacie powyższych czynników wskaźnik EBITDA uległ obniżeniu o 138 mln PLN (-56%), przy jednoczesnym spadku tego wskaźnika do przychodów ze sprzedaży o 6,4 punktu procentowego.

Zysk z działalności operacyjnej w 2010 roku, na poziomie 64 mln PLN, jest o 135 mln PLN niższy (-68%) niż w roku ubiegłym.

Koszty finansowe w 2010 roku były o 10 mln PLN niższe (-43%) niż w roku 2009, co - przy porównywalnym poziomie wartości średniego kapitału pracującego - było konsekwencją niższych w 2010 roku kosztów obsługi finansowania zewnętrznego.

Istotnemu obniżeniu (-339 mln PLN) uległy przepływy pieniężne z działalności operacyjnej. Głównymi przyczynami obniżenia były: spadek wypracowanego zysku netto (-103 mln PLN), zwiększone zapotrzebowanie na finansowanie zapasów (-131 mln PLN) oraz spadek zobowiązań krótkoterminowych (-73 mln PLN).

W 2010 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki, na mocy uchwały z dnia 27 maja 2010 roku, przeznaczyło z zysku netto za rok obrotowy 2009 kwotę 71.489 tys. PLN na wypłatę dywidendy oraz kwotę 69.623 tys. PLN na kapitał rezerwowy Spółki. Wypłata dywidendy miała miejsce we wrześniu 2010 roku.

Wartość majątku trwałego Spółki na koniec 2010 roku była mniejsza, w stosunku do wartości na koniec 2009 roku, o 42 mln PLN. Zmiana jest skutkiem bieżących odpisów amortyzacyjnych i odpisów wartości majątku trwałego, przy porównywalnym do roku ubiegłego poziomie inwestycji.

Aktywa obrotowe Spółki na koniec roku 2010 osiągnęły wartość 718 mln PLN i były wyższe, w relacji do roku 2009, o 84 mln PLN. Wzrost wartości aktywów obrotowych został spowodowany głównie wyższą wartością zapasów nasion rzepaku o 65 mln PLN.

Spadkowi uległy natomiast krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw, których wartość na koniec roku 2010 zmniejszyła się, w stosunku do końca roku 2009, o 28 mln PLN (-18%).

Wzrost wartości kapitału pracującego spowodował wzrost zadłużenia zewnętrznego o 85 mln PLN (+37%).

Wartości wskaźników rentowności aktywów i kapitału Spółki w 2010 roku były zdecydowanie niższe od wartości tych wskaźników uzyskanych rok wcześniej. Wskaźnik rentowności aktywów wyniósł w 2010 roku 3,5%, podczas gdy w roku 2009 był to poziom 11,9% (-8,4 punktu procentowego). Wskaźnik rentowności kapitału w 2010 roku wyniósł 6,1%, względem 23,0% w 2009 roku (-16,9 punktu procentowego). Niskie wskaźniki rentowności aktywów i kapitału są bezpośrednim skutkiem niższego zysku netto wygenerowanego w 2010 roku.

Nie nastąpiły inne istotne zmiany w poszczególnych kategoriach wartości aktywów i pasywów Spółki, wynikające ze zdarzeń innych niż opisane powyżej. W swoich aktywach i pasywach Spółka nie przewiduje w najbliższym okresie istotnych zmian, innych niż wynikające z bieżącej działalności.

W 2010 roku Spółka terminowo regulowała własne zobowiązania i realizowała zamierzone przedsięwzięcia inwestycyjne.

5. POWIĄZANIA ORGANIZACYJNE LUB KAPITAŁOWE SPÓŁKI

(Informacje o powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Spółki z innymi podmiotami oraz określenie głównych inwestycji krajowych i zagranicznych (papiery wartościowe, instrumenty finansowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości), w tym inwestycji kapitałowych dokonanych poza grupą kapitałową oraz opis metod ich finansowania)

Głównym akcjonariuszem Spółki jest podmiot prawa holenderskiego: Koninklijke Bunge Besloten Vennootschap (dalej „KBBV”) z siedzibą w Rotterdamie, w Holandii. KBBV posiada bezpośrednio 14.763.313 akcji Spółki, co stanowi 64,23% jej kapitału zakładowego oraz daje prawo do wykonywania 64,23% głosów na walnym zgromadzeniu. Podmiotem dominującym w stosunku do KBBV, posiadającym 100% akcji i głosów na walnym zgromadzeniu KBBV, jest firma Bunge Europe S.A. z siedzibą w Luksemburgu. Podmiotem dominującym wobec Bunge Europe S.A., posiadającym bezpośrednio i pośrednio 100% akcji i głosów na walnym zgromadzeniu Bunge Europe S.A., jest firma Bunge Limited. Siedziba zarządu Bunge Limited mieści się w Stanach Zjednoczonych (White Plains, w stanie Nowy Jork). Od 2001 roku akcje Bunge Limited są notowane na nowojorskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Działalność Grupy Bunge obejmuje:

- produkcję pasz dla zwierząt;
- handel zbożem i nasionami oleistymi;
- przetwórstwo nasion oleistych w celu produkcji oleju na potrzeby przemysłu spożywczego i branży biopaliwowej oraz śruty, komponentów paszowych;
- produkcję olejów konfekcjonowanych, majonezu, margaryn oraz innych produktów konsumenckich;
- przetwórstwo nasion pszenicy oraz kukurydzy na potrzeby przemysłu spożywczego
- przetwórstwo trzciny cukrowej i biomasy na cele energetyczne.

Szczegółowe informacje na temat transakcji Spółki z podmiotami powiązanymi zostały szczegółowo opisane w Nocie Nr 32 w Sprawozdanie Finansowym ZT „Kruszwica” S.A. za rok 2010.

6. TRANSAKcje ZAWARTE PRZEZ SPÓŁKĘ Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI, NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE

(Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez Spółkę z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe, wraz z ich kwotami oraz informacjami określającymi charakter tych transakcji)

W 2010 roku Spółka nie zawierała transakcji z podmiotami powiązanymi na warunkach, które odbiegałyby od rynkowych.

7. ZNACZĄCE UMOWY DLA DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI

(Informacje o umowach znaczących dla działalności Spółki, w tym znanych Spółce umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami (wspólnikami) oraz umowach ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji)

W 2010 roku Spółka zawarła następujące znaczące umowy:

Umowa z Jeronimo Martins Dystrybucja S.A.

W dniu 6 stycznia 2010 roku Spółka zawarła umowę sprzedaży ze spółką Jeronimo Martins Dystrybucja S.A. („JMD”), z siedzibą w Kostrzynie, ul. Żniwna 5. Przedmiotem umowy są dostawy produktów Spółki: oleju Kujawskiego 1l. w okresie od 1.01. do 31.03.2010 oraz oleju Kujawskiego 2l. w okresie od 1.04. do 31.12.2010, do sieci sklepów Biedronka. Szacunkowa wartość zawartej umowy na 2010 rok wynosi ok. 60 mln PLN.

Umowy z IOI Loders Croklaan Oils B.V.

W 2010 roku ZT „Kruszwica” S.A. zawarły dwie umowy z IOI Loders Croklaan Oils B.V. z siedzibą w Hogeweg, Holandia (IOI).

W dniu 9 czerwca 2010 r. Spółka zawarła z IOI umowę zakupu surowego oleju palmowego, której wartość wyniosła 676 tys. EUR, tj. 2,8 mln PLN (wg średniego kursu ustalonego dla EUR przez NBP na dzień 09 czerwca 2010). Łączna wartość umów, zawartych pomiędzy Spółką a IOI, w okresie od publikacji ostatniej informacji dot. zawartych umów ze spółką IOI (raport bieżący Nr 40/2009 z dnia 11 grudnia 2009r.), wyniosła 17,4 mln EUR. Po przeliczeniu, wartość umów w PLN wyniosła 71,8 mln (wg średniego kursu ustalonego dla EUR przez NBP na dzień 09 czerwca 2010) i osiągnęła wartość znaczącą, tj. przekroczyła 10% kapitałów własnych Spółki, których wartość na dzień 31.03.2010r. wyniosła 703,3 mln PLN.

W dniu 1 grudnia 2010 r. Spółka zawarła umowę zakupu surowego oleju palmowego ze spółką IOI, której wartość wyniosła 874 tys. USD, tj. 2,7 mln PLN (wg średniego kursu ustalonego dla USD przez NBP na dzień 1 grudnia 2010). Łączna wartość umów, zawartych pomiędzy Spółką a IOI, w okresie od publikacji ostatniej informacji dot. zawartych umów ze spółką IOI (raport bieżący Nr 07/2010 z dnia 10 czerwca 2010r.), wyniosła: w walucie USD 10,8 mln oraz w walucie EUR 7,2 mln. Po przeliczeniu, wartość umów w PLN wyniosła 62,3 mln (wg średnich kursów ustalonych dla EUR i USD przez NBP na dzień 1 grudnia 2010) i osiągnęła wartość znaczącą, tj. przekroczyła 10% kapitałów własnych Spółki, których wartość na dzień 30.09.2010r. wyniosła 613,5 mln PLN.

Umowa z Bunge SAS

W dniu 13 lipca 2010 r. zawarta została umowa pożyczki krótkoterminowej. Spółka zaciągnęła w Bunge SAS (podmiot powiązany w ramach grupy BUNGE) pożyczkę krótkoterminową o wartości do 350 mln USD, przy czym Spółka ma możliwość uzyskania pożyczki w walucie innej niż USD. Pożyczka jest oprocentowana na poziomie stawki Libor lub, w przypadku waluty innej niż USD, na poziomie właściwej międzybankowej stopy procentowej, powiększonej o marżę. Termin umowy pożyczki uzgodniony został na okres do 1 roku. Umowa pożyczki będzie automatycznie przedłużona na okres trzech miesięcy, o ile strony umowy pisemnie nie wypowiedzą warunków umowy w terminie 30 dni przed upływem terminu ważności umowy.

Zaciągnięcie pożyczki w wysokości do 350 mln USD miało na celu sfinansowania skupu nasion rzepaku. Spółka corocznie pozyskuje środki pieniężne na obsługę skupu nasion rzepaku, podstawowego surowca do produkcji olejów jadalnych.

Umowa z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A.

W dniu 2 sierpnia 2010 r. Spółka podpisała z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A., z siedzibą w Warszawie, aneks do umowy kredytowej z dnia 11 lipca 2007r. Na podstawie postanowień Aneksu, bank utrzymał limit kredytowy w rachunku bieżącym Spółki w wysokości 70 mln PLN, z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności. Termin obowiązywania umowy został przedłużony do 31 grudnia 2010 roku. Oprocentowanie kredytu ustalone zostało na poziomie stawki WIBOR powiększonej o marżę. Pozostałe warunki umowy nie odbiegają od warunków powszechnie stosowanych na rynku.

Umowa z Bunge Polska

W dniu 1 września 2010r. Spółka podpisała następujące umowy z Bunge Polska sp. z o. o., z siedzibą w Karczewie, ul. Jagodne 1:

- umowę dystrybucji;
- umowę współpracy w okresie przejściowym;
- umowę marketingową;
- umowy licencji i sublicencji (łącznie „umowy licencyjne”).

Na mocy ww. umów nastąpiła integracja działalności handlowej, dystrybucyjnej i marketingowej Bunge Polska i ZT „Kruszwica” S.A. w zakresie sprzedaży produktów konsumenckich. W ramach integracji nastąpiło również przejście do Spółki części pracowników Bunge Polska z działów sprzedaży i marketingu.

Bunge Polska jest liczącym się na polskim rynku tłuszczowym producentem margaryn konsumenckich, masła i miksów. Silną pozycję i uznanie konsumentów wypracowały dla Bunge Polska główne marki – Masmix, Benecol i Pyszny Duet. Bunge Polska sprzedaje produkty w krajach Europy, a także w USA i Izraelu. Wartość przychodów ze sprzedaży Bunge Polska w roku 2009 wyniosła ponad 173 mln PLN.

Bunge Polska jest podmiotem powiązaniem ze Spółką w ramach grupy kapitałowej Bunge. Większościowy udziałowiec Spółki, spółka Koninklijke Bunge B.V., posiada jednocześnie 100%-owy udział w Bunge Polska.

Celem zintegrowania funkcji handlowych, dystrybucyjnych i marketingowych obydwu spółek jest wzrost efektywności i optymalizacja kosztów w tych obszarach działalności.

Umowa dystrybucji określa podstawowe zasady współpracy spółek w zakresie: katalogu sprzedawanych produktów, realizacji zamówień sprzedaży, warunków dostarczania przedmiotów sprzedaży, mechanizmu ustalania cen sprzedaży oraz przejścia pracowników marketingu Bunge Polska do Spółki. Umowa obowiązywała do końca 2010 roku z automatycznym przedłużeniem na następne okresy roczne.

Umowa współpracy określa zasady współpracy pomiędzy spółkami w okresie przejściowym, czyli do momentu przejścia wszystkich umów z kontrahentami Bunge Polska przez Spółkę. Na mocy tej umowy Spółka będzie świadczyła na rzecz Bunge Polska usługi marketingu oraz obsługi kontraktów sprzedaży zawartych przez Bunge Polska przed 01 września 2010 roku. Umowa obowiązuje do dnia przejścia przez Spółkę wszystkich umów z kontrahentami Bunge Polska.

Umowa marketingowa określa zasady prowadzenia przez Spółkę działań promocyjno- marketingowych i dystrybucyjnych dla produktów Bunge Polska. Umowa obowiązywać będzie przez cały okres obowiązywania Umowy Dystrybucji i wygasa wraz z nią.

Umowy licencyjne zawarte zostały w celu uregulowania wzajemnych uprawnień i obowiązków dotyczących wykorzystania znaków towarowych. Podpisane zostały dwie umowy: licencja łączna na wszystkie znaki towarowe (wyłączając znak Benecol) oraz oddzielna umowa dalszej sublicencji na używanie znaku towarowego Benecol. Przedmiotowe umowy obowiązywać będą przez cały okres obowiązywania Umowy Dystrybucji i wygasają wraz z nią.

Ceny sprzedaży produktów Bunge Polska ustalane będą na bazie rzeczywistych cen sprzedaży tych produktów do klientów Spółki, z uwzględnieniem marży Spółki w wysokości ustalonej na podstawie badania porównawczego niezależnych dystrybutorów polskich, funkcjonalnie porównywalnych ze Spółką, oraz z uwzględnieniem poniesionych przez Spółkę kosztów reklamy, promocji, dystrybucji oraz kosztów handlowych.

Wynagrodzenie Spółki za świadczone usługi w ramach umowy współpracy w okresie przejściowym ustalone zostało jako wartość poniesionych kosztów plus marża.

Cena sprzedaży i wynagrodzenie, o których mowa powyżej, uwzględniają również wartość świadczeń stron wynikających z umowy marketingowej i umów licencyjnych.

Spółka szacuje, iż roczna wartość zakupionych produktów Bunge Polska, których Spółka będzie wyłącznym dystrybutorem, wyniesie około 135 mln zł.

Umowa z Bunge Handelsgesellschaft mbH

W dniu 23 listopada 2010 roku Spółka rozliczyła 15 umów na sprzedaż i kupno surowego oleju rzepakowego ze spółką Bunge Handelsgesellschaft mbH z siedzibą w Hamburgu, Niemcy („Bunge Handelsgesellschaft”). Wartość rozliczonych 15 kontraktów, mających charakter transakcji zabezpieczających zmianę ceny surowego oleju rzepakowego, wyniosła 548,3 tys. EUR, tj. 2,2 mln PLN (wg średniego kursu ustalonego dla EUR przez NBP na dzień 23 listopada 2010).

Łączna wartość umów i rozliczonych kontraktów zabezpieczających, w okresie od publikacji ostatniej informacji dot. zawartych umów ze spółką Bunge Handelsgesellschaft (raport bieżący Nr 36/2009 z dnia 1 grudnia 2009r.), wyniosła 16,1 mln EUR, tj. 63,2 mln PLN (wg średniego kursu ustalonego dla EUR przez NBP na dzień 23 listopada 2010) i osiągnęła wartość znaczącą, tj. przekroczyła 10% kapitałów własnych Spółki, których wartość na dzień 30.09.2010r. wynosiła 613,5 mln PLN.

Spółka Bunge Handelsgesellschaft jest podmiotem powiązanym z Zakładami Tłuszczowymi „Kruszwica” S.A. w ramach Grupy Bunge i wspólnie kontrolowanym przez podmiot Koninklijke Bunge BV.

W okresie od publikacji raportu bieżącego Nr 36/2009, Spółka zawarła z Bunge Handelsgesellschaft szereg umów dotyczących kupna i sprzedaży towarów masowych, takich jak: śruta rzepakowa, nasiona rzepaku oraz surowy olej rzepakowy. Część z tych transakcji miała na celu zabezpieczenie Spółki przed zmianą cen surowców i produktów, wobec czego ostateczne rozliczenie tych kontraktów odbyło się bez fizycznej realizacji dostaw, poprzez wymianę środków pieniężnych stanowiących różnicę pomiędzy ceną zakontraktowaną a ceną rynkową z dnia rozliczenia transakcji (tzw. transakcje wash-out). Ponadto Spółka zawarła z Bunge Handelsgesellschaft liczne umowy dotyczące rozliczenia kosztów frachtu statku przy realizacji dostaw śruty rzepakowej na rzecz Bunge UK i Bunge Iberica. Bunge Handelsgesellschaft, jako spółka wyspecjalizowana w tego rodzaju usługach, świadczy usługi pośrednictwa w zakresie frachtu statków.

Umowa z Glencore Polska Sp. z o.o.

W dniu 7 grudnia 2010 roku Spółka zawarła umowę sprzedaży surowego oleju rzepakowego ze spółką Glencore Polska Sp. z o.o., z siedzibą w Gdańsku, ul. Jaśkowa Dolina 31 („Glencore”). Wartość zawartej umowy sprzedaży wyniosła 1,8 mln EUR, tj. 7,2 mln PLN (wg średniego kursu ustalonego dla EUR przez NBP na dzień 8 grudnia 2010).

W okresie od publikacji ostatniej informacji dot. zawartych umów ze spółką Glencore (raport bieżący Nr 41/2009 z dnia 14 grudnia 2009r.), Spółka zawarła ze spółką Glencore szereg umów sprzedaży towarów masowych, takich jak: surowy olej rzepakowy, rafinowany olej rzepakowy, śruta rzepakowa oraz szereg umów kupna nasion rzepaku ze zbiorów 2010 roku.

Łączna wartość umów, zawartych pomiędzy Spółką a Glencore Polska Sp. z o.o., w okresie od publikacji ostatniej informacji dot. zawartych umów ze spółką Glencore, wyniosła: w walucie EUR 9,8 mln oraz w walucie PLN 23,2 mln. Po przeliczeniu, łączna wartość umów w PLN wyniosła 62,9 mln (wg średniego kursu ustalonego dla EUR przez NBP na dzień 8 grudnia 2010) i osiągnęła wartość znaczącą, tj. przekroczyła 10% kapitałów własnych Spółki, których wartość na dzień 30.09.2010r. wynosiła 613,5 mln PLN.

8. INFORMACJE O ZACIĄgniĘTYCH I WYPOWIEDZIANYCH UMOWACH DOTYCZĄCYCH KREDYTÓW I POŻYCZEK

Stan zobowiązań krótkoterminowych Spółki z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek krótkoterminowych na dzień 31.12.2010 roku wyniósł ogółem 313.868 tys. PLN i wykazywał 37 procentowy wzrost w stosunku do wysokości kredytów na dzień 31.12.2009 roku.

Na dzień bilansowy Spółka posiadała kredyty w rachunku bieżącym płatne na żądanie o wartości 100.000 tys. PLN. Oprocentowanie ustalane w oparciu o stawkę WIBOR powiększoną o marżę.

W roku sprawozdawczym Spółka nie wypowiedziała żadnej umowy o kredyt, przy czym zostały zawarte następujące aneksy:

- w dniu 31.12.2010 roku został zawarty Aneks z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. przedłużający termin zapadalności do dnia 31.12.2011 roku, oraz zmniejszono wartość kredytu do kwoty 5 mln PLN,

Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych

Nazwa banku	Siedziba	Kwota kredytu wg umowy			Zadłużenie na 31.12.2010
		dane w tys.	waluta	termin spłaty	tys. PLN
Bank Polska Kasa Opieki SA.	Warszawa	5 000	PLN	31.12.2011	0
ING Bank Śląski S.A.	Warszawa	20 000	PLN	17.08.2011	0
Razem (tys. PLN)		25 000	PLN		0

Średni koszt odsetkowy od kredytów w rachunkach bieżącym w roku 2010 wyniósł 4,97% w stosunku rocznym i był o 0,06 punktu procentowego niższy niż w roku ubiegłym wskutek spadku rynkowych stóp procentowych.

W dniu 13 lipca 2010 r. Spółka podpisała umowę pożyczki z Bunge SAS, na mocy której Bunge SAS udzieliła Spółce pożyczki krótkoterminowej w kwocie 350 mln USD z przeznaczenie na finansowanie kapitału obrotowego Spółki, przy czym Spółka ma możliwość uzyskania pożyczki w walucie innej niż USD. Pożyczka jest oprocentowana na poziomie stawki Libor lub, w przypadku waluty innej niż USD, na poziomie właściwej międzybankowej stopy procentowej, powiększonej o marżę. Termin umowy pożyczki uzgodniony został na okres do 1 roku. Umowa będzie automatycznie przedłużona na okres trzech miesięcy, o ile strony umowy pisemnie nie wypowiedzą warunków umowy w terminie 30 dni przed upływem terminu ważności umowy.

Oprocentowanie jest ustalane w oparciu o stawkę Wibor powiększoną o marżę. Zadłużenie z tytułu tej pożyczki na dzień 31.12.2010 wyniosło 313.868 tys. PLN. Średnie efektywne oprocentowanie pożyczki wynosi około 5,75% rocznie.

Począwszy od 17 sierpnia Spółka zmieniła sposób dokonywania ciągnień i spłat w zakresie umowy pożyczki z Bunge SAS (Francja), które z końcem sierpnia 2010r. przekształcone zostało w Bunge Holdings France. Od tego momentu wszelkie rozliczenia dokonywane są z częstotliwością dzienną. Stało się to możliwe dzięki wdrożeniu wraz z wiodącym bankiem obsługującym Spółkę tzw. umowy Cash Poolingowej. Na jej podstawie salda zamknięcia głównych rachunków bankowych Spółki podlegają automatycznemu procesowi transferu na rachunek bankowy pożyczkodawcy celem redukcji zadłużenia na koniec tego samego dnia. Służy to oczywiście zmniejszeniu kosztów finansowych ale przede wszystkim pozwala bardziej efektywnie wykorzystać posiadane zasoby pieniężne. W przypadku nadwyżki wpływów nad wpływami debetowe saldo rachunków głównych Spółki staje się automatycznie kwotą ciągnienia zwiększającego zaangażowanie Spółki z tytułu pożyczki. W okresach poprzedzających skup nasion rzepaku, kiedy Spółka posiada minimalne wielkości kapitału obrotowego, na podstawie tej samej umowy oraz zawartej w dniu 13 lipca 2010r Umowy Depozytowej, Spółka ma możliwość dokonywania lokat w USD lub innych walutach oprocentowanych wg stawki LIBOR lub innej referencyjnej dla danej waluty obniżonej o marżę.

Zobowiązania z tytułu pożyczek

Pożyczkodawca	Siedziba	Kwota pożyczki wg umowy			Zadłużenie na 31.12.2010
		dane w tys.	waluta	termin spłaty	tys. PLN
Bunge SAS	Asnieres sur Seine	350 000	USD	30.06.2011	313 868
Razem (tys.)		350 000	USD		313 868

9. INFORMACJE O UDZIELONYCH POŻYCZKACH

(Informacje o udzielonych pożyczkach, ze szczególnym uwzględnieniem pożyczek udzielonych jednostkom powiązanym Spółki, z podaniem co najmniej ich kwoty, rodzaju i wysokości stopy procentowej, waluty i terminu wymagalności)

- w dniu 24 kwietnia 2007 roku Spółka udzieliła pożyczki na kwotę nie wyższą niż 350 tys. PLN spółce Warsaw Mathematical Institute Sp. z o.o., z siedzibą w Warszawie - podmiotowi powiązanemu, poprzez te same podmioty pełniące funkcje udziałowców z ramienia Grupy, jakie posiada w ramach własnego akcjonariatu Spółka. Według stanu na 31 grudnia 2010 roku pożyczka została spłacona.
- w dniu 12 września 2006 roku Spółka udzieliła pożyczki na kwotę nie wyższą niż 1 mln PLN spółce Polska Trade Services Sp. z o.o. z siedzibą w Kruszwicy - podmiotowi powiązanemu, poprzez te same podmioty pełniące funkcje udziałowców z ramienia Grupy, jakie posiada w ramach własnego akcjonariatu Spółka. Według stanu na 31 grudnia 2010 roku pożyczka została spłacona.

Średni koszt odsetkowy od kredytów i pożyczek, w tym pożyczek pozyskanych z Grupy Bunge w roku 2010 wyniósł 5,75% w stosunku rocznym i był o 1,95 punktu procentowego niższy niż porównywalny koszt roku 2009. Mniejszy wobec kredytów w rachunku bieżącym spadek średniego kosztu odsetkowego wynikał z faktu dłuższego obowiązywania dla sporej części zadłużenia Spółki (200 mln PLN) stóp procentowych z końca roku 2008 (tj. przed ich obniżkami). Powodem tego było zaciągnięcie przez Spółkę kilku rat pożyczek z terminami zapadalności w drugiej połowie 2009 roku. Oprocentowanie tych ciągnień, choć odniesione do stóp rynkowych, zgodnie z umową, pozostawało niezmiennie, czyli określone na podstawie kwotowań z dnia ciągnienia.

10. INFORMACJE O UDZIELONYCH I OTRZYMANYCH PORĘCZENIACH I GWARANCJACH

W 2010 roku na zlecenie Spółki banki współpracujące wystawiły następujące gwarancje bankowe:

Nazwa banku	Siedziba	Numer gwarancji	Kwota udzielonej gwarancji		Termin ważności
			Kwota	Waluta	
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	Warszawa	DDF/1709/2008	56 152,00	EUR	29.07.2011
Bank Handlowy w Warszawie SA	Warszawa	GK10-2320017	562 056,00	PLN	09.03.2011
Bank Handlowy w Warszawie SA	Warszawa	GK10-2250017	103 013,00	PLN	18.01.2011
Bank Handlowy w Warszawie SA	Warszawa	GK10-3540012	334 380,09	PLN	18.07.2011
R a z e m			999 449,09	PLN	
R a z e m			56 151,81	EUR	

Gwarancja DDF/1709/2008 wystawiona została zamiast zwyczajowej kaucji na rzecz GTC Aeropark z siedzibą w Warszawie, który to podmiot jest Wynajmującym pomieszczenia biurowe dla Spółki.

Gwarancja GK10-2320017 została wystawiona na rzecz Dyrektora Izby Celnej w Toruniu celem zabezpieczenia loterii promocyjnej Oleju Kujawskiego pod nazwą „Stół pełen zastaw”.

Natomiast gwarancja o numerze GK10-2250017 (również na rzecz Dyrektora Izby Celnej w Toruniu) zabezpiecza roszczenia z tytułu loterii „Promocja de Luxe” wspierającej wprowadzenie na rynek nowej margaryny konsumenckiej Smakowita de Luxe.

Trzecie zaś zabezpieczenie uzyskane w Banku Handlowym, o numerze GK10-3540012 wystawione na rzecz Dyrektora Izby Celnej w Toruniu dotyczy ostatniej z uruchomionych promocji pod nazwą „Szukaj bagietki w Manuelu” wspierającej margarynę konsumencką Manuel.

W 2010 roku Spółka nie udzieliła żadnych poręczeń na rzecz stron trzecich.

11. WPŁYWY Z EMISJI

(Opis wykorzystania przez Spółkę wpływów z emisji do chwili sporządzenia sprawozdania z działalności)

W 2010 roku nie miała miejsca emisja akcji ZT „Kruszwica” S.A.

12. OBJAŚNIENIE RÓŻNIC POMIĘDZY WYNIKAMI FINANSOWYMI A WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI PROGNOZAMI WYNIKÓW NA DANY ROK

Spółka nie publikowała w 2010 roku żadnych prognoz finansowych.

13. CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROŻENIA

Czynniki ryzyka oraz zagrożenia zostały opisane w Sprawozdaniu Finansowym Spółki za rok 2010 w Nocie Nr. 35.

14. OCENA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI FINANSOWYMI, OKREŚLENIE EWENTUALNYCH ZAGROZEŃ

(Ocena, wraz z jej uzasadnieniem, dotycząca zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań, oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań, jakie Spółka podjęła lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom)

Źródła finansowania działalności Spółki

Źródło	2010-12-31		2009-12-31		Zmiana	
	tys. PLN	%	tys. PLN	%	tys. PLN	%
Kapitały własne	638 852	54,44	670 942	59,33	(32 090)	(4,78)
Zobowiązania długoterminowe	23 954	2,04	32 451	2,87	(8 497)	(26,2)
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	313 869	26,74	228 844	20,24	85 025	37,15
Zobowiązania krótkoterminowe	196 935	16,78	198 566	17,56	(1 631)	(0,83)
Razem	1 173 610		1 130 803		42 807	

W strukturze źródeł finansowania działalności Spółki dominującą pozycję zajmują kapitały własne. W roku 2010 ich udział nieznacznie spadł wskutek niższego wyniku netto w porównaniu do roku 2009, za który to okres wypłacono dywidendę o łącznej wartości dwukrotnie przekraczającej zysk netto roku bieżącego. Nie mniej jednak udział kapitałów nadal przekracza połowę sumy bilansowej. Tak relatywnie wysoki udział środków własnych jest konsekwencją akumulacji części zysków z poprzednich lat.

W drugiej połowie 2010 roku nastąpił wzrost kapitału obrotowego wskutek wzrostu wartości zapasów. Wynikał on z wzrostowego trendu na rynkach cen towarów masowych jaki ma miejsce od lata 2010 roku, który nie został zniwelowany niższym o 10% wolumenem zapasów rzepaku i niższym o 43% wolumenem zapasu surowych olejów rzepakowych.

Udział zobowiązań handlowych w roku 2010 spadł zarówno w odniesieniu do łącznej sumy bilansowej jak i w porównaniu do roku 2009. W zakresie należności handlowych ich udział w sumie bilansowej (ok. 11%) pozostał niezmienny, choć w wartości absolutnej wystąpił wzrost wskutek wzrostu sprzedaży w grudniu 2010 roku wobec porównywalnych danych z ubiegłego roku.

Podobnie jak w latach ubiegłych, zawarta w bilansie Spółki wartość należności nie obejmowała wierzytelności objętych factoringiem pełnym (bez regresu ryzyka do zbywcy). Ich wartość na koniec 2010 roku wyniosła 75.582 tys. PLN wobec 59.711 tys. PLN w roku poprzedzającym. Ten 26,6% wzrost wykorzystania factoringu jako źródła finansowania działalności nie byłby możliwy gdyby nie wzrost cen sprzedaży w 2010 roku, gdyż ilości sprzedanych produktów i towarów uległy obniżeniu.

W ramach kredytów i pożyczek najważniejszym źródłem finansowania działalności Spółki są pożyczki od podmiotów powiązanych w ramach Grupy Bunge. W tym zakresie Spółka prowadzi w okresie ostatnich lat stabilną politykę. Również w przyszłości przewiduje się, że pożyczki w ramach grupy Bunge będą stanowiły główne źródło zewnętrznego finansowania działalności Spółki, co jest zgodne z ogólną polityką finansowania działalności w Grupie Bunge.

Wszelkie zobowiązania, zarówno w stosunku do podmiotów powiązanych jak i banków i dostawców w 2010 roku Spółka regulowała terminowo.

15. OCENA MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZAMIERZEŃ INWESTYCYJNYCH, W TYM INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH

(Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności)

Głównymi celami strategii inwestycyjnej Spółki w roku 2010 oraz w latach następnych jest stałe unowocześnianie procesów produkcyjnych, obniżanie kosztów wytwarzania i poprawa stanu ochrony środowiska. W roku 2010 na potrzeby inwestycji wydano 18.602 tys. PLN. Przedmiotem realizowanych inwestycji było:

- modernizacja działów toczni w Kobylnikach i Brzegu,
- modernizacja rozdzielnic głównej i systemu zasilania w energię elektryczną dla zakładu w Kobylnikach,
- modernizacja instalacji chłodzącej olej oraz wymiana wirówek na działach rafineryjnych,
- modernizacja kotłowni w Brzegu wraz z instalacją turbiny elektrycznej celem obniżenia kosztów zużywanej energii,
- modernizację działów rozlewni w Brzegu i Kobylnikach w celu rozszerzenia asortymentu produkcyjnego,

- pozostałe ulepszenia maszyn na głównych wydziałach produkcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem usprawnień poprawiających równocześnie organizację pracy,
- poprawa bezpieczeństwa pracy głównie poprzez modernizację systemów ochrony biernej,
- ochrona środowiska poprzez zmniejszenie oddziaływania na środowisko.

W latach następnych Spółka zakłada dokonywanie głównie inwestycji odtworzeniowych w ramach posiadanego rzeczowego majątku trwałego, bez udziału bezpośrednich inwestycji kapitałowych w innych podmiotach.

Wszelkie zamierzenia inwestycyjne sfinansowane zostaną w pierwszej kolejności środkami własnymi akumulowanymi z wyników lat ubiegłych oraz wskutek dokonywanych odpisów umorzeniowych. Niezależnie od posiadanych środków własnych, Spółka dysponuje możliwością pozyskania dodatkowych funduszy obcych w ramach niewykorzystanych limitów z zawartych umów pożyczek i kredytów. Jednakże te źródła finansowania stanowić mogą jedynie przejściowy sposób pokrycia wydatków inwestycyjnych. Celem Spółki jest zrównoważenie bilansu poprzez pokrycie długoterminowych aktywów stosowną wielkością kapitałów własnych i/lub długoterminowych zobowiązań. Na chwilę obecną równowaga ta jest zachowana i nie ma przesłanek, które mogłyby świadczyć o ryzyku jej naruszenia.

16. OCENA CZYNNIKÓW I NIETYPOWYCH ZDARZEŃ MAJĄCYCH WPŁYW NA WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI W 2010 ROKU Z OKREŚLENIEM STOPNIA WPŁYWU TYCH CZYNNIKÓW LUB NIETYPOWYCH ZDARZEŃ NA OSIĄGNIĘTY WYNIK

W 2010 roku Spółka poniosła koszty restrukturyzacji, związane z konsolidacją struktur organizacyjnych przejętej spółki ZPT w Warszawie S.A. w wysokości 19,5 mln PLN, w porównaniu z 5,7 mln PLN w 2009 roku. W skład kosztów restrukturyzacji weszły odprawy pracownicze (7,7 mln PLN) i odpisy majątku trwałego (11,8 mln PLN)

We wrześniu 2010 roku, Spółka podpisała umowy z Bunge Polska sp. z o. o., z siedzibą w Karczewie, ul. Jagodne 1 (będącą spółką z Grupy Bunge), na mocy których nastąpiła integracja działalności handlowej, dystrybucyjnej i marketingowej Bunge Polska i Spółki w zakresie sprzedaży produktów konsumenckich. Z tytułu przedmiotowych umów Spółka zanotowała, w pierwszym okresie współpracy, wzrost wartości sprzedaży (margaryny) o 2,7 mln PLN. W ramach tej integracji nastąpiło również przejście do Spółki części pracowników Bunge Polska z działów sprzedaży i marketingu

Rok 2010 charakteryzował się dużą dynamiką zmian cen surowca i produktów wytwarzanych przez Spółkę. Znaczący wpływ na zachowania rynków surowcowych miały warunki pogodowe zarówno w Polsce jak i na świecie. Deszczowa wiosna i późniejsze powodzie bardzo negatywnie wpłynęły na stan upraw w Polsce, w tym także rzepaku. W konsekwencji nastąpił, nie notowany od wielu lat, gwałtowny spadek uprawy rzepaku w Polsce. Niska produkcja rzepaku w Polsce nie została skompensowana lepszymi zbiorami w innych krajach. Wywołało to dynamiczny wzrost cen tego surowca. Na niekorzystną sytuację surowcową w Europie nałożyły się ponadto problemy pogodowe w Ameryce Południowej (w okresie zasiewów soi) oraz ulewne deszcze w Azji, które w znacznym stopniu ograniczyły produkcję oleju palmowego. Wspomniane czynniki wywołały deficyt olejów roślinnych na rynku, a w konsekwencji dynamiczny wzrost cen, w tym cen oleju rzepakowego. Mimo braku surowca na rynku, dzięki bardzo dobrej organizacji w zarządzaniu ryzykiem w Spółce, dynamiczny wzrost cen przełożony został na dobre wyniki Spółki, szczególnie w czwartym kwartale 2010 roku.

W roku 2010 nie zaobserwowano sezonowości na rynku biokomponentów, a sprzedaż oleju surowego na cele biopaliwowe w końcowych miesiącach roku była zbliżona do miesięcy poprzednich. Rynek śruty rzepakowej, ze względu na ograniczoną podaż, pozostawał pod presją zwiększonego popytu i aktywności handlowej na ten komponent paszowy.

W swojej działalności Spółka wykorzystuje instrumenty pochodne, których celem jest zabezpieczenie dwóch kluczowych, z perspektywy biznesu, rodzajów ryzyka: kursu wymiany walut oraz wahan cen towarów. Dla zabezpieczenia przed ryzykiem kursowym przyszłych przepływów pieniężnych związanych z zakupami i sprzedażą, wyrażonych lub denominowanych w walutach obcych, jak również sald należności i zobowiązań, stosowane są walutowe kontrakty terminowe typu Forward. Dla ograniczenia ryzyka zmiany cen produktów, a tym samym ryzyka zrealizowania odpowiedniej marży, Spółka zawiera kontrakty towarowe, zabezpieczające ww. ekspozycje.

Dzięki powyższym narzędziom, Spółka ogranicza wpływ zmienności cen produktów i surowców, wywołanych zmianą kursów walut na wynik finansowy.

Z tytułu zawartych kontraktów zabezpieczających ryzyko walutowe i cenowe Spółka ujęła w sprawozdaniu z całkowitych dochodów za 2010 rok następujące wartości:

- instrumenty walutowe : 1 mln PLN straty
- instrumenty towarowe : 46 mln PLN straty
- wyceny pozycji zabezpieczanej : 39 mln PLN zysku

Spółka nie odnotowała innych czynników i nietypowych zdarzeń, które miałyby istotny wpływ na osiągnięte wyniki finansowe w okresie sprawozdawczym 2010.

17. CHARAKTERYSTYKA CZYNNIKÓW ISTOTNYCH DLA ROZWOJU SPÓŁKI ORAZ PERSPEKTYWY ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI SPÓŁKI

(Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju przedsiębiorstwa Spółki oraz opis perspektyw rozwoju działalności Spółki co najmniej do końca roku obrotowego następującego po roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe zamieszczone w raporcie rocznym, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej przez nią wypracowanej)

Najbardziej istotne czynniki determinujące wyniki finansowe Spółki to:

- koszt surowców – nasion rzepaku i olejów tropikalnych,
- dostępność nasion rzepaku,
- ceny sprzedaży oleju rzepakowego luzem,
- ceny sprzedaży śruty rzepakowej, produkt uboczny w procesie,
- wolumen sprzedaży produkcji podstawowej,
- stopy procentowe,
- kursy walut.

Ceny głównych surowców dla Spółki są cenami determinowanymi na światowych giełdach towarowych i podlegają analogicznym zmianom.

Efekt zmian cen surowców jest w znacznej mierze bezzwłocznie kompensowany w zakresie sprzedaży olejów luzem i śruty poekstrakcyjnej, których ceny sprzedaży są również determinowane na giełdach towarowych i podlegają analogicznym zmianom jak ceny surowców.

Odmienne kształtują się ceny produktów konsumenckich i profesjonalnych gdzie możliwość zmian cen sprzedaży w efekcie wzrostu cen surowców jest opóźniona w czasie i ograniczona zdolnością akceptacji wzrostu cen przez konsumentów i odbiorców a o możliwości wzrostu cen decyduje zachowanie konkurencji jak również pozycja rynkowa Spółki i jej marek.

W pierwszej połowie 2010 roku Spółka, wskutek wzrostu cen surowców, nie nadążyła ze stosowaną korektą ceny sprzedaży produktów konsumenckich jak i produktów profesjonalnych co nie pozwoliło utrzymać tak wysokiej rentowności sprzedaży jak w całym roku 2009.

Przewiduje się, że głównymi czynnikami determinującymi wyniki finansowe Spółki w kolejnych latach będą jak zwykle cena i dostępność nasion rzepaku z następnych zbiorów oraz zmiany cen olejów tropikalnych.

W najbliższym roku istotny wpływ na wyniki Spółki będą miały elementy polityki monetarnej, a zwłaszcza stopy procentowe. Ze względu na znaczne zaangażowanie krótkoterminowych zewnętrznych źródeł finansowania, zmiany w zakresie stóp procentowych relatywnie szybko znajdują odzwierciedlenie w wysokości kosztów finansowych Spółki. Niezależnie od tego, konsekwentnie Spółka dąży do minimalizacji kapitału obrotowego, celem zarówno obniżenia zapotrzebowania na zewnętrzne źródła finansowania, poprawę wskaźników efektywności oraz dochodowości jak również zmniejszenia zależności od częściowych wahań stóp procentowych na rynku międzybankowym czy też wskutek zmian stóp procentowych banku centralnego.

Ostatnim czynnikiem mającym istotny wpływ na kształtowanie się przyszłych wyników Spółki są kursy walutowe. Umacnianie lub osłabianie się złotego odpowiednio obniża lub podnosi konkurencyjność produktów Spółki na rynkach zagranicznych. Ponieważ ceny głównych surowców determinowane są w skali globalnej na światowych rynkach towarowych, ceny na rynku lokalnym także podlegają zmianom powiązanym pośrednio z wahaniami rynku walutowego. Ponieważ w zakresie produktów konfekcjonowanych sprzedawanych na rynku krajowym zmiany takie nie następują błyskawicznie, opóźnienie to stanowi istotny czynnik ryzyka. Zagrożeniem dla Spółki jest brak możliwości szybkiej, elastycznej reakcji na zmiany kursów / cen surowców w zakresie sprzedawanych produktów.

18. ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM SPÓŁKI

W dniu 1 września 2010 r. Spółka podpisała następujące umowy z firmą Bunge Polska Sp. z o.o. (Bunge Polska)

- umowę dystrybucji,
- umowę współpracy w okresie przejściowym,
- umowę marketingową,
- umowy licencji i dalszej sublicencji (łącznie „umowy licencyjne”).

Na mocy ww. umów nastąpiła integracja działalności handlowej, dystrybucyjnej i marketingowej Bunge Polska i Spółki w zakresie sprzedaży produktów Bunge Polska.

W ramach tej integracji nastąpiło również przejście do Spółki części pracowników Bunge Polska z działów sprzedaży i marketingu.

Bunge Polska jest liczącym się na polskim rynku tłuszczowym producentem margaryn konsumenckich, masła i miksów. Silną pozycję i uznanie konsumentów wypracowały dla Bunge Polska główne marki – Masmix, Benecol i Pyszny Duet. Bunge Polska sprzedaje produkty w krajach Europy, a także w USA i Izraelu. Wartość przychodów ze sprzedaży Bunge Polska w roku 2009 wyniosła ponad 173 mln PLN.

Bunge Polska jest podmiotem powiązaniem ze Spółką w ramach grupy kapitałowej Bunge. Większościowy udziałowiec Spółki, spółka Koninklijke Bunge B.V., posiada jednocześnie 100%-owy udział w Bunge Polska.

Celem zintegrowania funkcji handlowych, dystrybucyjnych i marketingowych obydwu spółek jest wzrost efektywności i optymalizacja kosztów w tych obszarach działalności.

Umowa dystrybucji określa podstawowe zasady współpracy spółek w zakresie: katalogu sprzedawanych produktów, realizacji zamówień sprzedaży, warunków dostarczania przedmiotów sprzedaży, mechanizmu ustalania cen sprzedaży oraz przejścia pracowników marketingu Bunge Polska do Spółki. Umowa obowiązuje do końca 2010 roku z automatycznym przedłużeniem na następne okresy roczne.

19. UMOWY ZAWARTE MIĘDZY SPÓŁKĄ A OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI, PRZEWIDUJĄCE REKOMPENSATĘ W PRZYPADKU ICH REZYGNACJI LUB ZWOLNIENIA Z ZAJMOWANEGO STANOWISKA BEZ WAŻNEJ PRZYZYNY LUB GDY ICH ODWOŁANIE LUB ZWOLNIENIE NASTĘPUJE Z POWODU POŁĄCZENIA SPÓŁKI PRZEZ PRZEJĘCIE

Spółka nie zawarła z osobami zarządzającymi umów przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Spółki przez przejęcie.

20. WYNAGRODZENIA, NAGRODY I INNE KORZYŚCI OTRZYMANE PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE SPÓŁKĘ

(Wartość wynagrodzeń, nagród lub korzyści, w tym wynikających z programów motywacyjnych lub premialnych opartych na kapitale Spółki, w tym programów opartych na obligacjach z prawem pierwszeństwa, zamiennych, warrantach subskrypcyjnych (w pieniądzu, naturze lub jakiegokolwiek innej formie), wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych, odrębnie dla każdej z osób zarządzających i nadzorujących Spółkę w przedsiębiorstwie Spółki, bez względu na to, czy odpowiednio były one zaliczane w koszty, czy też wynikały z podziału zysku; w przypadku gdy Spółka jest jednostką dominującą lub znaczący inwestor - oddzielnie informacje o wartości wynagrodzeń i nagród otrzymanych z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek podporządkowanych; jeżeli odpowiednie informacje zostały przedstawione w sprawozdaniu finansowym - obowiązek uznaje się za spełniony poprzez wskazanie miejsca ich zamieszczenia w sprawozdaniu finansowym)

Wynagrodzenia, nagrody oraz inne korzyści otrzymane przez osoby zarządzające i nadzorujące Spółkę zostały zaprezentowane w Sprawozdaniu Finansowym ZT „Kruszwica” S.A. za 2010 rok w punkcie 37.

21. INFORMACJE O ŁĄCZNEJ LICZBIE I WARTOŚCI NOMINALNEJ WSZYSTKICH AKCJI SPÓŁKI ORAZ AKCJI I UDZIAŁÓW W JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH SPÓŁKI, BĘDĄCYCH W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH SPÓŁKĘ

Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Spółkę, według stanu na dzień przekazania niniejszego raportu do publicznej wiadomości, członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Spółki nie posiadali akcji ZT „Kruszwica” S.A. oraz udziałów i akcji w jednostkach powiązanych z ZT „Kruszwica” S.A.

22. INFORMACJE O ZNANYCH SPÓŁCE UMOWACH W WYNIKU KTÓRYCH MOGĄ W PRZYSZŁOŚCI NASTĄPIĆ ZMIANY W PROPORCJACH POSIADANYCH AKCJI PRZEZ DOTYCHCZASOWYCH AKCJONARIUSZY LUB OBLIGATORIUSZY

(Informacje o znanych Spółce umowach (w tym również zawartych po dniu bilansowym) w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatoriuszy)

Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Spółkę, według stanu na dzień przekazania niniejszego raportu, Spółce nie są znane umowy, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

23. INFORMACJE O SYSTEMIE KONTROLI PROGRAMÓW AKCJI PRACOWNICZYCH

Spółka nie posiada programów akcji pracowniczych.

24. WSKAZANIE POSTĘPOWAŃ TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SADEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

(Z uwzględnieniem informacji w zakresie: (i) postępowania dotyczącego zobowiązań albo wierzytelności Spółki lub jednostki od niej zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10 procent kapitałów własnych Spółki, (ii) dwu lub więcej postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, których łączna wartość stanowi odpowiednio co najmniej 10 procent kapitałów własnych Spółki.)

Brak takich postępowań.

25. NABYCIE AKCJI WŁASNYCH

(Informacje o nabyciu udziałów (akcji) własnych, a w szczególności celu ich nabycia, liczbie i wartości nominalnej, ze wskazaniem, jaką część kapitału zakładowego reprezentują, cenie nabycia oraz cenie sprzedaży tych udziałów (akcji) w przypadku ich zbycia)

W 2010 roku Spółka nie nabywała akcji własnych.

26. INFORMACJE O POSIADANYCH PRZEZ SPÓŁKĘ ZAKŁADACH

W 2010 roku Spółka prowadziła własną działalność w czterech lokalizacjach produkcyjnych na terenie kraju:

- w zakładzie produkcyjnym w Kobylnikach, niedaleko Kruszwicy;
- w zakładzie produkcyjnym w Warszawie;
- w zakładzie produkcyjnym w Gdańsku, oraz
- w zakładzie produkcyjnym w Brzegu.

Zakład Produkcyjny w Kobylnikach prowadził działalności w zakresie: przetwórstwa nasion rzepaku, rafinacji i rozlewu olejów roślinnych, produkcji margaryn profesjonalnych, tłuszczów cukierniczych i komponentów margarynowych.

Zakład Produkcyjny w Warszawie prowadził działalności w zakresie: produkcji margaryn konsumenckich, rafinacji i rozlewu olejów roślinnych i produkcji komponentów margarynowych.

Zakład Produkcyjny w Gdańsku prowadził działalności w zakresie: rafinacji oleju palmowego oraz produkcji tłuszczów cukierniczych.

Zakład Produkcyjny w Brzegu prowadził działalności w zakresie: przetwórstwa nasion rzepaku, rafinacji i rozlewu olejów roślinnych i produkcji margaryn konsumenckich.

27. INFORMACJE O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH W ZAKRESIE RYZYKA ORAZ PRZYJĘTYCH PRZEZ SPÓŁKĘ CELACH I METODACH ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

(Informacje o instrumentach finansowych w zakresie:

- a) ryzyka: zmiany cen, kredytowego, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej, na jakie narażona jest jednostka;
- b) przyjętych przez Spółkę celach i metodach zarządzania ryzykiem finansowym, łącznie z metodami zabezpieczenia istotnych rodzajów planowanych transakcji, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń).

Informacje o instrumentach finansowych w zakresie ryzyka oraz przyjętych przez Spółkę celach i metodach zarządzania ryzykiem finansowym zostały opisane w Notach Nr 33 i 34 Sprawozdania Finansowego Spółki za rok 2010.

28. INFORMACJE O UMOWACH ZAWARTYCH PRZEZ SPÓŁKĘ Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

- a) *Data zawarcia przez Spółkę umowy, z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, o dokonanie badania lub przeglądu sprawozdania finansowego lub skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz okres, na jaki została zawarta ta umowa.*

Umowy o przegląd półrocznego sprawozdania finansowego za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2010 roku zostały zawarte z Deloitte Audyt Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, w dniu 9 lipca 2010 roku. Zakres przeglądu obejmuje skrócone sprawozdanie jednostkowe sporządzone zgodnie z MSSF/MSR i pakiet konsolidacyjny sporządzony zgodnie z US GAAP.

Umowy o badanie rocznego sprawozdania finansowego za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2010 roku zostały zawarte z Deloitte Audyt Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie w dniu 8 października 2010 roku. Zakres badania obejmuje pełne sprawozdanie jednostkowe sporządzone zgodnie z MSSF/MSR i pakiet konsolidacyjny sporządzony zgodnie z US GAAP.

- b) *Łączna wysokość wynagrodzenia, wynikającego z umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, należnego lub wypłaconego z tytułu badania i przeglądu sprawozdania finansowego oraz, jeżeli spółka sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, z tytułu badania i przeglądu skonsolidowanego sprawozdania finansowego, dotyczącego danego roku obrotowego.*

Łączne wynagrodzenie za przegląd jednostkowego sprawozdania finansowego i pakietu konsolidacyjnego za pierwsze półrocze 2010 roku zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 39.000 EUR. Zgodnie z umową, Spółka zobowiązana jest ponadto do pokrycia wszelkich kosztów poniesionych przez Badającego w związku z realizacją umów, tj. podróże, noclegi, telefony etc.

Łączne wynagrodzenie za badanie jednostkowego sprawozdania finansowego oraz pakietu konsolidacyjnego za rok 2010 zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 95.700 EUR. Zgodnie z umową, Spółka zobowiązana jest ponadto do pokrycia wszelkich kosztów poniesionych przez Badającego w związku z realizacją umów, tj. podróże, noclegi, telefony etc.

- c) *Pozostała łączna wysokość wynagrodzenia, wynikającego z umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych lub skonsolidowanych sprawozdań finansowych, należnego lub wypłaconego z innych tytułów niż określone w lit. b, dotyczącego danego roku obrotowego.*

Łączne wynagrodzenie należne z innych tytułów niż określone w literze b, dotyczące 2010 roku, zostało ustalone w wysokości 8.850 EUR oraz 7.000 PLN

- d) *Informacje określone w lit. b i c dla poprzedniego roku obrotowego.*

Łączne wynagrodzenie za przegląd jednostkowego sprawozdania finansowego i pakietu konsolidacyjnego za pierwsze półrocze 2009 roku zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 35.000 EUR.

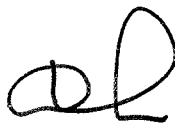
Łączne wynagrodzenie za badanie jednostkowego sprawozdania finansowego i pakietu konsolidacyjnego za rok 2009 zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 96.000 EUR.

Łączne wynagrodzenie należne z innych tytułów niż określone w literze b, dotyczące 2009 roku, zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 7.000 PLN

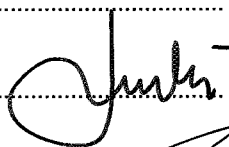
Sprawozdanie Zarządu zostało sporządzone w dniu 7 marca 2011 roku.

Podpisy wszystkich członków Zarządu:

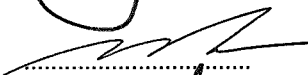
Tommy Jensen – Prezes Zarządu

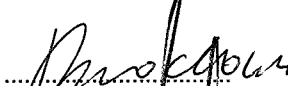
Roman Rybacki – Wiceprezes Zarządu

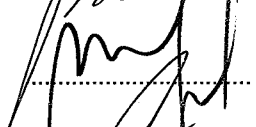
Wojciech Bauman – Członek Zarządu

Marcin Brodowski – Członek Zarządu

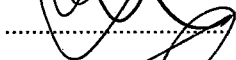
Wojciech Jachimczyk – Członek Zarządu

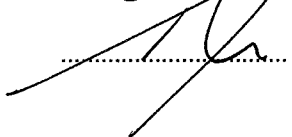
Piotr Piotrowski – Członek Zarządu

Mariusz Szeliga – Członek Zarządu

Tomasz Wika – Członek Zarządu

Oświadczenie dotyczące stosowania przez ZT „Kruszwica” S.A. zasad ładu korporacyjnego w 2010 roku

I. Wskazanie zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Emitent oraz miejsca, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny

Na podstawie § 29 ust. 2 Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w brzmieniu przyjętym Uchwałą Nr 1/1110/2006 Rady Giełdy z dnia 4 stycznia 2006 r., ze zmianami, ZT „Kruszwica” S.A. (dalej „Spółka”, „Emitent” lub „ZT Kruszwica”) powinna stosować zasady ładu korporacyjnego zawarte w dokumencie – „Dobre praktyki spółek notowanych na GPW”, stanowiącym załącznik do Uchwały Nr 17/1249/2010 Rady Giełdy z dnia 19 maja 2010 r. (dalej „Dobre Praktyki”), dostępnym na stronie internetowej <http://www.corp-gov.gpw.pl>.

II. Wskazanie w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zasad ładu korporacyjnego, wraz ze wskazaniem tych postanowień oraz wyjaśnienie przyczyn tego odstąpienia

W raporcie bieżącym nr 4/2008 z dnia 11 kwietnia 2008 r. oraz w oświadczeniu dotyczącym stosowania przez ZT „Kruszwica” S.A. zasad ładu korporacyjnego w 2008 roku z dnia 9 kwietnia 2009 r., Spółka przekazała deklaracje co do zakresu przestrzegania przez Spółkę zasad ładu korporacyjnego wraz z uzasadnieniem odmowy przestrzegania następujących zasad: (i) nr 1 punkty 4 (uchylony w obecnie obowiązującym brzmieniu „Dobrych praktyk”), 6 i 7 oraz nr 3 z II Części Dobrych Praktyk; (ii) nr 7 (uchylony w obecnie obowiązującym brzmieniu „Dobrych praktyk”), 8 i 9 z III części Dobrych Praktyk; oraz (iii) nr 8 z IV Części Dobrych Praktyk (uchylony w obecnie obowiązującym brzmieniu „Dobrych praktyk”). W roku 2010 nie wystąpił żaden przypadek naruszenia przez Spółkę zasad/y ładu korporacyjnego, co do których Spółka zadeklarowała ich przestrzeganie. Ponadto: (i) w raporcie bieżącym nr 18/2009 z dnia 3 czerwca 2009 r., poczynwszy od dnia 3 czerwca 2009 r., Spółka zadeklarowała przestrzeganie zasady nr 1 pkt 4 z II Części Dobrych Praktyk (obecnie uchylony); (ii) w związku z powołaniem w ramach Rady Nadzorczej Spółki Komitetu Audytu, w raporcie bieżącym nr 38/2009 z dnia 2 grudnia 2009 r., poczynwszy od dnia 5 grudnia 2009 r., Spółka zadeklarowała przestrzeganie zasad nr 7 (obecnie uchylony) i 8 z III Części Dobrych Praktyk.

Wszystkie zasady, co do których ZT Kruszwica zadeklarowała gotowość ich przestrzegania, były przez nią w 2010 roku przestrzegane.

Natomiast, zgodnie z powyżej wskazanymi deklaracjami, w całym roku 2010 Spółka nie przestrzegała następujących zasad ładu korporacyjnego:

- z Części II Dobrych Praktyk:

Zasada nr 1 pkt 7)

„Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej: (...) pytania akcjonariuszy dotyczące spraw objętych porządkiem obrad, zadawane przed i w trakcie Walnego Zgromadzenia, wraz

z odpowiedziami na zadawane pytania”

Powyższa zasada nie jest stosowana przez ZT Kruszwica. Przebieg Walnych Zgromadzeń Spółki dokumentowany jest w protokołach sporządzanych przez notariusza. O umieszczeniu poszczególnych elementów w protokole decyduje przewodniczący Walnego Zgromadzenia, kierując się treścią przepisów prawa oraz dokumentów korporacyjnych Spółki. Zgodnie z Regulaminem Walnego Zgromadzenia, akcjonariusze mają prawo składać oświadczenia na piśmie, które są dołączane do protokołu. Protokoły Walnych Zgromadzeń Spółki, zgodnie z przepisami KSH, są dostępne do wglądu dla akcjonariuszy w siedzibie Spółki.

Zasada nr 3

„Zarząd, przed zawarciem przez spółkę istotnej umowy z podmiotem powiązanym zwraca się do rady nadzorczej o aprobatę tej transakcji/umowy. Powyższemu obowiązкови nie podlegają transakcje typowe, zawierane na warunkach rynkowych w ramach prowadzonej działalności operacyjnej przez spółkę z podmiotem zależnym, w którym spółka posiada większościowy udział kapitałowy. Na potrzeby niniejszego zbioru zasad przyjmuje się definicję podmiotu powiązanego w rozumieniu rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych.”

Zasada ta jest stosowana przez ZT Kruszwica w ograniczonym zakresie. Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej o wyrażenie zgody na zawarcie określonych transakcji wskazanych w § 16 ust. 2 Statutu (5 kategorii umów) ZT Kruszwica bez względu na to, czy drugą stroną transakcji jest podmiot powiązany z ZT Kruszwica, zaś poza zakresem określonym w §16 ust. 2 Statutu, Zarząd Emitenta z reguły nie występuje o zgodę Rady Nadzorczej na zawarcie umowy. Ponadto, zgodnie z §10 Regulaminu Zarządu Spółki, wskazane w tym postanowieniu transakcje z podmiotami powiązanymi (9 kategorii umów) są sprawami przekraczającymi zakres czynności Spółki i wymagają uchwały Zarządu.

- z Części III Dobrych Praktyk:

Zasada nr 9

„Zawarcie przez spółkę umowy/transakcji z podmiotem powiązanym spełniającej warunki, o której mowa w części II pkt 3, wymaga aprobaty rady nadzorczej.”

Powyższa zasada jest stosowana w Spółce w ograniczonym zakresie. Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej o wyrażenie zgody na zawarcie określonych transakcji wskazanych w § 16 ust. 2 Statutu ZT (5 kategorii umów) Kruszwica bez względu na to, czy drugą stroną transakcji jest podmiot powiązany z ZT Kruszwica. Poza zakresem transakcji określonych w § 16 ust. 2 Statutu Zarząd Emitenta z reguły nie występuje o Zgodę Rady Nadzorczej na zawarcie umowy.

III. Opis głównych cech stosowanych w spółce systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za system kontroli wewnętrznej w Spółce i jego skuteczność w procesie sporządzania sprawozdań finansowych i raportów okresowych publikowanych zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim.

Za przygotowywanie sprawozdań finansowych i raportów okresowych Spółki odpowiedzialny jest pion finansowy kierowany przez Dyrektora ds. Finansowych - Członka Zarządu. Na dzień sporządzania niniejszego raportu funkcję tę pełni Pan Wojciech Jachimczyk.

Dane finansowe będące podstawą sprawozdań finansowych i raportów okresowych pochodzą ze stosowanej przez Spółkę miesięcznej sprawozdawczości finansowej i zarządczej. Proces sporządzania miesięcznych sprawozdań finansowych podlega wewnętrznym regulacjom mającym na celu zapewnienie poprawności oraz kompletności informacji. Zastosowany w Spółce model kontroli wewnętrznej obejmuje przeglądy:

- wyników działalności (monitoring) w odniesieniu do planów, budżetów lub informacji operacyjnych poszczególnych działów;
- sposobów przetwarzania informacji, a w szczególności zastosowanych kontroli aplikacyjnych gwarantujących dokładność, kompletność i ważność przetwarzanych danych transakcyjnych;
- w zakresie bezpieczeństwa fizycznego posiadanych przez Spółkę aktywów;
- podziału obowiązków celem ograniczenia potencjalnych błędów lub działań niepożądanych.

Wszystkie istotne dane cząstkowe mające wpływ na poszczególne części składowe sprawozdań finansowych podlegają kilkuetapowej weryfikacji. Czynności weryfikacyjne wykonywane są każdorazowo przez osoby niezależne od osób przygotowujących określone dane lub części sprawozdań finansowych. Wykonanie i efektywność wewnętrznych kontroli weryfikowana jest przez wyznaczonych pracowników i konsultantów zewnętrznych na zlecenie Zarządu Spółki.

Przygotowane sprawozdania analizowane są przez kierownictwo średniego i wyższego szczebla działu finansowego pod przewodnictwem Dyrektora ds. Finansowych - Członka Zarządu, po zamknięciu księgowym każdego okresu sprawozdawczego (miesiąc kalendarzowy). Zidentyfikowane błędy korygowane są na bieżąco w księgach Spółki, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości.

Półroczne sprawozdania finansowe poddawane są przeglądowi przez audytora Spółki. Przeglądowi podlega w szczególności adekwatność danych finansowych oraz zakres koniecznych ujawnień. Wyniki przeglądu półrocznego oraz badania rocznego prezentowane są przez audytora kierownictwu działu finansowego Spółki na spotkaniach podsumowujących. Audytorzy przedkładają Zarządowi Spółki informacje o niedociągnięciach mechanizmów kontroli, stwierdzonych w trakcie badania sprawozdań finansowych. Wszelkie uzasadnione zalecenia wynikające z przeglądu procedur zarządzania ryzykiem i mechanizmów kontroli wewnętrznej są stopniowo wdrażane.

Istnienie w ZT Kruszwica systemów kontroli wewnętrznej jest między innymi podyktowane faktem przynależności Spółki do Grupy Bunge, na czele której stoi spółka Bunge Ltd. notowana na giełdzie papierów wartościowych w Nowym Yorku. Podmioty publiczne notowane na rynku amerykańskim zobligowane są bowiem do stworzenia systemów kontroli wewnętrznej celem zapewnienia zgodności z wymaganiami Sarbanes-Oxley Act.

IV. Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu

Na dzień 31 grudnia 2010 r. następujące podmioty posiadały co najmniej 5 % w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu ZT Kruszwica:

Nazwa podmiotu	Liczba posiadanych akcji	% w kapitale zakładowym Spółki	Liczba głosów na WZ	% głosów na WZ
Koninklijke Bunge B.V. z siedzibą w Rotterdamie (dalej „KBBV”)	14.763.313	64,23	14.763.313	64,23
Windstorm Trading & Investments Limited z siedzibą w Thasou	5.805.485	25,26	5.805.485	25,26

Podmiotem dominującym w stosunku do KBBV, posiadającym 100 % akcji i głosów na jego walnym zgromadzeniu jest Bunge Europe S.A. z siedzibą w Luksemburgu. Podmiotem dominującym wobec Bunge Europe S.A., posiadającym bezpośrednio i pośrednio 100 % akcji i głosów na jego walnym zgromadzeniu jest Bunge Ltd., z siedzibą na Bermudach i głównym biurem w White Plains, w stanie Nowy Jork, w Stanach Zjednoczonych.

Powyższe opracowanie oparte jest na zawiadomieniach o stanie posiadania akcji Spółki oraz świadectwach depozytowych złożonych przez akcjonariuszy przed Walnymi Zgromadzeniami. Zgodnie z najlepszą wiedzą Emitenta, opisane powyżej podmioty są jedynymi osobami, innymi niż członkowie organów zarządzających i nadzorczych Spółki, które w sposób bezpośredni lub pośredni mają udziały w kapitale Spółki lub prawa głosu podlegające zgłoszeniu na mocy prawa polskiego.

V. Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

W Spółce nie występują papiery wartościowe, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, w tym w szczególności akcje Spółki nie są uprzywilejowane, a jej Statut nie przyznaje akcjonariuszom żadnych uprawnień osobistych w rozumieniu art. 354 KSH. Statut przyznaje natomiast akcjonariuszom uprawnienia związane z posiadaniem przez nich określonego udziału w ogólnej liczbie głosów w Spółce.

W szczególności, zgodnie z § 13 ust. 2 Statutu Spółki akcjonariuszom przysługuje prawo powołania członków Rady Nadzorczej na Walnym Zgromadzeniu, jak następuje:

- a) każdy akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu, któremu przysługuje nie mniej niż 60% ogółu głosów w Spółce, ma prawo powołania 8 członków Rady Nadzorczej;
- b) każdy akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu, któremu przysługuje nie mniej niż 17,5% ogółu głosów w Spółce, ma prawo powołania 2 członków Rady Nadzorczej;
- c) każdy akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu, któremu przysługuje nie mniej niż 10% ogółu głosów w Spółce, ma prawo powołania 1 członka Rady Nadzorczej;
- d) w przypadku, w którym nie ma akcjonariuszy uprawnionych do powołania członków Rady Nadzorczej zgodnie z postanowieniami § 13 ust. 2 lit. (a) – (c) Statutu lub z jakiegokolwiek innego powodu pełen skład Rady Nadzorczej, który powinien zostać wybrany przez Walne Zgromadzenie zgodnie z postanowieniami § 13 Statutu, nie został wybrany, to Walne Zgromadzenie powołuje odpowiednią liczbę członków Rady Nadzorczej na podstawie uchwały podjętej zwykłą większością głosów.

VI. Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu, takich jak ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy Spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych

Statut Spółki nie przewiduje tego typu ograniczeń. Zakaz wykonywania prawa głosu przez akcjonariusza może natomiast wynikać z art. 89 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (dalej „**Ustawa o Ofercie**”), w razie gdy akcjonariusz ten naruszy określone przepisy zawarte w Rozdziale 4 Ustawy o Ofercie. Z kolei zgodnie z art. 6 § 1 KSH, jeżeli spółka dominująca nie zawiadomi spółki kapitałowej zależnej o powstaniu stosunku dominacji w terminie dwóch tygodni od dnia powstania tego stosunku, następuje zawieszenie wykonywania prawa głosu z akcji spółki dominującej reprezentujących więcej niż 33% kapitału zakładowego spółki zależnej.

VII. Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta

Statut Spółki nie przewiduje tego typu ograniczeń. Wynikają one natomiast z przepisów prawa, w tym z przywołanego powyżej Rozdziału 4 Ustawy o Ofercie, art. 11 i 19 oraz Działu VI ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz Rozporządzenia Rady (WE) Nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw.

VIII. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji

Zgodnie z § 9 ust. 1 i 2 Statutu Spółki, Zarząd składa się z 4 do 9 osób powoływanych przez Radę Nadzorczą na wspólną kadencję trwającą dwa lata. Liczbę osób ustala Rada Nadzorcza. Stosownie do postanowień § 9 ust. 3 Statutu, członków Zarządu lub cały Zarząd powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza z własnej inicjatywy bądź na wniosek Walnego Zgromadzenia, z zastrzeżeniem, że: (i) przynajmniej 1 członek Zarządu, w przypadku Zarządu składającego się z nie więcej niż 4 osób lub (ii) przynajmniej 2 członków Zarządu, w przypadku Zarządu składającego się z więcej niż 4 osób, powinno zostać powołanych spośród kandydatów zaproponowanych przez członków Rady Nadzorczej, którzy zostali powołani przez akcjonariuszy zgodnie z § 13 ust. 2 lit. (b) Statutu (o ile doszło do powołania członków Rady Nadzorczej na podstawie § 13 ust. 2 Statutu).

Do zakresu działania Zarządu należą wszelkie sprawy niezastrzeżone do kompetencji Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej, Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją. Każdy członek Zarządu ma prawo i obowiązek prowadzenia spraw Spółki i może bez uprzedniej uchwały Zarządu prowadzić sprawy nieprzekraczające zakresu zwykłych czynności Spółki przy zachowaniu postanowień przepisów prawa, Statutu Spółki, uchwał i regulaminów organów Spółki oraz zasad ładu korporacyjnego, których Spółka zadeklarowała się przestrzegać. W przypadku sprawy przekraczającej zakres zwykłych czynności Spółki konieczna jest uchwała Zarządu (porównaj opis w sekcji XI. A poniżej). Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów oddanych przez członków Zarządu obecnych na posiedzeniu. Każdy członek Zarządu może żądać rozstrzygnięcia w drodze uchwały jakiegokolwiek sprawy dotyczącej Spółki, choćby sprawa ta nie przekraczała zakresu zwykłych czynności. Zarząd może uchwalić regulamin organizacyjny Spółki określający szczegółową strukturę organizacyjną Spółki oraz inne sprawy organizacyjne Spółki. Członkowie Zarządu mogą pełnić funkcje dyrektorów pionów organizacyjnych, komórek funkcyjnych lub zajmować inne stanowiska w Spółce, na podstawie uchwał Zarządu. Prawo do podjęcia decyzji o umorzeniu akcji oraz podwyższeniu kapitału zakładowego wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością 83% oddanych głosów.

IX. Opis zasad zmiany Statutu Spółki

Zmiana następujących postanowień Statutu: § 9 ust. 3, § 13 oraz § 23 ust. 1 pkt 5, § 23 ust. 1 pkt 7 do pkt 10 (włącznie) wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością 83% oddanych głosów. Zmiana wszelkich postanowień Statutu Spółki (w tym wskazanych w zdaniu poprzedzającym) wymaga podjęcia przez Walne Zgromadzenie uchwały w obecności co najmniej połowy kapitału zakładowego Spółki

X. Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadniczych uprawnień oraz praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania

A. Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia

Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo inkorporowane do Statutu i Regulaminu Walnego Zgromadzenia Spółki.

Obydwa te dokumenty są dostępne na stronie internetowej Spółki (www.ztkruszwica.pl) w zakładce „dla inwestorów”.

W Walnym Zgromadzeniu mają prawo uczestniczyć członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej, biegły rewident, jeżeli przedmiotem obrad mają być sprawy finansowe Spółki, eksperci zaproszeni przez organ zwołujący Walne Zgromadzenie, notariusz sporządzający protokół Walnego Zgromadzenia, przedstawiciele mediów oraz inne osoby, za zgodą osoby otwierającej Walne Zgromadzenie lub przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.

Zgodnie ze Statutem Spółki, uchwały Walnego Zgromadzenia wymagają w szczególności :

- a) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu Spółki, sprawozdania finansowego Spółki oraz sprawozdania Rady Nadzorczej z działalności za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków;
- b) podział zysków lub pokrycie strat;
- c) zmiana przedmiotu działalności Spółki;
- d) zmiana Statutu Spółki;
- e) podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego, z wyłączeniem sytuacji, o której mowa w art. 455 § 3 KSH;
- f) użycie kapitału zapasowego i rezerwowego;
- g) umorzenie akcji;
- h) połączenie Spółki (z wyłączeniem sytuacji, o której mowa w art. 516 KSH), podział i przekształcenie Spółki;
- i) rozwiązanie i likwidacja Spółki;
- j) emisja obligacji zamiennych na akcje i obligacji z prawem pierwszeństwa;
- k) zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- l) wszelkie postanowienia, dotyczące roszczeń o naprawienie szkody, wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu lub nadzoru.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały w obecności co najmniej połowy kapitału zakładowego Spółki. Walne Zgromadzenie podejmuje uchwały zwykłą większością głosów, chyba że postanowienia Statutu lub przepisy prawa wymagają kwalifikowanej większości głosów. Zmiana następujących postanowień Statutu ZT Kruszwica: § 9 ust. 3, § 13 oraz § 23 ust. 1 pkt 5, § 23 ust. 1 pkt 7 do pkt 10 (włącznie) wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością 83% oddanych głosów.

B. Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania zasadniczo wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo inkorporowane do Statutu i Regulaminu Walnego Zgromadzenia Spółki. Należy zwrócić uwagę na uregulowane w § 13 ust. 2 Statutu uprawnienia do powoływania Członków Rady Nadzorczej przez akcjonariuszy posiadających określony udział w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu (por. sekcja V powyżej).

Zgodnie z § 18 ust. 3 i 4 Statutu, akcjonariuszom reprezentującym co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce przysługuje prawo do zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą żądać zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego Zgromadzenia w drodze żądania, które powinno być zgłoszone Zarządowi, na piśmie lub w formie elektronicznej na adres poczty elektronicznej ztkruszwica@ztkruszwica.pl, wraz uzasadnieniem.

Stosownie do postanowień § 19 ust. 3 Statutu Spółki, akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą:

- a) żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia w drodze żądania, które powinno być zgłoszone Zarządowi, na piśmie lub w formie elektronicznej na adres poczty elektronicznej ztkruszwica@ztkruszwica.pl, nie później niż na dwadzieścia jeden dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia i zawierać uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego porządku obrad;
- b) przed terminem Walnego Zgromadzenia zgłaszać Spółce na piśmie lub w formie elektronicznej na adres poczty elektronicznej ztkruszwica@ztkruszwica.pl, projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad.

XI. Skład osobowy i zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego, oraz opis działań organów zarządzających i nadzorujących oraz ich komitetów

A. Zarząd

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją. Do składania oświadczeń woli i podpisywania w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem. Pracami Zarządu kieruje prezes Zarządu w porozumieniu z wiceprezesem Zarządu, w szczególności opracowując projekt zadań planu pracy Zarządu oraz zwołując i przewodnicząc posiedzeniom Zarządu.

Tryb działania Zarządu określa Regulamin Zarządu uchwalany przez Zarząd i zatwierdzany przez Radę Nadzorczą. Treść aktualnego Regulaminu Zarządu dostępna jest na stronie www.ztkruszwica.pl w zakładce „dla inwestorów”.

Uchwały Zarządu wymagają sprawy przekraczające zwykły zarząd. Zgodnie z § 10 Regulaminu Zarządu, sprawami przekraczającymi zakres zwykłych czynności są w szczególności:

- a) przyjęcie wieloletniego planu działalności Spółki;
- b) przyjęcie rocznego planu działalności Spółki i rocznego budżetu;
- c) określanie wewnętrznej struktury organizacyjnej przedsiębiorstwa Spółki;
- d) przyjęcie rocznego sprawozdania finansowego i sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za ubiegły rok obrotowy;

- e) zbywanie i nabywanie majątku trwałego o wartości przekraczającej równowartość w złotych 100.000 EURO, lub 50.000 EURO w przypadku gdy drugą stroną transakcji jest osoba będąca akcjonariuszem lub członkiem grupy kapitałowej akcjonariusza posiadającym akcje stanowiące więcej niż 10% łącznej liczby akcji Spółki („Podmiot Powiązany”), a w przypadku gdy łączna wartość transakcji dotyczących aktywów trwałych z Podmiotami Powiązanymi przekroczy równowartość 250.000 EURO w danym roku kalendarzowym – każda transakcja z Podmiotem Powiązanym dotycząca aktywów trwałych, bez względu na jej wartość;
- f) zawieranie umów pożyczki i kredytowych jako pożyczkodawca/kredytodawca lub pożyczkobiorca/kredytobiorca (włączając zmiany do takich umów) oraz decyzje dotyczące rezygnacji z udzielonej pożyczki lub kredytu, przyspieszenia jej wymagalności lub spłaty;
- g) zawieranie kontraktów długoterminowych rozumianych jako umowy zawarte na okres dłuższy niż sześć miesięcy i o wartości przekraczającej równowartość w złotych 50.000 EURO rocznie;
- h) zawieranie kontraktów na czas nieokreślony z okresem wypowiedzenia dłuższym niż jeden miesiąc i o wartości w okresie wypowiedzenia przekraczającej równowartość w złotych 25.000 EURO;
- i) zawarcie z Podmiotami Powiązanymi: (i) umów świadczenia usług, (ii) transakcji mających za przedmiot nieruchomości, (iii) umowy sprzedaży i licencji znaku towarowego, (iv) umów sprzedaży i licencji dotyczących know-how, technologii i innych praw własności intelektualnej (poza znakami towarowymi) o wartości przekraczającej w złotych równowartości 50.000 EURO w odniesieniu do umowy, a w przypadku gdy łączna wartość takich umów przekroczy 250.000 EURO w danym roku kalendarzowym – każdej takiej umowy bez względu na jej wartość, (iv) umów ramowych dostawy towarów i usług, które nie wskazują ceny;
- j) czynności związane z zakończeniem działalności oddziałów lub całej działalności Spółki, przeniesieniem aktywów o łącznej wartości przekraczającej równowartość 100.000 EURO, zmian w stosunkach pracy podlegających postanowieniom Ustawy o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, i czynności, które mają równoważny skutek w odniesieniu do spółek, które mogą zostać nabyte przez Spółkę;
- k) w uzgodnieniu z zakładowymi organizacjami związkowymi przyjęcie układu zbiorowego pracy, regulaminu pracy, regulaminu wynagradzania i regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych;
- l) ustanawianie prokurentów i pełnomocników Spółki oraz dyrektorów pionów organizacyjnych Spółki.

Do ważności uchwał Zarządu wymagane jest prawidłowe zawiadomienie o posiedzeniu wszystkich członków Zarządu oraz obecność na posiedzeniu co najmniej 2/3 jego członków. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów oddanych przez członków Zarządu obecnych na posiedzeniu i są protokołowane. W przypadku równości głosów decyduje głos prezesa Zarządu, a w razie jego nieobecności wiceprezesa Zarządu.

W sprawach niecierpiących zwłoki Zarząd może podejmować uchwały drogą korespondencyjną bez odbycia posiedzenia, o ile wszyscy członkowie Zarządu zostali prawidłowo zawiadomieni

o podejmowaniu i treści uchwały. Uchwały podejmowane w tym trybie są ważne, o ile w głosowaniu weźmie udział 2/3 członków Zarządu. Uchwały zapadają wówczas bezwzględną większością głosów oddanych.

Od dnia 1 stycznia 2010 r. w skład Zarządu wchodziły następujące osoby: pp. Tommy Jensen – Prezes Zarządu, Roman Rybacki – Wiceprezes Zarządu, Mariusz Szeliga, Marcin Brodowski, Wojciech Jachimczyk, Piotr Piotrowski, Tomasz Wika, Wojciech Bauman – Członkowie Zarządu.

W ciągu roku obrotowego nie nastąpiły zmiany w składzie osobowym Zarządu.

B. Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza składa się z 9 do 11 członków. Członków Rady Nadzorczej powołuje Walne Zgromadzenie na wspólną kadencję trwającą pięć lat, zgodnie z postanowieniami § 13 ust. 2–4 Statutu Spółki. Liczbę członków Rady Nadzorczej określa uchwałą Walne Zgromadzenie w sposób zapewniający akcjonariuszom możliwość korzystania z praw przyznanych na mocy § 13 ust. 2–4 Statutu Spółki. Sposób wyboru członków Rady Nadzorczej, wskazany jest w § 13 ust. 2 Statutu Spółki, znajduje się w sekcji V powyżej

W myśl § 14 ust. 1 i 3 Statutu Spółki, Rada wybiera spośród swoich członków przewodniczącego Rady oraz jego zastępcę. Rada Nadzorcza może również odwołać z pełnionej funkcji przewodniczącego Rady i jego zastępcę.

Rada Nadzorcza wykonuje stały nadzór nad działalnością Spółki. Zgodnie z § 16 ust. 2 Statutu ZT Kruszwica, do kompetencji Rady Nadzorczej należą w szczególności:

- a) ocena sprawozdania finansowego Spółki;
- b) ocena sprawozdania Zarządu oraz wniosków Zarządu co do podziału czystego zysku i pokrycia strat;
- c) składanie Walnemu Zgromadzeniu pisemnego sprawozdania z wyników oceny sprawozdania finansowego Spółki i sprawozdania Zarządu oraz wniosków Zarządu co do podziału czystego zysku i pokrycia strat;
- d) zatwierdzanie rocznego budżetu przygotowanego przez Zarząd;
- e) wyrażenie zgody na utworzenie lub przystąpienie do spółki lub konsorcjum;
- f) wyrażenie zgody na nabycie lub zbycie przez Spółkę akcji lub udziałów w spółkach albo na nabycie oddziałów spółek;
- g) wyrażanie zgody na nabycie lub zbycie nieruchomości bądź prawa wieczystego użytkowania nieruchomości bądź udziału w nieruchomości bądź udziału w prawie wieczystego użytkowania nieruchomości (w związku z czym w sprawach tych nie jest wymagana uchwała Walnego Zgromadzenia);
- h) wyrażenie zgody na zawieranie przez Spółkę spółek patentowych i umów licencyjnych, bądź długoterminowych umów kooperacyjnych, których wartość przenosi równowartość w złotych kwoty 1.000.000 EUR;

- i) wyrażenie zgody na obciążanie majątku Spółki o wartości przenoszącej równowartość w złotych kwotę 50.000 EUR lub na udzielanie gwarancji na kwotę przenoszącą powyższą wartość, trwającą dłużej niż dwanaście kolejnych miesięcy;
- j) ustalanie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej delegowanych do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu;
- k) zawieszanie w wykonywaniu czynności poszczególnych członków Zarządu lub całego Zarządu w przypadku zaistnienia ważnych przyczyn;
- l) delegowanie członka lub członków Rady Nadzorczej do tymczasowego pełnienia obowiązków członka Zarządu w przypadku, gdy poszczególny członek Zarządu lub cały Zarząd został zawieszony w pełnieniu czynności lub w przypadku zaistnienia innych przyczyn uniemożliwiających Zarządowi wykonywanie czynności;
- m) zatwierdzanie Regulaminu Zarządu;
- n) wybór biegłego rewidenta przeprowadzającego badanie sprawozdania finansowego Spółki.

Uchwały Rady Nadzorczej podejmowane są bezwzględną większością głosów członków obecnych. Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje obowiązki osobiście, mogą jednak brać udział w podejmowaniu uchwał Rady Nadzorczej oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady Nadzorczej. W razie równej liczby głosów oddanych „za” i „przeciw” uchwale rozstrzyga głos przewodniczącego Rady Nadzorczej, a pod jego nieobecność głos zastępcy przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uchwała jest ważna, jeżeli wszyscy członkowie zostali powiadomieni o treści projektu uchwały, a za uchwałą opowiedziała się bezwzględna większość członków Rady.

Szczegółowy tryb działania Rady Nadzorczej określa Regulamin Rady Nadzorczej. Treść obowiązującego Regulaminu Rady Nadzorczej dostępna jest na stronie www.ztkruszwica.pl w zakładce „dla inwestorów”.

Od dnia 1 stycznia do 29 czerwca 2010 roku w skład Rady Nadzorczej wchodziło: pp. Jean-Louis Gourbin – Przewodniczący Rady Nadzorczej, Frans Mol – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Laurent Bogaert, Dirk Hellings, Lane Silverman, Jacek Glinka, Roman Górny, Sławomir Ludwikowski, Jerzy Rajski, Stefan Latawiec – Członkowie Rady Nadzorczej.

Emitent otrzymał rezygnacje panów Fransa Mola i Lane Silvermana ze stanowisk w Radzie Nadzorczej Emitenta, ze skutkiem na koniec dnia 29 czerwca 2010 r. (raport bieżący nr 8/2010 z dnia 29 czerwca 2010 r.).

Uchwałą Zwyczajnego Zgromadzenia Akcjonariuszy ZT Kruszwica z dnia 29 czerwca 2010 r. powołano w miejsce ustępujących członków Rady Nadzorczej, ze skutkiem od dnia 30 czerwca 2010 r. panią

Vesselinę Shaleva, której powierzono funkcję Zastępcy Przewodniczącego Rady Nadzorczej, oraz p. Luc'a Dekkersa, któremu powierzono funkcję członka Rady Nadzorczej (raport bieżący nr 11/2010 z dnia 29 czerwca 2010 r.).

Na dzień 31 grudnia 2010 r. w skład Rady Nadzorczej wchodził: pp. Jean-Louis Gourbin – Przewodniczący Rady Nadzorczej, Vesselina Shaleva – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, Laurent Bogaert, Dirk Hellings, Luc Dekkers, Jacek Glinka, Roman Górny, Sławomir Ludwikowski, Jerzy Rajski, Stefan Łatawiec – Członkowie Rady Nadzorczej.

C.   Komitet Audytu

Raportem bieżącym nr 38/2009 z dnia 2 grudnia 2009 roku, Spółka przekazała informację, iż Rada Nadzorcza Spółki, Uchwałami nr 22/2009 oraz 23/2009 z dnia 2 grudnia 2009 roku, z dniem 5 grudnia 2009 roku powołała w ramach swojej struktury Komitet Audytu oraz dokonała stosownych zmian w Regulaminie Rady Nadzorczej.

Zgodnie z § 14 ust. 2 Regulaminu Rady Nadzorczej, Komitet Audytu składa się z 3 (trzech) członków, powoływanych i odwoływanych uchwałą Rady Nadzorczej spośród jej członków. Rada Nadzorcza w drodze uchwały wybiera przewodniczącego Komitetu Audytu. W myśl § 14 ust.3 Regulaminu Rady Nadzorczej, przy ustalaniu składu Komitetu Audytu należy brać pod uwagę, że przynajmniej 1 (jeden) jego członek powinien spełniać warunki niezależności i posiadać kwalifikacje w dziedzinie rachunkowości lub rewizji finansowej.

Zgodnie z § 14 ust.4 Regulaminu Rady Nadzorczej, do zadań Komitetu Audytu należy:

- a)   monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Spółki;
- b)   monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem;
- c)   monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej;
- d)   monitorowanie niezależności podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych;
- e)   rekomendowanie Radzie Nadzorczej podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych do przeprowadzenia czynności rewizji finansowej Spółki;
- f)   analiza pisemnych informacji otrzymywanych od podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych o istotnych kwestiach dotyczących rewizji finansowej oraz przekazywanie Radzie Nadzorczej stanowiska w tej sprawie.

W skład komitetu Audytu powołani zostali: pp. Sławomir Ludwikowski - Przewodniczący Komitetu Audytu oraz Laurent Bogaert i Jacek Glinka – Członkowie Komitetu Audytu.

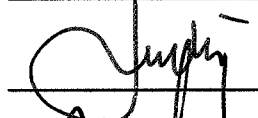
Pan Sławomir Ludwikowski spełnia dodatkowo kryteria niezależności przewidziane w dokumencie Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW, przyjętym Uchwałą Rady Giełdy nr 17/1249/2010 z dnia 19 maja 2010 r..

Zarząd ZT „Kruszwica” S.A.

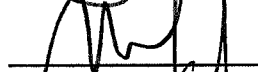
1. Tommy Jensen

2. Roman Rybacki

3. Wojciech Jachimczyk

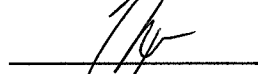
4. Mariusz Szeliga

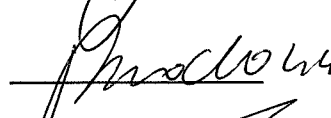
5. Tomasz Wika

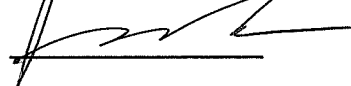
6. Piotr Piotrowski

7. Marcin Brodowski

8. Wojciech Bauman

Kruszwica, dnia 7 marca 2011 roku